2025

Ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και τους εξομοιούμενους με αυτές φορείς για το οικονομικό έτος 2025

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ:. +352 4398-1
Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Μέσα κοινωνικής δικτύωσης: @EUauditors

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (http://europa.eu).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026

Περιεχόμενα

Πρόλογος 5

Κεφάλαιο 1 Γενική εισαγωγή 7

Δομή της έκθεσής μας 8

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και οι εξομοιούμενοι με αυτές φορείς 9

Είδη, αριθμός και έδρα 9

Χρηματοδότηση, προϋπολογισμός και προσωπικό 11

Δίκτυο των Οργανισμών της ΕΕ 16

Η εντολή του ΕΕΣ και η διαδικασία χορήγησης απαλλαγής 17

Κεφάλαιο 2 Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου 19

Εισαγωγή 20

Αξιοπιστία των λογαριασμών 21

Κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών 22

Έσοδα 24

Πληρωμές 25

Εκτέλεση του προϋπολογισμού 28

Υλοποίηση των προγραμμάτων 31

Περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης που εντοπίζονται κατά τους ελέγχους μας 37

Άλλες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις ΚΕ 38

Συστάσεις 39

Κεφάλαιο 3 Δηλώσεις διασφάλισης για τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και τους εξομοιούμενους με αυτές φορείς 41

3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη των δηλώσεων διασφάλισης 42

3.2. Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (ΚΕ SESAR 3) 45

3.3. Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA) 53

3.4. Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΚΕ IHI) 59

3.5. Κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (ΚΕ Clean H2) 67

3.6. Κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (ΚΕ «Μικροκυκλώματα») 75

3.7. Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE) 84

3.8. Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (ΚΕ EU-Rail) 93

3.9. Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΚΕ EuroHPC) 100

3.10. Κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(ΚΕ SNS) 111

3.11. Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3 (ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3») 119

3.12. Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC) 127

Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρατόμ 134

3.13. Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E) 135

Παράρτημα I – Κατάσταση των ΚΕ της ΕΕ και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων που καλύπτει η παρούσα έκθεση 146

Παράρτημα II – Μεθοδολογία και προσέγγιση του ελέγχου 147

Παράρτημα III – Άλλες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις και τους εξομοιούμενους με αυτές φορείς (ειδικές εκθέσεις, επισκοπήσεις και γνώμες) 154

Παράρτημα IV – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών 156

Συντομογραφίες 159

Πρόλογος

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και οι εξομοιούμενοι με αυτές φορείς (ΚΕ) συμβάλλουν καθοριστικά στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης σε διάφορους στρατηγικούς τομείς. Οι 12 ΚΕ, με έδρα σε τέσσερα κράτη μέλη, προάγουν την αποδοτική έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη στην ΕΕ, καθώς και προγράμματα επίδειξης που αναδεικνύουν τις πρακτικές εφαρμογές της έρευνας.

Η φετινή ετήσια έκθεση για τις ΚΕ έχει **νέα μορφή** και ακολουθεί **επικαιροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά τη δήλωση διασφάλισης**. Στόχος μας είναι η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη ευθυγράμμιση με την προσέγγιση που χρησιμοποιείται στην ετήσια έκθεσή μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό, και ιδίως με τη στροφή προς την έκδοση συστάσεων προς τους ελεγχόμενούς μας, πρόθεσή μας είναι επίσης να ενισχύσουμε περαιτέρω την αξία της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής. Οι αλλαγές στη μορφή της φετινής έκθεσης αντικατοπτρίζουν επίσης το γεγονός ότι, τα τελευταία χρόνια, ο αριθμός των ΚΕ και οι προϋπολογισμοί τους έχουν αυξηθεί, οι δε εντολές τους διευρυνθεί. Οι αλλαγές αυτές επήλθαν κατόπιν ενδελεχούς ανάλυσης από μέρους μας, καθώς και συζητήσεων με τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές και τους ελεγχόμενούς μας.

Από το οικονομικό έτος 2025 και εξής διατυπώνουμε **δύο γνώμες** που καλύπτουν το σύνολο των ΚΕ: μία σχετικά με **τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων τους** και μία άλλη σχετικά με **τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών τους**. Πρόκειται για δύο νέες γνώμες που δεν έχουν διατυπωθεί σε προηγούμενα έτη. Η έκταση των ελεγκτικών εργασιών στις οποίες στηρίζονται οι προαναφερόμενες γνώμες σημαίνει ότι αυτές βασίζονται σε εύλογη διασφάλιση. Όσον αφορά τη δήλωση διασφάλισης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ, εφαρμόζουμε το τυποποιημένο μοντέλο διασφάλισης για την κατάρτιση στατιστικά έγκυρων εκτιμήσεων του επιπέδου σφάλματος στις πληρωμές των ΚΕ.

Ταυτόχρονα, για κάθε οικονομικό έτος και για κάθε ΚΕ, διατυπώνουμε τρεις **ειδικές γνώμες** σχετικά με τα εξής:

- **την αξιοπιστία των λογαριασμών**,
- **τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων,**
- **τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών**.

Η τρίτη γνώμη, αυτή που αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών, βασίζεται πλέον σε περιορισμένη διασφάλιση λόγω της περιορισμένης έκτασης των ελεγκτικών εργασιών που πραγματοποιούνται για κάθε ΚΕ χωριστά.

Επιπλέον, από το οικονομικό έτος 2025 και μετά, τροποποιήσαμε την προσέγγισή μας προκειμένου να ποσοτικοποιήσουμε την οικονομική επίπτωση των **σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις**, λαμβάνοντας υπόψη τον βαθμό μη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες

κανόνες. Η αλλαγή αυτή ισχύει για όλους τους ελέγχους συμμόρφωσης του ΕΕΣ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Τέλος, σύμφωνα με την προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε για τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ, διατυπώνουμε συγκεκριμένες **συστάσεις** προς τις επιμέρους ΚΕ (ή ομάδες ΚΕ) σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των σημαντικών αδυναμιών που εντοπίζουμε με τους ελέγχους μας. Επίσης, κατά τη λήξη της προθεσμίας για την υλοποίησή τους, θα εξετάζουμε τη συνέχεια που τους έχει δοθεί.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 1

Γενική εισαγωγή

Δομή της έκθεσής μας

1.1. Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του ελέγχου των 12 κοινών επιχειρήσεων και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων (αναφερόμενων από κοινού ως «ΚΕ») για το οικονομικό έτος 2025. Η έκθεση διαρθρώνεται όπως περιγράφεται κατωτέρω.

- Στο κεφάλαιο περιγράφονται οι διάφορες ΚΕ, η εντολή και ο ρόλος μας.

- Στο κεφάλαιο 2 γίνεται επισκόπηση του ετήσιου ελέγχου των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2025. Εδώ διατυπώνουμε δύο γνώμες που καλύπτουν τις υποκείμενες πράξεις για όλες τις ΚΕ ως σύνολο. Η πρώτη γνώμη αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων τους και η δεύτερη τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών τους. Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται επίσης αναφορά σε άλλες δημοσιεύσεις μας σχετικά με τις ΚΕ.

- Το κεφάλαιο 3 περιλαμβάνει τη δήλωση διασφάλισης για καθεμία από τις 12 ΚΕ σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών τους, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών, στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί. Κατά περίπτωση, εφιστούμε την προσοχή σε σημαντικά ζητήματα στα σημεία υπό τον τίτλο «Θέμα έμφασης», όπου εκθέτουμε σημαντικά θέματα που παρουσιάζονται στους ετήσιους λογαριασμούς μιας ΚΕ, ή στα σημεία περί «λοιπών θεμάτων», όπου αναφερόμαστε σε θέματα πέραν εκείνων που γνωστοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς και διατυπώνουμε παρατηρήσεις. Συστάσεις διατυπώνουμε επίσης για ζητήματα ιδιαίτερης σημασίας,. Παρακολουθούμε τη συνέχεια που τους έχει δοθεί κατά τη λήξη της προθεσμίας για την υλοποίησή τους και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο 3 χρόνια μετά την αρχική σύσταση.

- Στην παρούσα έκθεση παρατίθενται επίσης οι απαντήσεις των ΚΕ σχετικά με τα αποτελέσματα του ελέγχου μας.

1.2. Στόχος μας είναι να παρουσιάσουμε τα ευρήματά μας με συνοπτικό τρόπο. Δεν είναι πάντοτε δυνατόν να αποφύγουμε τη χρήση όρων που αφορούν χαρακτηριστικά την ΕΕ, τις πολιτικές και τον προϋπολογισμό της ή όρων προερχόμενων από τα γνωστικά πεδία της λογιστικής και της ελεγκτικής. Στον ιστότοπό μας, ορισμένοι από αυτούς τους ειδικούς όρους επεξηγούνται στο γλωσσάριο της ετήσιας έκθεσης του ΕΕΣ για το 2025.

Οι κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και οι εξομοιούμενοι με αυτές φορείς

Είδη, αριθμός και έδρα

1.3. Οι ΚΕ είναι οντότητες με χωριστή νομική προσωπικότητα η καθεμία, που δημιουργήθηκαν για την προώθηση της μετατροπής της επιστημονικής γνώσης σε εμπορεύσιμες και ρηξικέλευθες καινοτομίες, στο πλαίσιο ενός κοινού στρατηγικού οράματος. Αποτελούν συμπράξεις μεταξύ της ΕΕ (εκπροσωπούμενης από την Επιτροπή) και ιδιωτικών φορέων, περιλαμβανομένων του αντίστοιχου βιομηχανικού κλάδου και ερευνητικών οργανισμών. Οποιοσδήποτε ιδιωτικός ή δημόσιος φορέας ενδιαφέρεται να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων μιας ΚΕ μπορεί να ζητήσει να γίνει συνδεδεμένο μέλος ή συνεισφέρων εταίρος, χωρίς καθεστώς πλήρους μέλους. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, μέλη είναι συμμετέχοντα κράτη (κράτη μέλη ή τρίτες χώρες) ή διακυβερνητικοί οργανισμοί.

1.4. Στην παρούσα έκθεση, για τη διευκόλυνση της ανάγνωσης, αναφορά στις ΚΕ γίνεται συνήθως με τα αρκτικόλεξά τους αντί της πλήρους ονομασίας τους. Στο ***παράρτημα I*** παρατίθεται κατάλογος όλων των ΚΕ και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων, μαζί με τα αρκτικόλεξά τους.

1.5. Τρία είναι τα είδη ΚΕ.

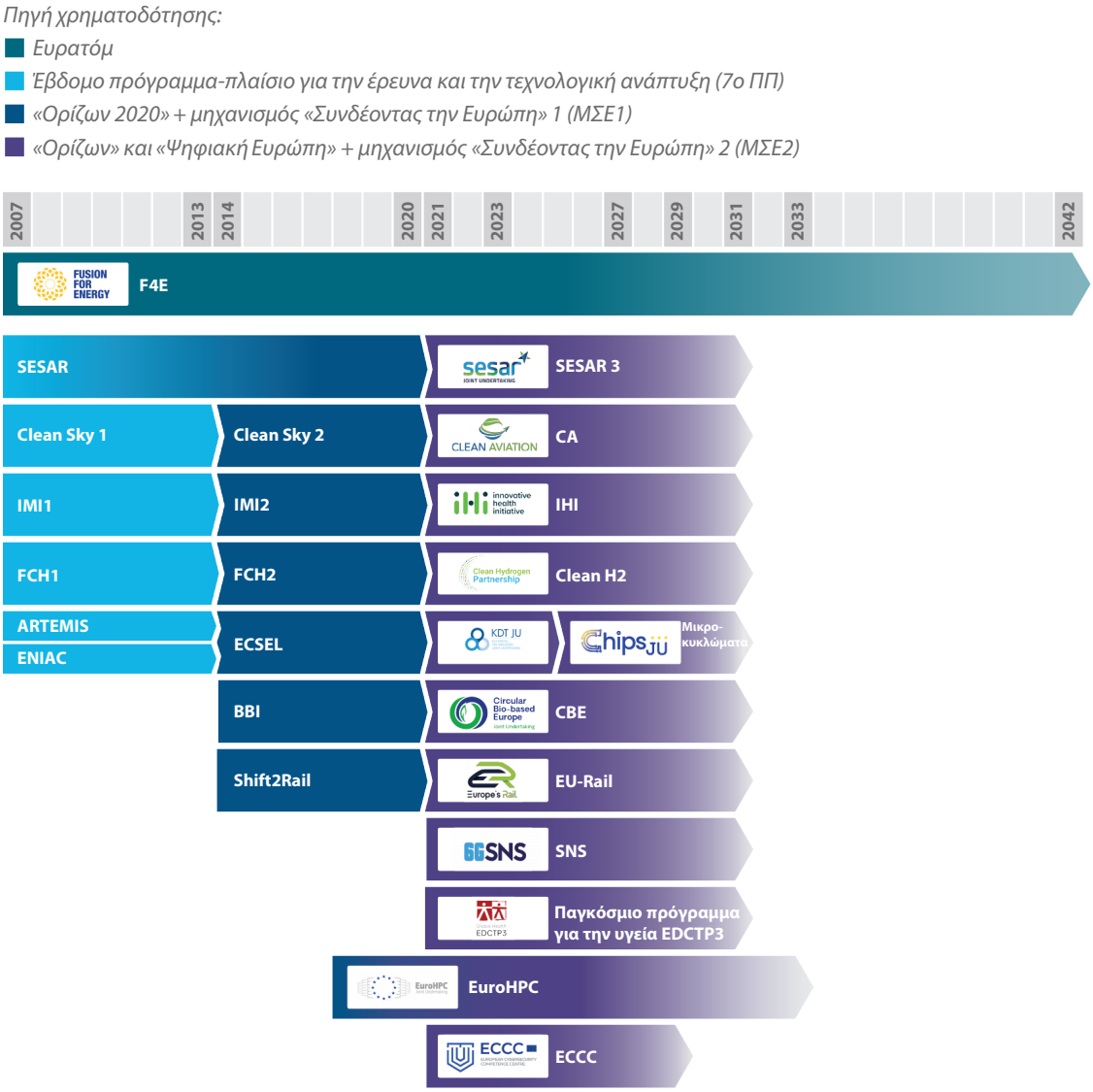
- Οι 10 ΚΕ έρευνας και καινοτομίας προωθούν τη συνεργασία μεταξύ ΕΕ, βιομηχανίας, ερευνητικών οργανισμών, συμμετεχόντων κρατών ή διεθνών οργανισμών. Στόχος είναι η παραγωγή έρευνας και καινοτομίας υψηλής ποιότητας και η επιτάχυνση της υιοθέτησης από την αγορά καινοτόμων ψηφιακών, πράσινων και κοινωνικών λύσεων στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ.

- Η ΚΕ Σύντηξη για ενέργεια (ΚΕ F4E) είναι ο ευρωπαϊκός εγχώριος οργανισμός για τον διεθνή θερμοπυρηνικό πειραματικό αντιδραστήρα (ITER). Βασικό καθήκον της είναι η διαχείριση της εισφοράς της ΕΕ στο έργο ITER. Ο ρόλος της είναι συντονιστικός και παρέχει εργασίες και υπηρεσίες για τον αντιδραστήρα και τις εγκαταστάσεις σύντηξης.

- Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC) προωθεί τη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών. Δεν συνιστά σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αλλά είναι ένας sui generis φορέας που συνδυάζει τα χαρακτηριστικά μιας ΚΕ με εκείνα ενός αποκεντρωμένου οργανισμού, με μόνους εταίρους τα κράτη μέλη.

1.6. Ο αριθμός των ΚΕ έχει αυξηθεί σημαντικά υπό τα τρία τελευταία πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια (ΠΔΠ), όπως φαίνεται στο ***γράφημα 1.1***.

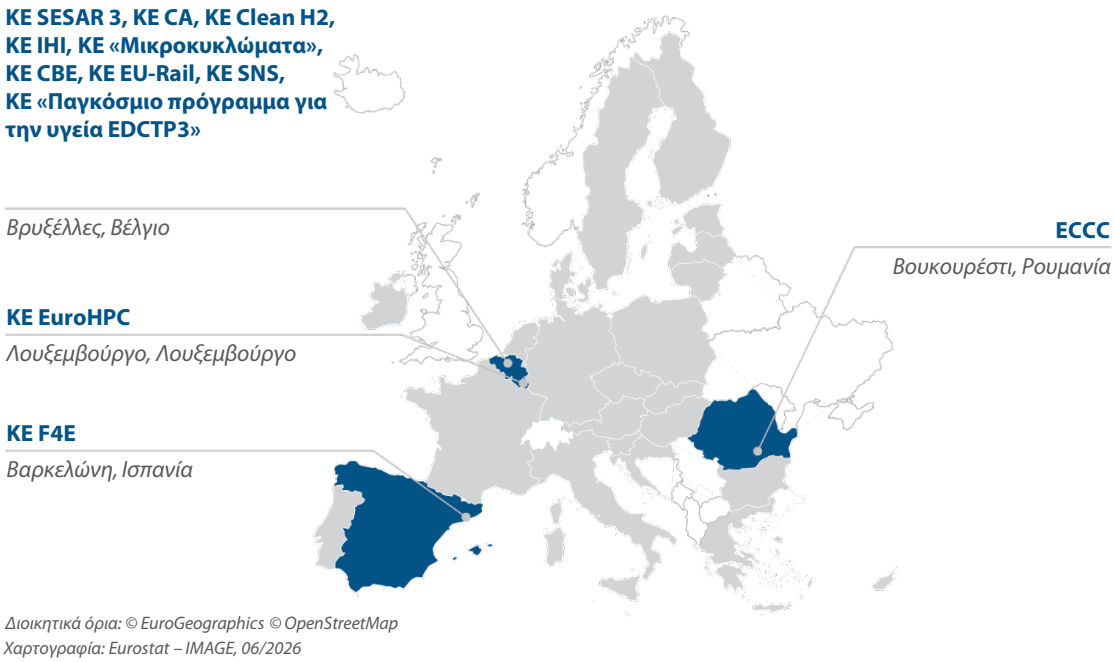
Γράφημα 1.1 – Χρονογραμμή ίδρυσης των ΚΕ

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ.

1.7. Οι ΚΕ έχουν την έδρα τους σε τέσσερα κράτη μέλη, όπως φαίνεται στο ***γράφημα 1.2***.

Γράφημα 1.2 – Έδρα των ΚΕ στα κράτη μέλη

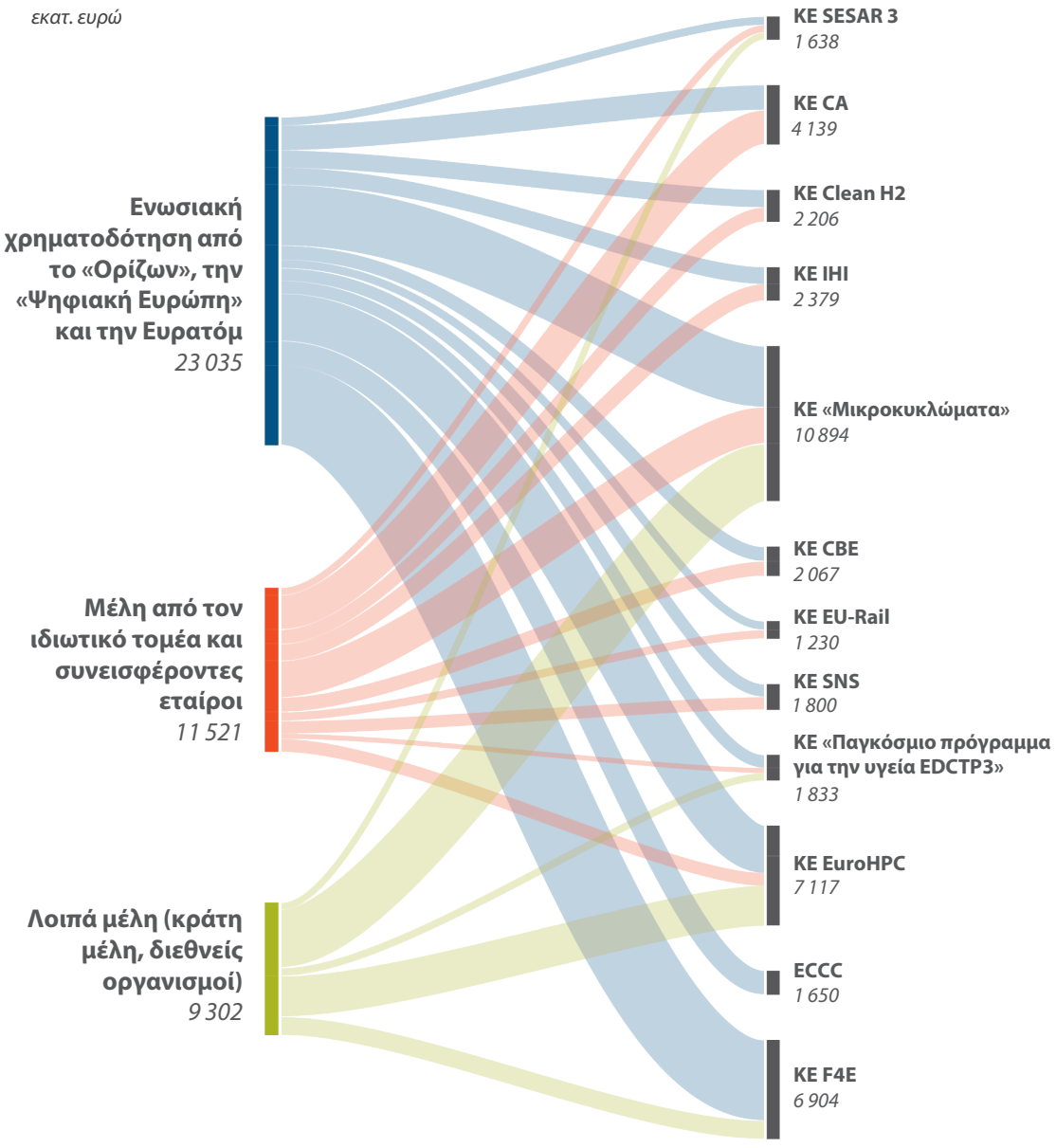

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ιδρυτικών κανονισμών των ΚΕ.

Χρηματοδότηση, προϋπολογισμός και προσωπικό

1.8. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποτελεί την κύρια πηγή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων των ΚΕ, διαθέτοντάς τους περί τα 23,0 δισεκατομμύρια ευρώ (53 %) υπό το ΠΔΠ 2021-2027 (***γράφημα 1.3***). Οι ΚΕ εκτελούν τον προϋπολογισμό της ΕΕ υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης και, ως εκ τούτου, είναι οι ίδιες υπεύθυνες για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους και την επίτευξη των στόχων τους.

Γράφημα 1.3 – Προϋπολογισμός των ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2021-2027, ανά πηγή χρηματοδότησης

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

1.9. Οι δραστηριότητες των 10 ΚΕ έρευνας και καινοτομίας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC) χρηματοδοτούνται από κοινού από την ΕΕ και τα άλλα μέλη τους. Η ΕΕ εισφέρει κεφάλαια από τα ενωσιακά προγράμματα έρευνας και καινοτομίας για τη συγχρηματοδότηση του θεματολογίου έρευνας και καινοτομίας κάθε ΚΕ.

1.10. Υπό το ΠΔΠ 2021-2027, οι ΚΕ λαμβάνουν ενωσιακή χρηματοδότηση ύψους 11,9 δισεκατομμυρίων ευρώ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Το ποσό αυτό αντιστοιχεί περίπου στο 13 % του συνολικού προϋπολογισμού του «Ορίζων Ευρώπη».

Επιπλέον, οι ΚΕ EuroHPC και «Μικροκυκλώματα» και το ECCC λαμβάνουν αθροιστικά 5,5 δισεκατομμύρια ευρώ από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» (περί το 68 % του συνολικού προϋπολογισμού του προγράμματος), προκειμένου να υλοποιήσουν μεγάλης κλίμακας έργα δημιουργίας ικανοτήτων, ανάπτυξης και επενδύσεων που σχετίζονται με τη στρατηγική για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ενιαία αγορά και την πράξη για τα μικροκυκλώματα.

1.11. Επιπλέον, τα άλλα μέλη του κλάδου και από τους εθνικούς ερευνητικούς οργανισμούς, τα συμμετέχοντα κράτη ή τους διεθνείς οργανισμούς αναμένεται να συνεισφέρουν περί τα 19,6 δισεκατομμύρια ευρώ στις δραστηριότητες των ΚΕ με εισφορές σε χρήμα ή σε είδος. Οι ελάχιστες τιμές-στόχος για τις εισφορές των μελών καθορίζονται στους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ (***πλαίσιο 1.1***).

Πλαίσιο 1.1

Είδη εισφορών σε είδος στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»

ΕΕΕΔ (εισφορές σε είδος στις επιχειρησιακές δραστηριότητες μιας ΚΕ)

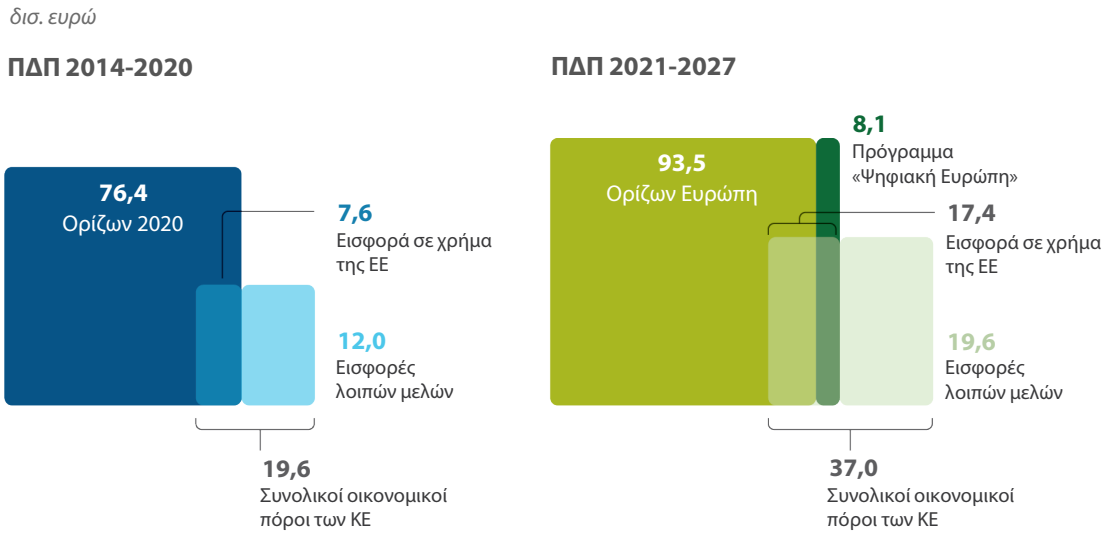
Οι ΕΕΕΔ είναι επιλέξιμες δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται τα άλλα μέλη μιας ΚΕ (ιδιωτικοί και εθνικοί ερευνητικοί οργανισμοί, συμμετέχοντα κράτη ή διεθνείς οργανισμοί) κατά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της, αφού αφαιρεθούν οι εισφορές σε χρήμα των κρατών μελών της ΕΕ και οποιαδήποτε άλλη εισφορά της ΕΕ στις εν λόγω δαπάνες. Οι επικυρωμένες ΕΕΕΔ αναγνωρίζονται στους ετήσιους λογαριασμούς μιας ΚΕ.

ΕΕΣΔ (εισφορές σε είδος στις συμπληρωματικές δραστηριότητες)

Οι ΕΕΣΔ είναι δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται τα άλλα μέλη μιας ΚΕ κατά την υλοποίηση δραστηριοτήτων που δεν καλύπτονται από τον προϋπολογισμό ή τις διαδικασίες πρόσκλησης υποβολής προτάσεων μιας ΚΕ (δημοσίευση ευκαιριών χρηματοδότησης). Οι ΕΕΣΔ καθορίζονται στο ετήσιο σχέδιο συμπληρωματικών δραστηριοτήτων μιας ΚΕ που προσαρτάται στο πρόγραμμα εργασίας και στον προϋπολογισμό και συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της που σχετίζονται με το έργο ή το πρόγραμμα. Τα μέλη της ΚΕ από τον ιδιωτικό τομέα, πέραν των ΕΕΕΔ, παρέχουν ΕΕΣΔ αντίστοιχες των εισφορών σε χρήμα της ΕΕ. Οι επικυρωμένες ΕΕΣΔ γνωστοποιούνται μόνο στις σημειώσεις στους ετήσιους λογαριασμούς μιας ΚΕ και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στην εμβέλεια του ελέγχου μας.

1.12. Συνολικά, υπό το ΠΔΠ 2021-2027, οι 10 ΚΕ έρευνας και καινοτομίας και το ECCC θα διαθέτουν χρηματοδοτικούς πόρους ύψους περίπου 37 δισεκατομμυρίων ευρώ, ποσό σχεδόν διπλάσιο από εκείνο που διέθεταν υπό το προηγούμενο ΠΔΠ (***γράφημα 1.4***).

Γράφημα 1.4 – Σύγκριση των συνολικών εισφορών από την ΕΕ και από άλλες πηγές προς τις ΚΕ

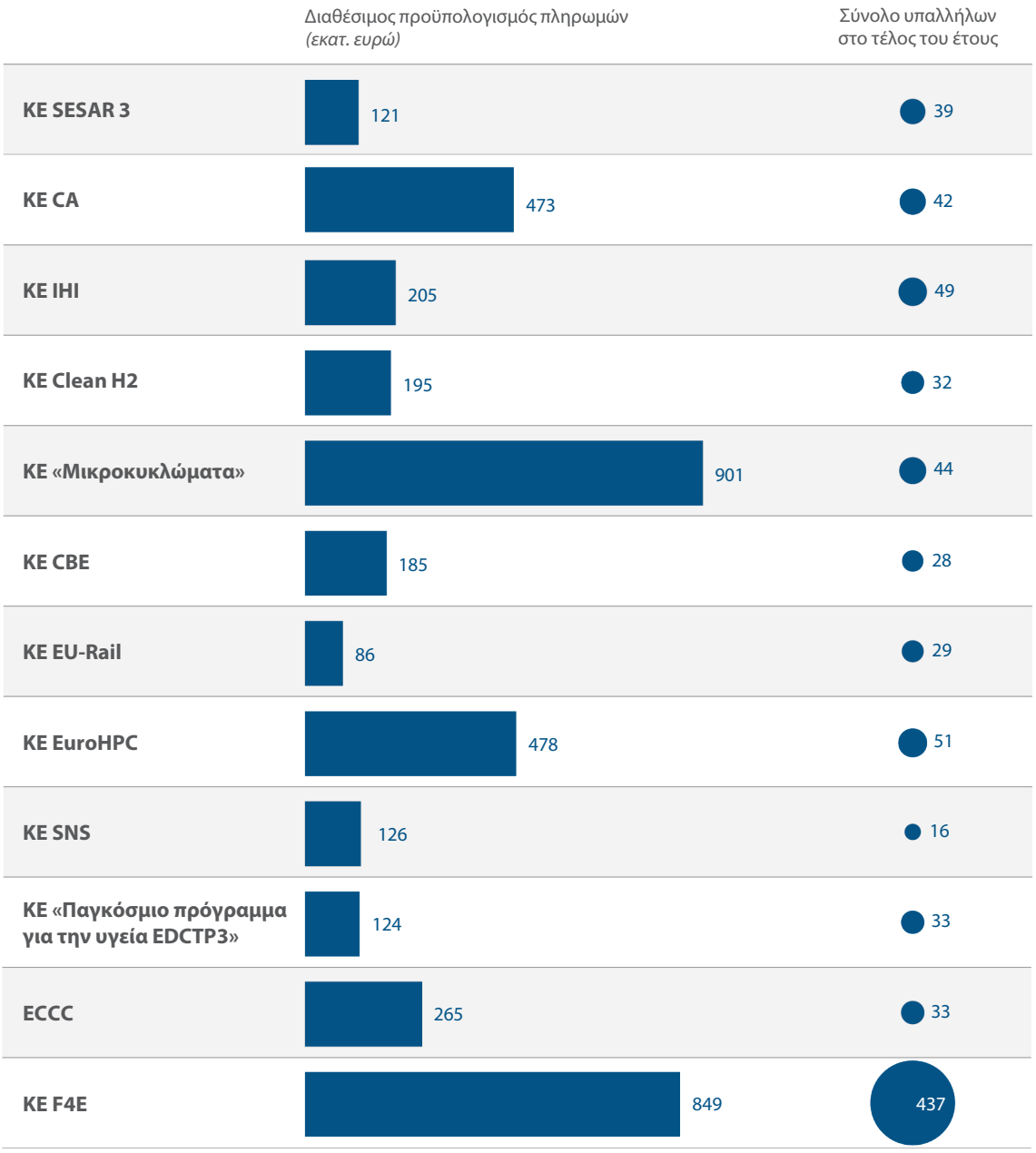
Σημ.: Τα μειωμένα ποσά των εισφορών της ΕΕ και άλλων μελών λαμβάνουν υπόψη την απόφαση της Επιτροπής του 2025 να ανακατανείμει τα ερευνητικά κονδύλια των ΚΕ σε γιγα-εργοστάσια τεχνητής νοημοσύνης.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

1.13. Η Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E) χρηματοδοτείται κυρίως από την Ευρατόμ (περί το 82 %), τη Γαλλία, το κράτος υποδοχής του ITER (περί το 17 %) και τις ετήσιες εισφορές των μελών και τις εθελοντικές εισφορές των μελών της F4E εκτός της Ευρατόμ (περί το 1 %).

1.14. Στο ***γράφημα 1.5*** παρουσιάζονται οι προϋπολογισμοί πληρωμών και το προσωπικό των ΚΕ για το οικονομικό έτος 2025. Το 2025, οι ΚΕ εκτέλεσαν προϋπολογισμό πληρωμών συνολικού ύψους 4 δισεκατομμυρίων ευρώ (έναντι 3,2 δισ. ευρώ το 2024). Περί το 2 % του συνολικού αριθμού των υπαλλήλων της ΕΕ εργάζεται για τις ΚΕ. Το συνολικό προσωπικό τους στις 31 Δεκεμβρίου 2025 αριθμούσε 833 υπαλλήλους (έναντι 790 το 2024).

Γράφημα 1.5 – Προϋπολογισμός πληρωμών και προσωπικό ανά ΚΕ για το 2025

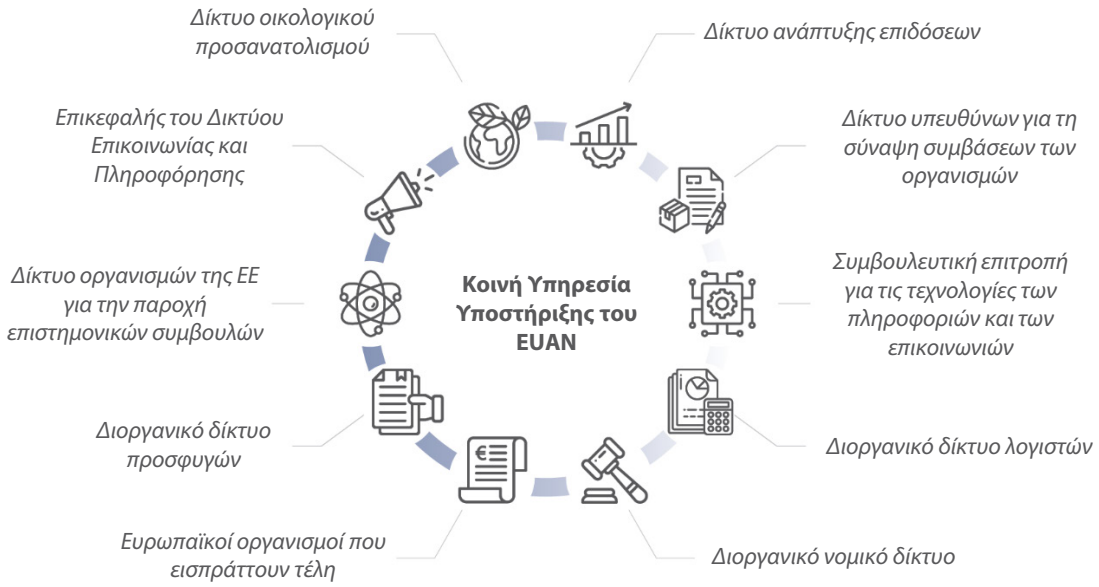

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

Δίκτυο των Οργανισμών της ΕΕ

1.15. Το Δίκτυο των Οργανισμών της ΕΕ (EU Agencies Network, EUAN) συγκροτήθηκε από τους οργανισμούς και τις ΚΕ ως πλατφόρμα συνεργασίας για την ενίσχυση της προβολής τους και τον εντοπισμό και την προώθηση πιθανών τρόπων βελτίωση της αποδοτικότητας και δραστηριοτήτων με σαφή ενωσιακή προστιθέμενη αξία. Το EUAN παρέχει στους οργανισμούς και στις ΚΕ ένα φόρουμ για τη συλλογή και τη διάδοση πληροφοριών, καθώς και για την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρογνωσίας, όπως ορίζεται στη στρατηγική του για την περίοδο 2021-2027[1]. Στο πλαίσιό του λειτουργούν 10 θεματικά υποδίκτυα (βλέπε ***γράφημα 1.6***).

Γράφημα 1.6 – Κοινή υπηρεσία υποστήριξης και υποδίκτυα του Δικτύου των Οργανισμών της ΕΕ

Πηγή: Δίκτυο των Οργανισμών της ΕΕ.

1.16. Την προεδρία του EUAN αναλαμβάνει εκ περιτροπής κάθε χρόνο διαφορετικός οργανισμός ή ΚΕ. Το 2025, την προεδρία είχε από κοινού ο Οργανισμός της ΕΕ για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (CEPOL) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2025, και ακολούθησε, από 1ης Μαρτίου 2025, ο Οργανισμός της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA). Επιπλέον, το EUAN διαθέτει διοικητικό συμβούλιο του οποίου προεδρεύουν οι εκπρόσωποι των τριών διαφορετικών οργάνων, στα οποία περιλαμβάνεται και μία ΚΕ, οι οποίοι εναλλάσσονται στον ρόλο αυτό εκ περιτροπής κάθε χρόνο. Η ολομέλεια του EUAN συνέρχεται δύο φορές τον χρόνο. Τις συνεδριάσεις αυτές συντονίζει κοινό γραφείο υποστήριξης.

[1] 2021-2027 Strategy for the EU Agencies Network, Βρυξέλλες, 9 Νοεμβρίου 2020.

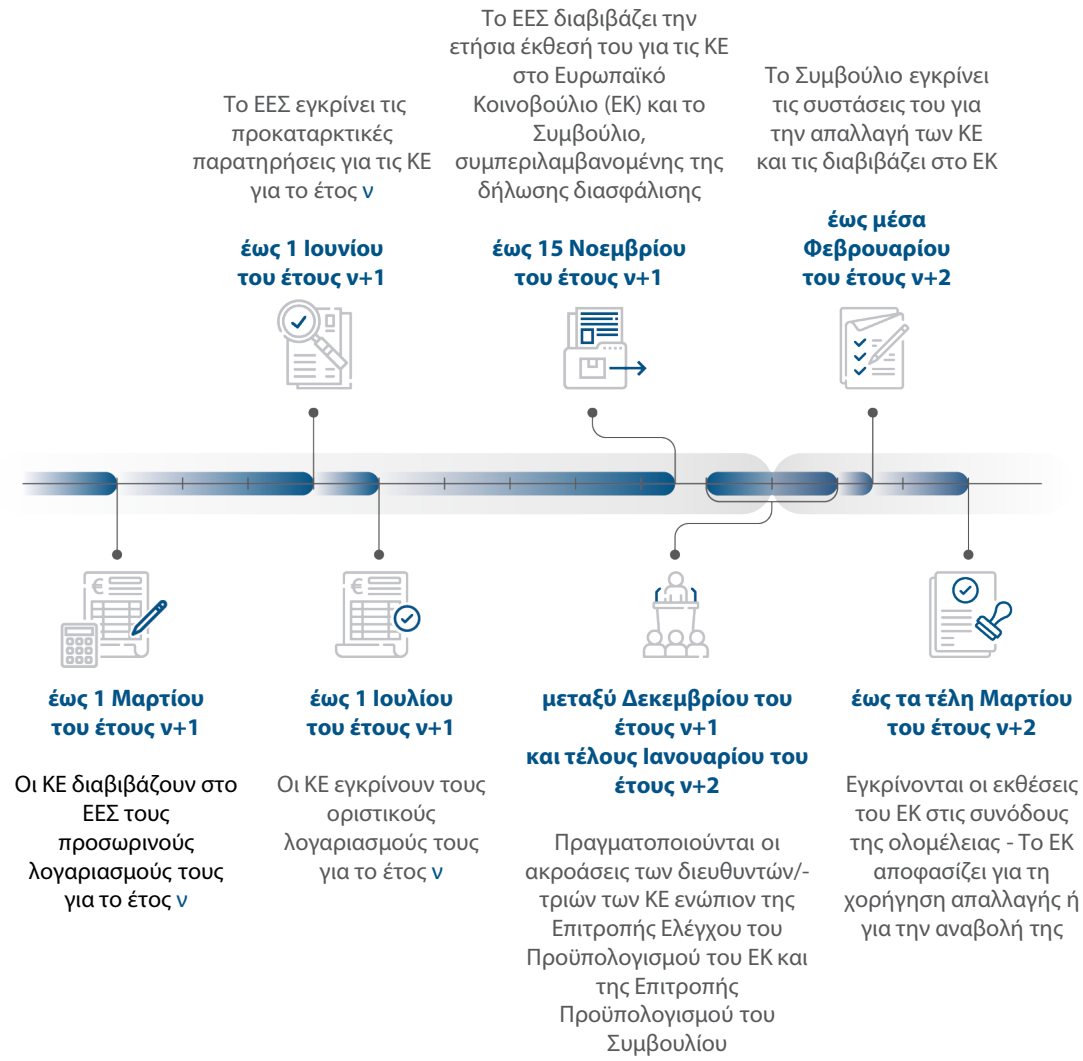
Η εντολή του ΕΕΣ και η διαδικασία χορήγησης απαλλαγής

1.17. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι ο εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και τον δημοσιονομικό κανονισμό της ΕΕ[2], η ειδική ετήσια έκθεσή μας σχετικά με τις ΚΕ παρέχει κάθε χρόνο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δήλωση διασφάλισης τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων (εσόδων και πληρωμών) στις οποίες αυτοί βασίζονται.

1.18. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο είναι αρμόδια για τις ετήσιες διαδικασίες έγκρισης του προϋπολογισμού και χορήγησης απαλλαγής για όλες τις ΚΕ. Στο ***γράφημα 1.7*** παρουσιάζεται η χρονογραμμή της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής.

[2] Άρθρο 287, παράγραφος 1, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και άρθρα 70, παράγραφος 6, και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ.

Γράφημα 1.7 – Ετήσια διαδικασία χορήγησης απαλλαγής

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 2

Επισκόπηση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

Εισαγωγή

2.1. Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζεται συνοπτικά ο ετήσιος έλεγχος που διενεργήσαμε επί των κοινών επιχειρήσεων και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων (αναφερόμενων από κοινού ως «ΚΕ») για το οικονομικό έτος 2025. Για ζητήματα ιδιαίτερης σημασίας, διατυπώνουμε συστάσεις, ορίζουμε προθεσμίες για την υλοποίησή τους και, στη συνέχεια, προβαίνουμε σε μεταπαρακολούθησή τους. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προσέγγιση και τη μεθοδολογία που ακολουθούμε ως προς τον έλεγχο, βλέπε ***παράρτημα ΙΙ***.

2.2. Από το 2025 και εξής, διατυπώνουμε γνώμη για κάθε ΚΕ βασιζόμενοι στα εξής:

- σε *εύλογη διασφάλιση* σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών,
- σε *εύλογη διασφάλιση* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων,
- σε *περιορισμένη διασφάλιση* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών.

Οι γνώμες αυτές παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 της παρούσας έκθεσης.

2.3. Στο παρόν κεφάλαιο συνοψίζουμε τις γνώμες μας σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών όλων των ΚΕ και, αρχής γενομένης από το οικονομικό έτος 2025, παρέχουμε δύο γνώμες βάσει *εύλογης διασφάλισης* που καλύπτει τις ΚΕ ως σύνολο. Η μία αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων τους και η άλλη τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών τους.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Μη διαφοροποιημένη γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών όλων των ΚΕ

2.4. Διατυπώσαμε μη διαφοροποιημένες γνώμες σχετικά με τους λογαριασμούς όλων των ΚΕ. Κατά την άποψή μας, κάθε σύνολο λογαριασμών απεικονίζει εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση τους κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών τους, τις ταμειακές ροές τους και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων τους για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τους δημοσιονομικούς κανονισμούς τους και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών για όλες τις ΚΕ ως σύνολο

2.5. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου (ΔΠΕ) και τον κώδικα δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC) και τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου (ISSAI) του INTOSAI. Οι ευθύνες μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσής μας με τον τίτλο «Ευθύνες του ελεγκτή». Ακόμη, συμμορφωθήκαμε με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές. Θεωρούμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα ως βάση για τη θεμελίωση των γνωμών μας.

2.6. Ελέγξαμε τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί κάθε κοινής επιχείρησης και εξομοιούμενου φορέα (ΚΕ) για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, όπως προβλέπεται στο άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων όλων των ΚΕ ως συνόλου

2.7. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί των ΚΕ, ως συνόλου, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών όλων των ΚΕ ως συνόλου

2.8. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί των ΚΕ, ως συνόλου, για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης

2.9. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς των ΚΕ, η διοίκηση κάθε ΚΕ φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών της βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση φέρει την τελική ευθύνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι λοιπές πληροφορίες που αποτυπώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με όλους τους σχετικούς κανονισμούς.

2.10. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Οφείλει να γνωστοποιεί τυχόν θέματα που επηρεάζουν την κατάσταση της ΚΕ ως συνεχιζόμενης δραστηριότητας και να χρησιμοποιεί τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα ως βάση για τη λογιστική, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση των δραστηριοτήτων ή εάν δεν έχει άλλη ρεαλιστική επιλογή.

2.11. Οι υπεύθυνοι διακυβέρνησης κάθε ΚΕ είναι επίσης επιφορτισμένοι με την εποπτεία της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της ΚΕ.

Ευθύνες του ελεγκτή για τον έλεγχο των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

2.12. Παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και σε άλλες αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές, δηλώσεις διασφάλισης σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων και των πληρωμών όλων των ΚΕ ως συνόλου.

2.13. Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που αναφέρονται για τις ΚΕ, συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη βάσει εύλογης διασφάλισης σχετικά με τους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τις πράξεις εσόδων και πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι

λογαριασμοί όλων των ΚΕ ως συνόλου. Η προσέγγιση και η μεθοδολογία που εφαρμόζουμε ως προς τον έλεγχο περιγράφονται λεπτομερώς στο ***παράρτημα II***.

2.14. Φέρουμε την αποκλειστική ευθύνη για τις ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε. Σύμφωνα με τα ΔΠΕ και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

2.15. Ενημερώνουμε τη διοίκηση κάθε ΚΕ σχετικά με θέματα όπως η προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, περιλαμβανομένων των ευρημάτων για σημαντικές αδυναμίες του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.

2.16. Στην έκθεσή μας, περιγράφουμε τα θέματα που κρίνουμε ως τα πλέον σημαντικά για τον έλεγχο των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί, εκτός εάν η γνωστοποίησή τους απαγορεύεται εκ του νόμου ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα θέμα δεν πρέπει να γνωστοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες αυτής της γνωστοποίησης θα υπερκέραζαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

2.17. Ως εύλογη διασφάλιση νοείται διασφάλιση με υψηλό αλλά όχι απόλυτο επίπεδο εμπιστοσύνης, η οποία παρέχεται από έναν ελεγκτή. Δεν μπορεί να υπάρχει εγγύηση ότι, στο πλαίσιο ενός ελέγχου, εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στις υπό έλεγχο πράξεις στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί. Οι περιπτώσεις αυτές, που μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται ουσιώδεις εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσαν εύλογα να επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι χρήστες της έκθεσής μας.

Έσοδα

2.18. Όσον αφορά τα έσοδα, αποκτήσαμε εύλογη διασφάλιση για τη γνώμη μας μέσω εξέτασης των βασικών συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων κάθε ΚΕ και, συμπληρωματικά, μέσω ουσιαστικών ελεγκτικών δοκιμασιών. Ελέγξαμε τις εισφορές που κατέβαλαν η Επιτροπή από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και άλλα μέλη με βάση τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό κάθε ΚΕ και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στους ιδρυτικούς κανονισμούς και στις συμφωνίες με τα μέλη. Οι εργασίες αυτές αποτέλεσαν τη βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων όλων των ΚΕ ως συνόλου, καθώς και των γνωμών μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων κάθε επιμέρους ΚΕ.

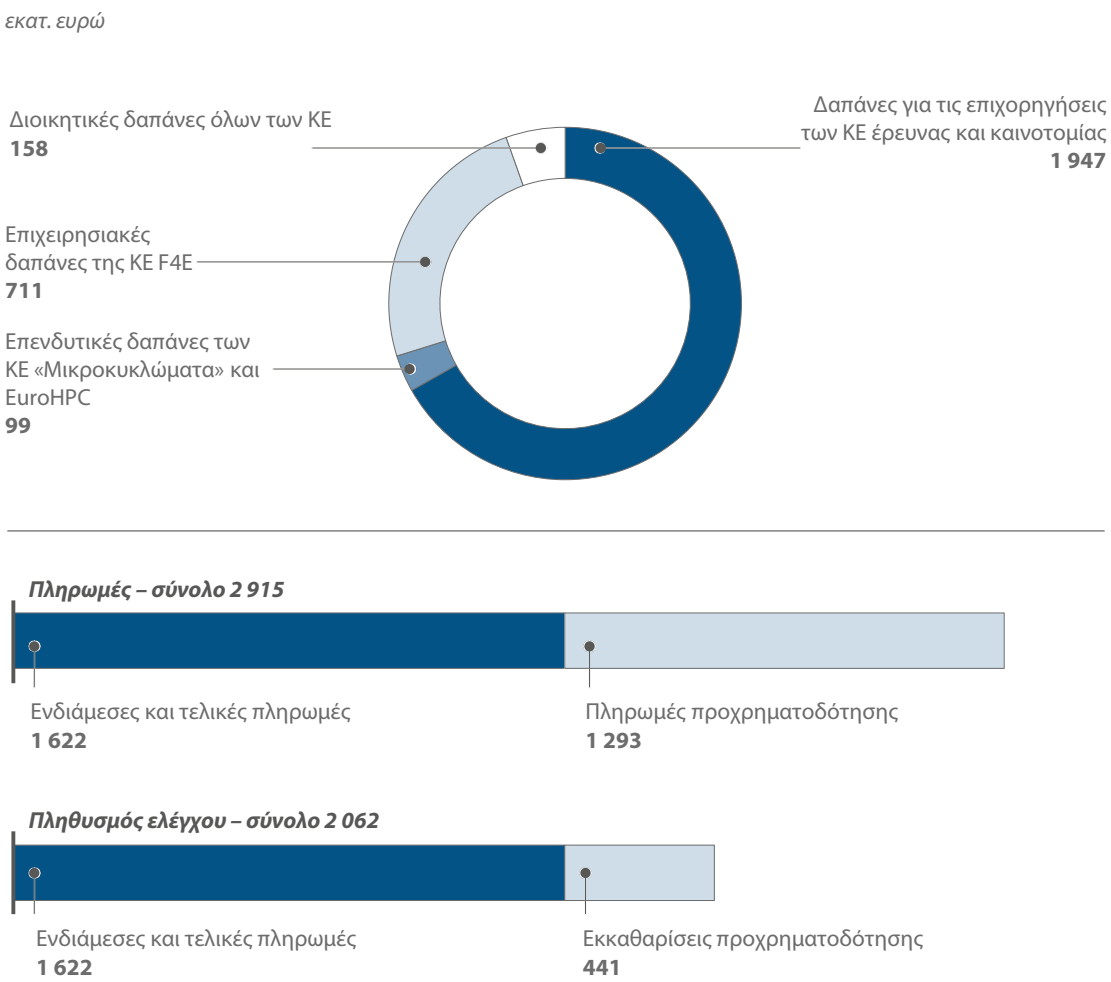
2.19. Για το 2025, ο πληθυσμός ελέγχου για τα έσοδα ανερχόταν σε 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Δεν εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε καμία από τις ελεγχθείσες πράξεις εσόδων.

Πληρωμές

2.20. Όσον αφορά τις πληρωμές, εξετάσαμε αντιπροσωπευτικό δείγμα 95 πράξεων από τον πληθυσμό ελέγχου, το οποίο περιλάμβανε εκκαθαρίσεις προχρηματοδότησης, καθώς και ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για όλες τις υπό έλεγχο ΚΕ. Οι εργασίες αυτές αποτέλεσαν τη βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών όλων των ΚΕ ως συνόλου, καθώς και των γνωμών μας σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών κάθε επιμέρους ΚΕ βάσει περιορισμένης διασφάλισης.

2.21. Για το 2025, ο πληθυσμός ελέγχου για τις πληρωμές ανερχόταν συνολικά σε 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Στο ***γράφημα 2.1*** παρουσιάζονται οι δαπάνες του προϋπολογισμού των ΚΕ και ο πληθυσμός ελέγχου για τις πληρωμές, ανά είδος: προχρηματοδότηση, ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές και εκκαθάριση προχρηματοδότησης.

Γράφημα 2.1 – Πληρωμές και πληθυσμός ελέγχου των ΚΕ για το 2025

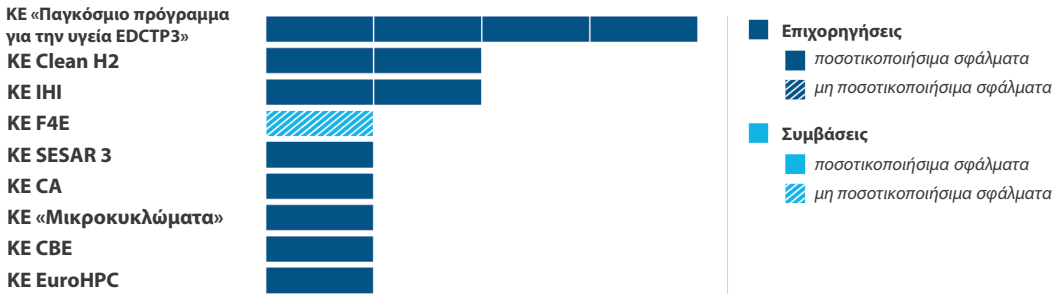
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.22. Βάσει των διαπιστώσεων του ελέγχου μας, εκτιμούμε ότι το συνολικό επίπεδο σφάλματος είναι χαμηλότερο του δικού μας ορίου ουσιώδους μεγέθους του 2 %.

2.23. Σφάλματα σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών εντοπίσαμε σε όλες τις ΚΕ εκτός του ECCC, της ΚΕ «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (ΚΕ EU-Rail) και της ΚΕ «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (ΚΕ SNS). Συνολικά, 14 από τις 95 πράξεις (15 %) που εξετάσαμε περιείχαν σφάλμα [έναντι 12 από τις 63 πράξεις (19 %) το 2024]. Εκδώσαμε γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», καθώς διαπιστώσαμε σφάλματα σε τέσσερις από τις πέντε πράξεις που εξετάσαμε (σημείο ***3.11.10***).

2.24. Στο ***γράφημα 2.2*** παρουσιάζεται επισκόπηση των σφαλμάτων αυτών, ανά τομέα (δημόσιες συμβάσεις, επιχορηγήσεις) και είδος (ποσοτικοποιήσιμα, μη ποσοτικοποιήσιμα).

Γράφημα 2.2 – Σφάλματα κάθε ΚΕ, ανά τομέα και είδος

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει των ελεγκτικών αποτελέσματα για το 2025.

2.25. Οι επιχορηγήσεις αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των πληρωμών των ΚΕ, αντιπροσωπεύοντας περί τα 1,1 δισεκατομμύρια ευρώ (52 %) του πληθυσμού ελέγχου. Όλα τα σφάλματα πλην ενός αφορούσαν τη συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών. Φέτος, στο δείγμα μας εντοπίσαμε ποσοτικοποιήσιμα σφάλματα σε 13 από τις 68 πράξεις (19 %) των προγραμμάτων «Ορίζων 2020», «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη». Όλες αυτές οι πράξεις βασίζονταν στην επιστροφή πραγματικών δαπανών, οι οποίες αφορούσαν κυρίως δαπάνες προσωπικού των δικαιούχων. Με τον έλεγχο δεν διαπιστώσαμε σημαντικές διαφορές σε επίπεδο σφαλμάτων μεταξύ των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη», παρά τις απλουστεύσεις που εισήγαγε το δεύτερο προκειμένου να διευκολύνει τους δικαιούχους με τις δηλώσεις δαπανών προσωπικού.

2.26. Επιπλέον, αναφέραμε ελλείψεις σε τέσσερις πράξεις που αφορούσαν κατ' αποκοπήν επιχορηγήσεις της ΚΕ EU-Rail στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη». Οι ελλείψεις αυτές οφείλονταν:

- στην έλλειψη τεκμηρίων που να αποδεικνύουν μια αδιαμφισβήτητη εκ των προτέρων αξιολόγηση των προϋπολογισθεισών δαπανών προσωπικού,

- στις ανεπαρκώς ειδικές εισφορές κάποιων δικαιούχων σε ορισμένα παραδοτέα, με συνέπεια να είναι αδύνατη μια σωστή αξιολόγηση.

Παρόμοια ευρήματα αναφέρουμε στην ετήσια έκθεσή μας για το οικονομικό έτος 2025[3].

2.27. Οι περισσότερες πληρωμές για επενδύσεις που βασίζονται σε προμήθειες πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ), καθώς και για αγορές υποδομών της F4E. Φέτος, οι πληρωμές αυτές αντιπροσωπεύουν περί τα 825 εκατομμύρια ευρώ (40 %) του πληθυσμού ελέγχου. Εδώ, εντοπίσαμε ένα μη ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα στις 25 σχετικές πράξεις του δείγματός μας. Το σφάλμα αυτό οφειλόταν σε αδυναμίες στη διαχείριση και την εκτέλεση σύμβασης-πλαισίου από την F4E.

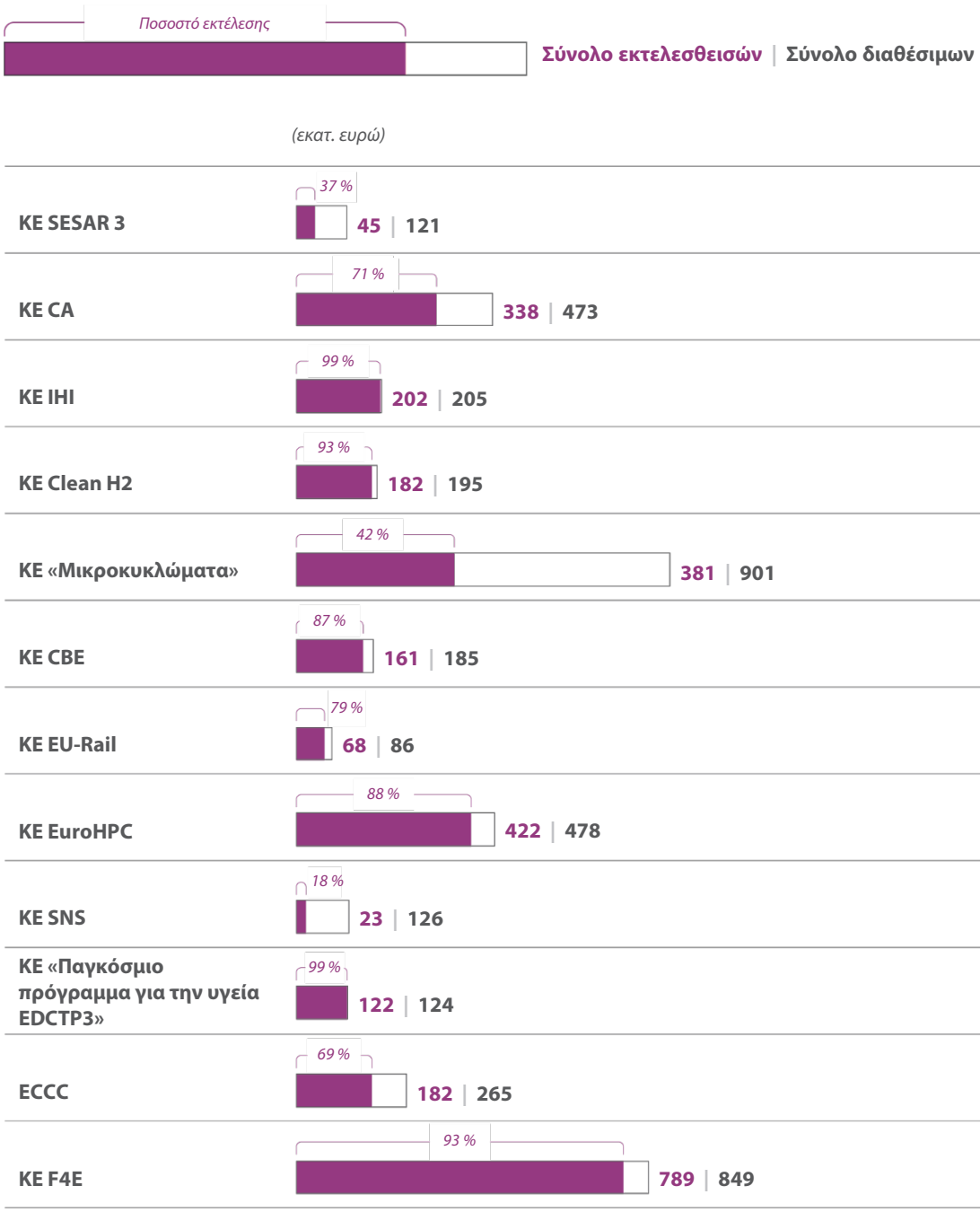
2.28. Τέλος, οι διοικητικές δαπάνες των ΚΕ αντιστοιχούν σε 158 εκατομμύρια ευρώ (8 %) του πληθυσμού ελέγχου. Οι δύο σχετικές πράξεις του δείγματός μας δεν περιείχαν σφάλμα.

[3] Σημεία 5.24 και 5.25 και πλαίσιο 5.3 της ετήσιας έκθεσης για το 2025.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

2.29. Στο ***γράφημα 2.3*** παρουσιάζεται η εκτέλεση των προϋπολογισμών πληρωμών των ΚΕ για το 2025. Συνολικά, το ποσοστό εκτέλεσης ήταν κατά μέσο όρο 73 %, κυμαινόμενο από 18 % για την ΚΕ SNS μέχρι 99 % για την κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΚΕ IHI) και την κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3». Το μέσο ποσοστό ανακατανομής των αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών ήταν 27 %, με τιμές από 1 % για την ΚΕ IHI μέχρι 82 % για την ΚΕ SNS.

Γράφημα 2.3 – Εκτέλεση του προϋπολογισμού πληρωμών των ΚΕ για το 2025

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.30. Όσον αφορά την ΚΕ SNS, το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών οφειλόταν σε καθυστερήσεις στην εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων της Επιτροπής αναφορικά με τις διατάξεις ασφάλειας βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 5, του κανονισμού για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Δεδομένου ότι οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2025 δεν μπορούσαν να δημοσιευθούν πριν ληφθεί η συγκεκριμένη απόφαση, η ΚΕ χρειάστηκε να αναβάλει τη σύναψη των συμφωνιών επιχορήγησης, καθώς και τις σχετικές πληρωμές προχρηματοδότησης, για το πρώτο εξάμηνο του 2026.

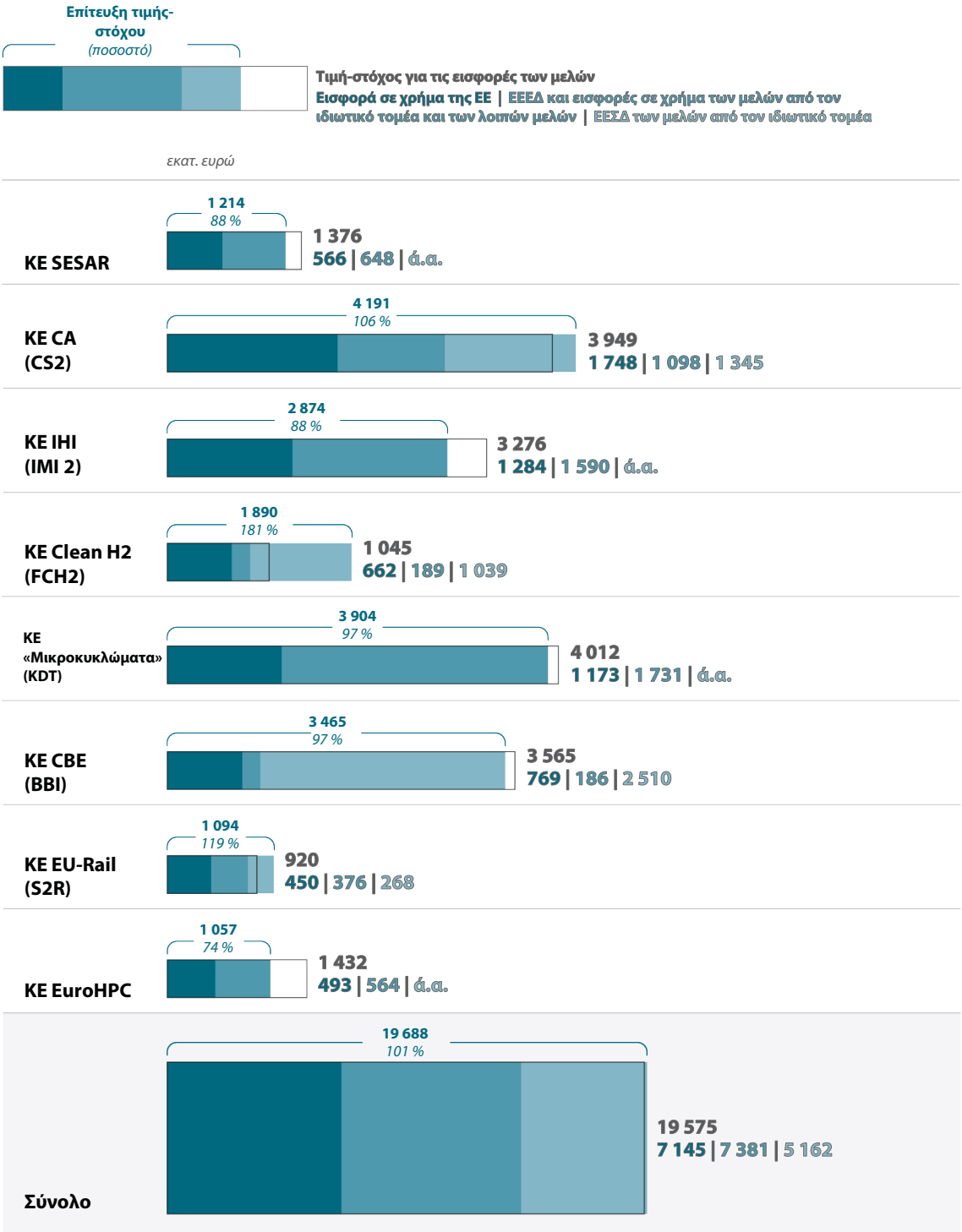
2.31. Όσον αφορά την κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (ΚΕ SESAR 3), το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών οφειλόταν στον πολυετή κύκλο χρηματοδότησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Όσον αφορά την κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (ΚΕ «Μικροκυκλώματα»), αυτό το χαμηλό ποσοστό οφειλόταν στις καθυστερήσεις με τη σύναψη των συμφωνιών επιχορήγησης του «Ορίζων Ευρώπη» κατόπιν των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 2024 και του 2025. Επιπλέον, ένας επιπλέον λόγος για τη χαμηλή εκτέλεση του προϋπολογισμού ήταν η πολυπλοκότητα των κοινών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων για αγορές υποδομών που χρηματοδοτούνταν από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη».

Υλοποίηση των προγραμμάτων

2.32. Υπό το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) της περιόδου 2014-2020, οι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ καθόριζαν τιμές-στόχο ως προς τις εισφορές που έπρεπε να εξασφαλίσει κάθε κατηγορία μελών (ΕΕ, μέλη από τον ιδιωτικό τομέα, συμμετέχοντα κράτη και διεθνείς οργανισμοί) για τις δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που αναλαμβάνει κάθε ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020». Οι εισφορές της ΕΕ προήλθαν κυρίως από το «Ορίζων 2020», με εξαίρεση 100 εκατομμύρια ευρώ για την κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΚΕ EuroHPC) που προήλθαν από τον ΜΣΕ.

2.33. Στο ***γράφημα 2.4*** παρουσιάζονται η συνολική τιμή-στόχος για τις εισφορές και το τελικό ποσοστό που είχε εξασφαλιστεί για κάθε ΚΕ μέχρι το τέλος του 2025. Η ΚΕ SESAR 3, η κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA) και η ΚΕ EU-Rail ολοκλήρωσαν την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που προέβλεπε το «Ορίζων 2020» το 2024.

Γράφημα 2.4 – Εισφορές των μελών των ΚΕ στο πρόγραμμα «Ορίζων 2020» σε σχέση με την τιμή-στόχο

Σημ.: Τα ακρωνύμια εντός παρένθεσης αναφέρονται στην προηγούμενη ΚΕ υπό το ΠΔΠ 2014-2020. Η ένδειξη ά.α. σημαίνει ότι το συγκεκριμένο είδος εισφοράς δεν προβλέπεται στη νομική βάση της ΚΕ. Τα δεδομένα για την ΚΕ EU-Rail (S2R) περιλαμβάνουν έργα κατασκευής φάρων.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

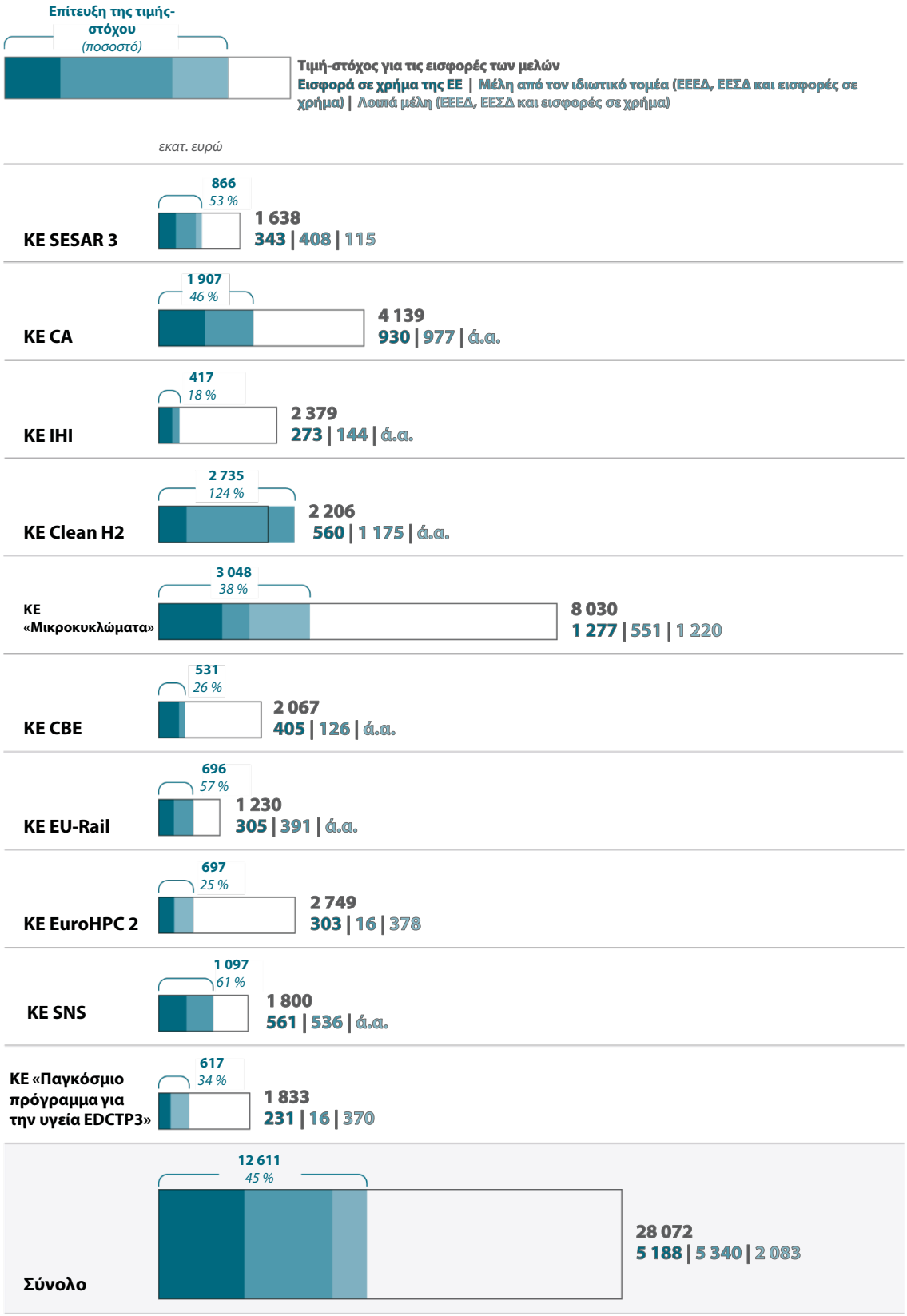
2.34. Μέχρι το τέλος του 2025, τα μέλη των ΚΕ είχαν καταβάλει εισφορές που αντιστοιχούσαν, κατά μέσο όρο, στο 101 % της συνολικής τιμής-στόχου που καθορίζεται στους ιδρυτικούς κανονισμούς των ΚΕ. Για πέντε από τις οκτώ ΚΕ, οι εισφορές υπολείποντων των καθορισμένων τιμών-στόχου. Φέτος διαπιστώσαμε σημαντική υστέρηση στις εισφορές προς το «Ορίζων 2020» που προορίζονταν για την ΚΕ EuroHPC (74 %). Όπως αναφέραμε και τα προηγούμενα χρόνια[4], ο λόγος είναι το χαμηλό επίπεδο των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα σε σύγκριση με την ελάχιστη τιμή-στόχο. Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να παράγουν μόνο εισφορές σε είδος για επιχορηγήσεις στην καινοτομία, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περί το 30 % των συνολικών δραστηριοτήτων επιχορήγησης της ΚΕ.

2.35. Υπό το ΠΔΠ 2021-2027, οι ιδρυτικοί κανονισμοί των ΚΕ καθορίζουν τιμές-στόχο για τις εισφορές στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη». Όσον αφορά το ECCC, ο ιδρυτικός κανονισμός του ορίζει ότι οι δραστηριότητές του στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή, ενώ οι κοινές δράσεις χρηματοδοτούνται τόσο από την Επιτροπή όσο και από τις εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών.

2.36. Στο ***γράφημα 2.5*** παρουσιάζονται η συνολική τιμή-στόχος για τις εισφορές στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη» και το τελικό ποσοστό που είχε εξασφαλιστεί για κάθε ΚΕ μέχρι το τέλος του 2025.

[4] Παραδείγματος χάριν, ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2023, σημείο 3.9.16, και ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2024, σημείο 3.9.15.

Γράφημα 2.5 – Εισφορές των μελών των ΚΕ στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» σε σχέση με την τιμή-στόχο

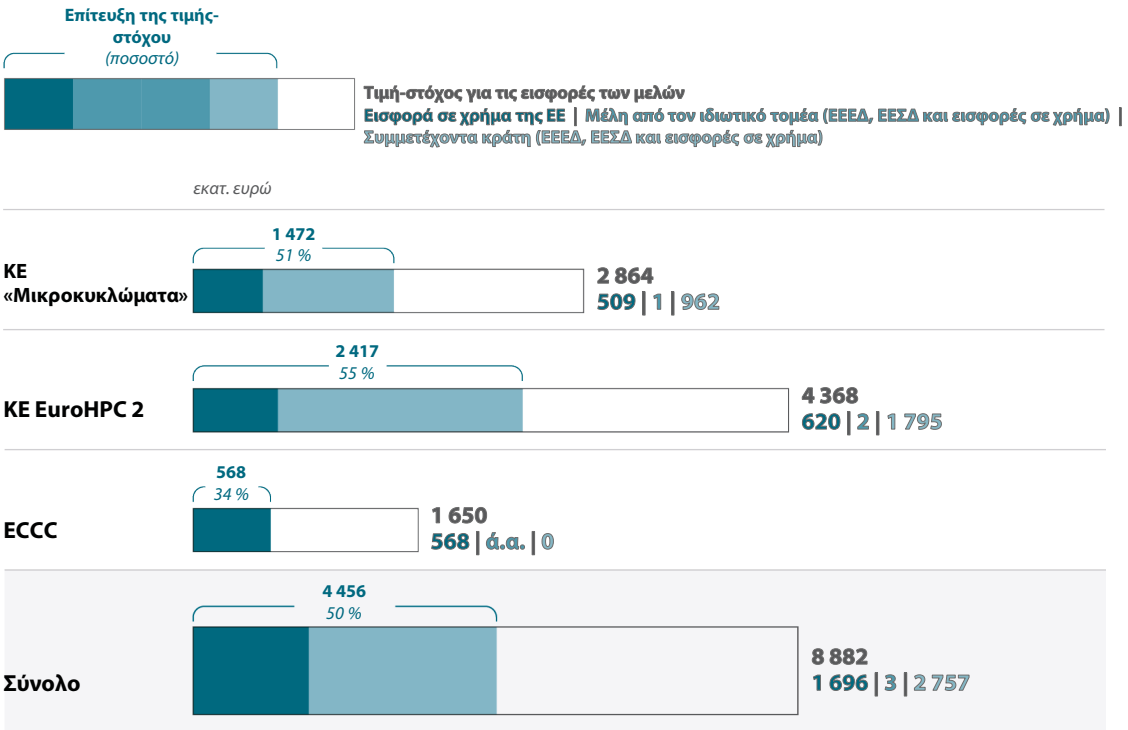
Σημ.: Η ένδειξη ά.α. σημαίνει ότι το συγκεκριμένο είδος εισφοράς δεν προβλέπεται στη νομική βάση της ΚΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.37. Μέχρι το τέλος του 2025, οι ΚΕ είχαν επιτύχει κατά μέσο όρο το 45 % των τιμών-στόχου για τις εισφορές στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη» που καθορίζονται στους ιδρυτικούς κανονισμούς τους. Διαπιστώσαμε σημαντική συσσώρευση καθυστερημένων εισφορών σε σχέση με τις τιμές-στόχο για την ΚΕ IHI, την κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE) και την ΚΕ EuroHPC. Οι ΚΕ IHI και CBE διευκρίνισαν ότι αυτό οφειλόταν κυρίως στην αργή έναρξη των έργων τους. Όσον αφορά την ΚΕ EuroHPC, τα μέλη της από τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να καταβάλλουν εισφορές σε είδος μόνο για επιχορηγήσεις καινοτομίας, όπως ίσχυε και για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

2.38. Στο ***γράφημα 2.6*** παρουσιάζονται οι τιμές-στόχος για τις εισφορές στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και του ΜΣΕ για τις ΚΕ «Μικροκυκλώματα» και EuroHPC και το ECCC, καθώς και το πραγματικό ποσοστό επίτευξης μέχρι το τέλος του 2025.

Γράφημα 2.6 – Εισφορές των μελών των ΚΕ στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» και ΜΣΕ σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές-στόχο

Σημ.: Η ένδειξη ά.α. σημαίνει ότι το συγκεκριμένο είδος εισφοράς δεν προβλέπεται στη νομική βάση της ΚΕ.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων των ΚΕ.

2.39. Οι σχετικές ΚΕ είχαν επιτύχει κατά μέσο όρο το 50 % της συνολικής τιμής-στόχου για τις εισφορές που καθόριζαν οι ιδρυτικοί κανονισμοί τους για το πρόγραμμα. Όπως

παρατηρήσαμε πέρυσι[5], τα κράτη μέλη δεν έχουν ακόμη προβεί σε εθελοντικές εισφορές στις κοινές δράσεις του ECCC.

2.40. Τέλος, παρατηρήσαμε ότι οι διαρκείς εξελίξεις των τεχνικών απαιτήσεων σχεδιασμού του διεθνούς οργανισμού ITER ενέχουν τον κίνδυνο να προκαλέσουν πρόσθετες δαπάνες και καθυστερήσεις στην εισφορά της ΚΕ F4E στην υλοποίηση του έργου ITER. Οι τεχνικές αλλαγές στο έργο ITER που απαιτούνται από τις νέες γραμμές βάσης ITER ενδέχεται να επιτείνουν περαιτέρω τον κίνδυνο αυτό.

[5] Ειδικές ετήσιες εκθέσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2024, σημείο 3.12.12.

Περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης που εντοπίζονται κατά τους ελέγχους μας

2.41. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ως ο εξωτερικός ελεγκτής της ΕΕ, δεν έχει εντολή να διερευνά περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ[6]. Υποχρεούμαστε, ωστόσο, να αναφέρουμε τις περιπτώσεις αυτές στις αρμόδιες αρχές, στο πλαίσιο της υποχρέωσης που υπέχουμε βάσει του άρθρου 287, παράγραφος 2, της ΣΛΕΕ. Αναφέρουμε «οποιαδήποτε παρατυπία» εντοπίζουμε κατά τον έλεγχο της νομιμότητας, της κανονικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του συνόλου των εσόδων και δαπανών της ΕΕ (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ***παράρτημα II – Μεθοδολογία και προσέγγιση του ελέγχου***, υπό τον τίτλο «Ελεγκτικές διαδικασίες σε σχέση με την απάτη»).

2.42. Για το οικονομικό έτος 2025, κατά τον χρόνο περάτωσης του ελέγχου, δεν είχαμε εντοπίσει ούτε κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης και άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Ούτε είχαμε διαβιβάσει περιπτώσεις εικαζόμενων αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (ΕΡΡΟ).

[6] Άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371.

Άλλες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις ΚΕ

2.43. Το 2025 και το πρώτο εξάμηνο του 2026, δημοσιεύσαμε μία ειδική έκθεση και δύο γνώμες που αναφέρονταν στις εργασίες μίας ή περισσότερων ΚΕ (περισσότερες λεπτομέρειες παρατίθενται στο ***παράρτημα III***):

- **Ειδική έκθεση 12/2025 του ΕΕΣ**, με τίτλο «Η στρατηγική της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα – Παρά την ικανοποιητική πρόοδο, εξαιρετικά απίθανη η επίτευξη με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και μόνο του υπερφιλόδοξου στόχου της ψηφιακής δεκαετίας».

- **Γνώμη 01/2026 του ΕΕΣ** σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ΕΤΑ).

- **Γνώμη 02/2026 του ΕΕΣ** σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028 2034, και τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του.

Συστάσεις

2.44. Στο ***παράρτημα IV*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που είχαμε διατυπώσει στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Από τις 12 συστάσεις που εξακολουθούσαν να εκκρεμούν στο τέλος του 2024, οι ΚΕ υλοποίησαν έξι πλήρως, τρεις ως επί το πλείστον και άλλες τρεις μερικώς.

2.45. Βάσει των ευρημάτων του ελέγχου μας για το οικονομικό έτος 2025, διατυπώσαμε δύο συστάσεις. Από αυτές, η μία αφορά οκτώ ΚΕ και η άλλη απευθύνεται σε συγκεκριμένη ΚΕ (***πίνακας 2.1***). Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις συστάσεις αυτές περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 3.

Πίνακας 2.1 – Οι συστάσεις μας για το 2025

Τίτλος σύστασης	Εμπλεκόμενη ΚΕ
Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» ή/και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»	ΚΕ SESAR 3-2025-1 (σημείο ***3.2.15***) ΚΕ IHI-2025-1 (σημείο ***3.4.16***) ΚΕ CBE-2025-1 (σημείο ***3.7.16***) ΚΕ EU-Rail-2025-1 (σημείο ***3.8.18***) ΚΕ EuroHPC-2025-1 (σημείο ***3.9.18***) ΚΕ SNS-2025-1 (σημείο ***3.10.15***) ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»-2025-1 (σημείο ***3.11.16***) ECCC-2025-1 (σημείο ***3.12.16***)
Ενίσχυση της συνεργασίας με τον ΔΟ ITER για τον σχεδιασμό του έργου	F4E-2025-1 (σημείο ***3.13.18***)

Απαντήσεις των ΚΕ στα κεφάλαια 1 και 2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2025/JUS-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Κεφάλαιο 3

Δηλώσεις διασφάλισης

για τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και τους

εξομοιούμενους με αυτές φορείς

3.1. Πληροφορίες προς υποστήριξη των δηλώσεων διασφάλισης

Βάση για τη θεμελίωση των γνωμών μας

3.1.1. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου (ΔΠΕ) και τον κώδικα δεοντολογίας της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC), καθώς και με τα διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου (ISSAI) του INTOSAI. Οι ευθύνες μας, όπως απορρέουν από τα εν λόγω πρότυπα, περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα της έκθεσης με τον τίτλο «Ευθύνες του ελεγκτή». Ακόμη, συμμορφωθήκαμε με τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και τις δεοντολογικές υποχρεώσεις που υπέχουμε σύμφωνα με τον κώδικα δεοντολογίας για επαγγελματίες λογιστές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας για Λογιστές. Θεωρούμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που συγκεντρώσαμε είναι επαρκή και κατάλληλα ως βάση για τη θεμελίωση των γνωμών μας.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης

3.1.2. Σύμφωνα με τα άρθρα 310-325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), καθώς και τους δημοσιονομικούς κανονισμούς των κοινών επιχειρήσεων και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων (αναφερόμενων από κοινού ως «ΚΕ»), η διοίκηση κάθε ΚΕ φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών της βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας των υποκείμενων πράξεων. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση φέρει την τελική ευθύνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι λοιπές πληροφορίες που αποτυπώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με όλους τους σχετικούς κανονισμούς.

3.1.3. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Οφείλει να γνωστοποιεί τυχόν θέματα που επηρεάζουν την κατάσταση της ΚΕ ως συνεχιζόμενης δραστηριότητας και να χρησιμοποιεί τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα ως βάση για τη λογιστική, εκτός εάν σκοπεύει να προβεί στην εκκαθάριση της οντότητας ή σε παύση των δραστηριοτήτων ή εάν δεν έχει άλλη ρεαλιστική επιλογή.

3.1.4. Η διοίκηση είναι επίσης υπεύθυνη για τις λοιπές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων κάθε ΚΕ. Η γνώμη μας

σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς δεν καλύπτει αυτές τις λοιπές πληροφορίες και επ' αυτών δεν διατυπώνουμε κανενός είδους συμπέρασμα διασφάλισης. Όσον αφορά τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αρμοδιότητά μας είναι να διαβάζουμε τις λοιπές πληροφορίες και, στο πλαίσιο αυτό, να εξετάζουμε κατά πόσον αυτές αντιφάσκουν ουσιωδώς με τους ετήσιους λογαριασμούς ή με τις γνώσεις που έχουμε αποκομίσει από τον έλεγχό μας ή κατά πόσο φαίνεται να είναι ουσιωδώς ανακριβείς καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο. Εάν, βάσει των εργασιών μας, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι αυτές οι λοιπές πληροφορίες περιέχουν ουσιώδη ανακρίβεια, έχουμε την υποχρέωση να αναφέρουμε το γεγονός αυτό.

3.1.5. Οι υπεύθυνοι διακυβέρνησης κάθε ΚΕ είναι επιφορτισμένοι με την εποπτεία της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της εκάστοτε ΚΕ.

Ευθύνες του ελεγκτή για τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων

3.1.6. Παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και στις άλλες αρμόδιες για τη χορήγηση απαλλαγής αρχές, δηλώσεις διασφάλισης τόσο σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών των οργανισμών των ΚΕ όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων.

3.1.7. Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες που αναφέρονται για κάθε ΚΕ, συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, προκειμένου να διατυπώσουμε γνώμη βάσει εύλογης διασφάλισης σχετικά με τους λογαριασμούς και τα έσοδα και γνώμη βάσει περιορισμένης διασφάλισης σχετικά με τις πράξεις πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

3.1.8. Ως εύλογη διασφάλιση νοείται διασφάλιση με υψηλό αλλά όχι απόλυτο επίπεδο εμπιστοσύνης, η οποία παρέχεται από έναν ελεγκτή. Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαμόρφωση γνώμης περιορισμένης διασφάλισης είναι περιορισμένες σε σύγκριση με εκείνες που απαιτούνται για την άντληση εύλογης διασφάλισης. Ωστόσο, κατά την επαγγελματική κρίση μας, το επίπεδο διασφάλισης προβλέπεται να έχει ουσιαστική σημασία για τους χρήστες της έκθεσής μας. Η προσέγγιση και η μεθοδολογία που εφαρμόζουμε ως προς τον έλεγχο περιγράφονται λεπτομερώς στο ***παράρτημα II***.

3.1.9. Φέρουμε την αποκλειστική ευθύνη για τις ελεγκτικές γνώμες που διατυπώνουμε. Σύμφωνα με τα ΔΠΕ και τα ISSAI, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.

3.1.10. Ενημερώνουμε τη διοίκηση των ΚΕ σχετικά με θέματα όπως η προβλεπόμενη εμβέλεια και το χρονοδιάγραμμα των ελεγκτικών εργασιών, καθώς και σχετικά με σημαντικά

ευρήματα του ελέγχου, περιλαμβανομένων των ευρημάτων για σημαντικές αδυναμίες του συστήματος εσωτερικών δικλίδων.

3.1.11. Βάσει των ελεγκτικών τεκμηρίων που συγκεντρώνουμε, αξιολογούμε επίσης κατά πόσον υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα με τη μορφή συμβάντων ή περιστάσεων που ενδεχομένως θέτουν σοβαρά εν αμφιβόλω την ικανότητα μιας ΚΕ να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι, στην έκθεσή μας, να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στους λογαριασμούς ή, εάν οι γνωστοποιήσεις αυτές δεν είναι επαρκείς, να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει μέχρι την ημερομηνία έγκρισης της έκθεσής μας. Ωστόσο, υπάρχει το ενδεχόμενο συμβάντα ή περιστάσεις που ανέκυψαν μετά την ημερομηνία αυτή να οδηγήσουν σε αδυναμία της ελεγχόμενης οντότητας να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

3.1.12. Στην έκθεσή μας, περιγράφουμε θέματα που κρίνουμε ως άκρως σημαντικά για τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, εκτός εάν η γνωστοποίησή τους απαγορεύεται εκ του νόμου ή εάν, σε εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, κρίνουμε ότι ένα θέμα δεν πρέπει να γνωστοποιηθεί στην έκθεσή μας, καθώς πιθανολογείται εύλογα ότι οι αρνητικές συνέπειες αυτής της γνωστοποίησης θα υπερκέραζαν τα ενδεχόμενα οφέλη της για το δημόσιο συμφέρον.

3.1.13. Ανεξάρτητα από το επίπεδο διασφάλισης, δεν υπάρχει εγγύηση ότι στο πλαίσιο ενός ελέγχου εντοπίζονται πάντοτε όλες οι περιπτώσεις ουσιώδους ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης στους υπό έλεγχο λογαριασμούς. Οι περιπτώσεις αυτές, που μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται ουσιώδεις εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσαν εύλογα να επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνουν οι χρήστες της έκθεσής μας.

3.2. Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (ΚΕ SESAR 3)

Εισαγωγή

3.2.1. Η κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (ΚΕ SESAR 3), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[7]. Η ΚΕ SESAR 3 είναι η τρέχουσα εκδοχή της ΚΕ SESAR που είχε συσταθεί τον Φεβρουάριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα (7ο ΠΠ) με οκταετή διάρκεια[8], η οποία παρατάθηκε τον Ιούνιο του 2014, ώστε η ΚΕ να συνεχίσει να λειτουργεί στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»[9].

3.2.2. Η ΚΕ SESAR 3 συστάθηκε ως σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη μιας εκσυγχρονισμένης υποδομής διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη και την επιτάχυνση της υλοποίησης του Ψηφιακού Ευρωπαϊκού Ουρανού, μέσω της έρευνας και της καινοτομίας. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ MOVE), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) και περισσότεροι από 50 οργανισμοί από όλο το φάσμα της αξιακής αλυσίδας του κλάδου των αερομεταφορών, που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων αερολιμένες, χρήστες του εναέριου χώρου όλων των κατηγοριών, φορείς παροχής υπηρεσιών αεροναυτιλίας, φορείς εκμετάλλευσης και παροχής υπηρεσιών δρόνων, την κατασκευαστική βιομηχανία και την επιστημονική κοινότητα.

3.2.3. Στο ***γράφημα 3.2.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ SESAR 3. Ο αυξημένος προϋπολογισμός ανάληψης υποχρεώσεων της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τη σημαντική αξία των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 2025 για έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί τα 254 εκατομμύρια ευρώ). Μέχρι το τέλος

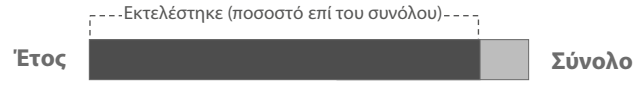
[7] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

[8] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου για τη σύσταση κοινής επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR).

[9] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007.

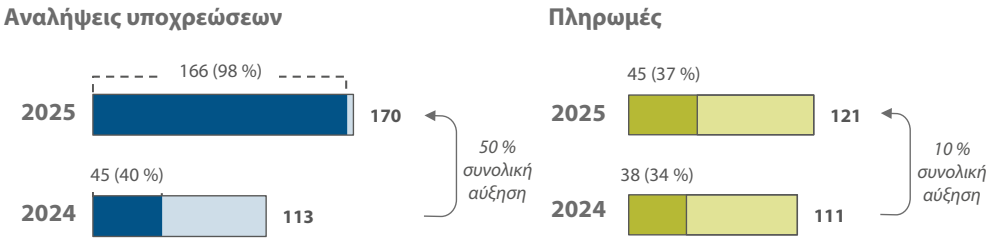
του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 98 % του προϋπολογισμού της για ανάληψη υποχρεώσεων. Ωστόσο, η εκτέλεση του προϋπολογισμού πληρωμών ήταν χαμηλή (37 %) λόγω του πολυετούς κύκλου χρηματοδότησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Κατά συνέπεια, περί τα 76 εκατομμύρια ευρώ (63 %) αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών επαναδιατέθηκαν στον προϋπολογισμό πληρωμών του επόμενου έτους. Ο αριθμός των υπαλλήλων της παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

Γράφημα 3.2.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ SESAR 3

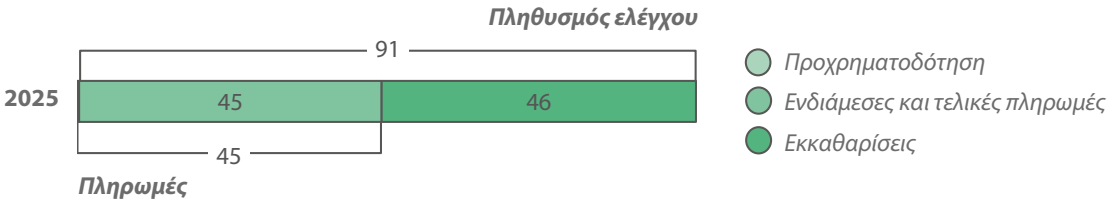
Διαθέσιμος προϋπολογισμός*
εκατ. ευρώ

**Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.*

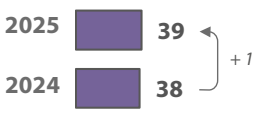

Πληθυσμός ελέγχου και πληρωμές
εκατ. ευρώ

Προσωπικό**
στις 31 Δεκεμβρίου

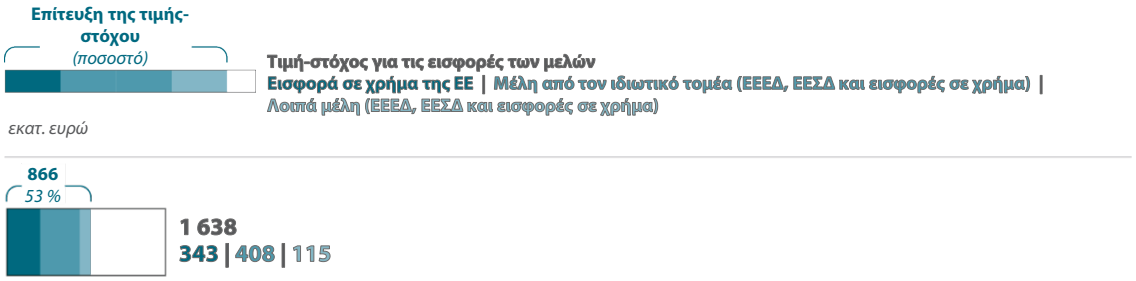
***Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.*

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.2.4. Στο ***γράφημα 3.2.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ SESAR 3 για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 53 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές.

Γράφημα 3.2.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ SESAR 3 για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.2.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (ΚΕ SESAR 3), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.2.6. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ SESAR 3, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.2.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.2.9. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.2.10. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ SESAR 3 και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.2.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.2.12. Ελέγξαμε πέντε πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ SESAR 3 για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε μία αυτές τις πράξεις. Τα σφάλματα αυτά ανάγονταν σε μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού λόγω του υπολογισμού των ημερομισθίων με βάση τις εκτιμήσεις δαπανών και όχι τις πραγματικές δαπάνες.

3.2.13. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (100 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ SESAR 3 δεν προέβη σε υπολογισμό του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος[10].

Συστάσεις

3.2.14. Στον ***πίνακα 3.2.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η ΚΕ SESAR 3 υλοποίησε πλήρως τη μόνη εκκρεμή σύσταση.

[10] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ SESAR 3 για το 2025, κεφάλαιο 4.1.1.

3.2.15. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ΚΕ SESAR 3-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η ΚΕ SESAR 3 οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— τα στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Πίνακας 3.2.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2022	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ SESAR 3** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.			Το 2025, ο διευθυντής της ΚΕ SESAR 3 ενέκρινε έγγραφο με τίτλο «JUs' common implementation approach to the Horizon Europe control strategy», με το οποίο καθορίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση για την εκτέλεση των προληπτικών και των κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η ΚΕ υλοποίησε και εφάρμοσε τις κύριες διαδικασίες της προσέγγισής της όσον αφορά τις δικλίδες βάσει κινδύνου.

Απαντήσεις της ΚΕ SESAR 3

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.3. Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA)

Εισαγωγή

3.3.1. Η κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[11]. Αντικατέστησε την κοινή επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας για την αεροναυτική (Clean Sky 1), η οποία είχε συσταθεί τον Δεκέμβριο του 2007 στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ) με δεκαετή διάρκεια[12] και της οποίας η διάρκεια παρατάθηκε τον Μάιο του 2014, ως Clean Sky 2, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»[13].

3.3.2. Η ΚΕ CA αποτελεί σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που εστιάζει στην έρευνα και την καινοτομία με σκοπό τη μετάβαση των αερομεταφορών σε ένα βιώσιμο και κλιματικά ουδέτερο μέλλον. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και οργανώσεις του κλάδου των αερομεταφορών[14]. Επιπλέον, η ΚΕ CA επιλέγει συνδεδεμένα μέλη μέσω προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

3.3.3. Στο ***γράφημα 3.3.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ CA. Ο αυξημένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τη σημαντική αξία των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 2025 για έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί τα 378 εκατομμύρια ευρώ). Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 90 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 71 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της αυξήθηκε κατά 8 % σε σχέση με τον αριθμό που προβλεπόταν στον εγκεκριμένο πίνακα προσωπικού.

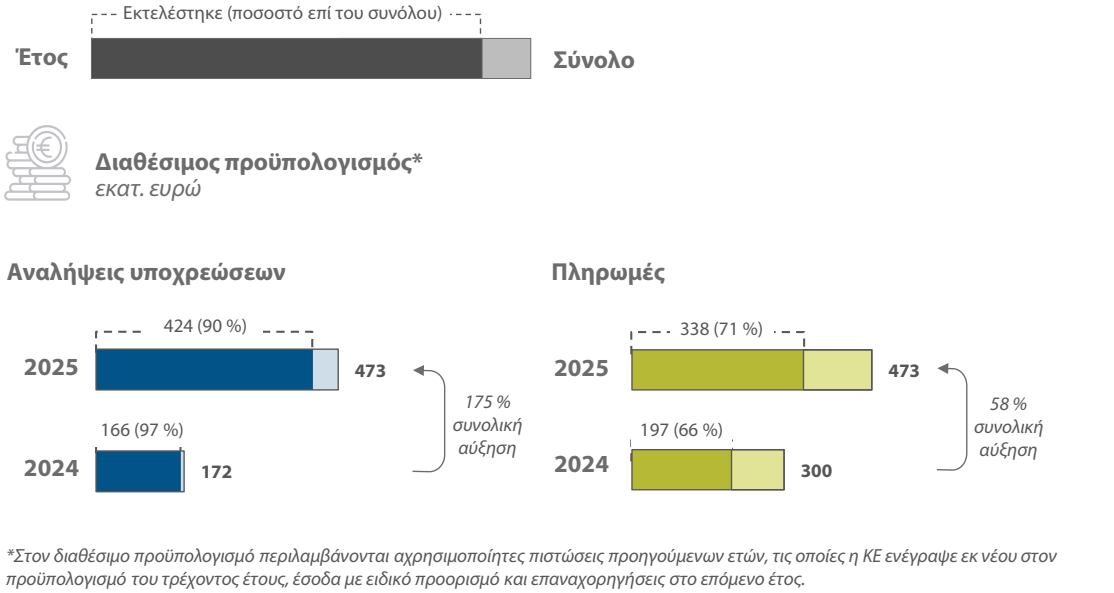
[11] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

[12] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 71/2007 του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης Clean Sky.

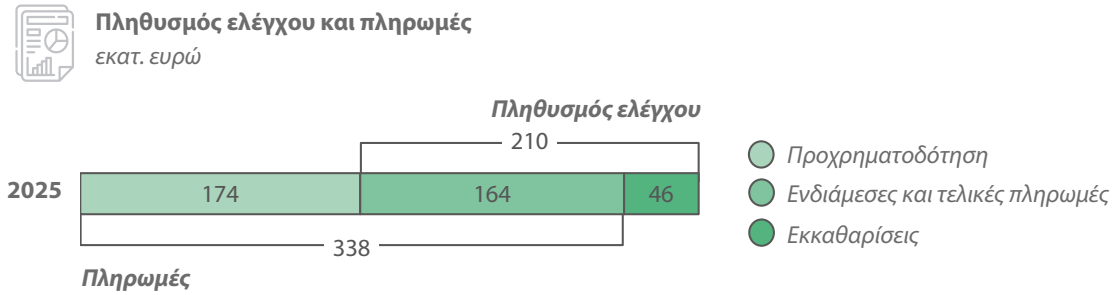
[13] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 558/2014 του Συμβουλίου σχετικά με την κοινή επιχείρηση Clean Sky 2.

[14] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Πίνακας 3.3.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ CA

*Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.

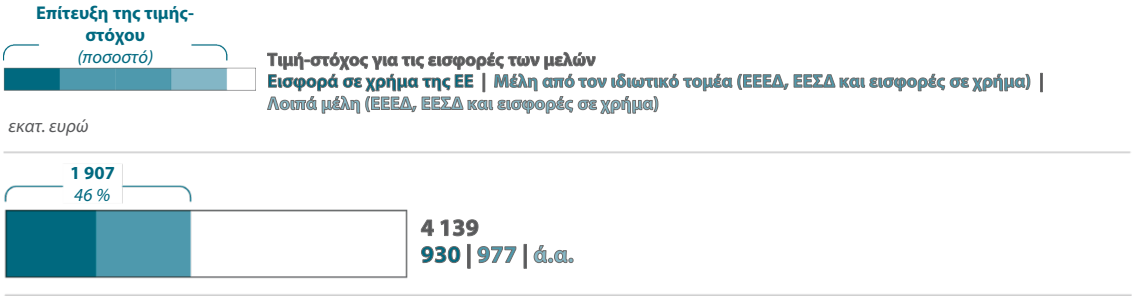
**Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ CA για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.3.4. Στο ***γράφημα 3.3.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ CA για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ CA είχε επιτύχει το 46 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές.

Γράφημα 3.3.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ CA για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.3.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Καθαρές αερομεταφορές» (ΚΕ CA), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην *ενότητα 3.1* και στο *παράρτημα II*.

3.3.6. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ CA, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.3.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη

χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.3.9. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CA για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.3.10. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CA και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.3.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.3.12. Ελέγξαμε εννέα πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ CA για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε μία πράξη. Τα σφάλματα αυτά ανάγονταν σε μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού λόγω της εσφαλμένης μεθόδου που εφάρμοσε ο δικαιούχος για τον υπολογισμό των ημερομισθίων.

3.3.13. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (100 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ CA εκτίμησε το ποσοστό σφάλματος σε 0,9 %, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τον υπολογισμό του ποσοστού των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων σφαλμάτων. Για την εκτίμησή της, η ΚΕ χρησιμοποίησε στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της[15].

Συστάσεις

3.3.14. Η ΚΕ CA δεν έχει εκκρεμείς συστάσεις από τις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024, οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025.

[15] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ CA για το 2025, κεφάλαιο 4.1.1.

Απαντήσεις της ΚΕ CA

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CA-Replies-SAR-JUS-2025/CA-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.4. Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΚΕ IHI)

Εισαγωγή

3.4.1. Η κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΚΕ IHI), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[16]. Η ΚΕ IHI αντικατέστησε την κοινή επιχείρηση της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα (ΚΕ IMI), η οποία είχε συσταθεί τον Δεκέμβριο του 2007, στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ) με δεκαετή διάρκεια[17] και της οποίας η διάρκεια παρατάθηκε τον Μάιο του 2014, ως IMI 2, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»[18].

3.4.2. Η ΚΕ IHI είναι σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που εστιάζει στη βιώσιμη και διεπιστημονική έρευνα και καινοτομία στον τομέα της υγείας, με τον ασθενή στο επίκεντρο. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και ευρωπαϊκές βιομηχανικές ενώσεις.

3.4.3. Στο ***γράφημα 3.4.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ IHI. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 98 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 99 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της ΚΕ IHI παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

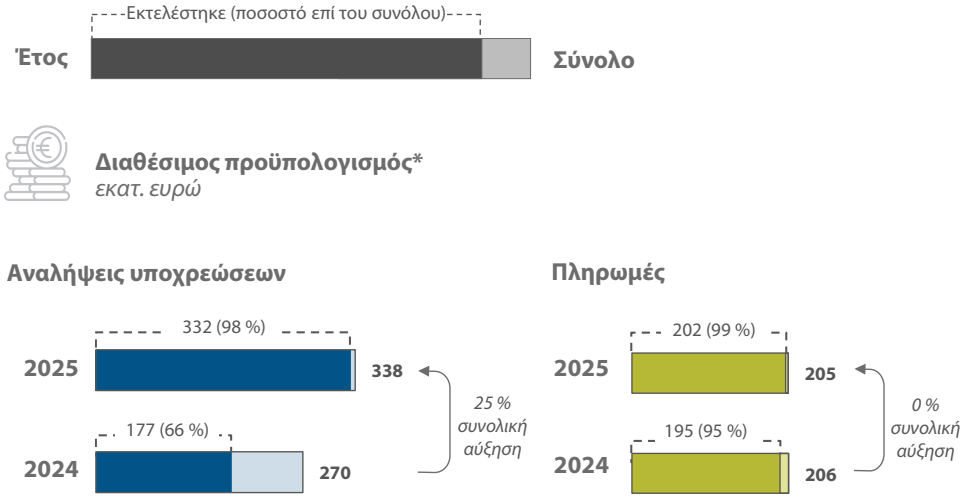
---

[16] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

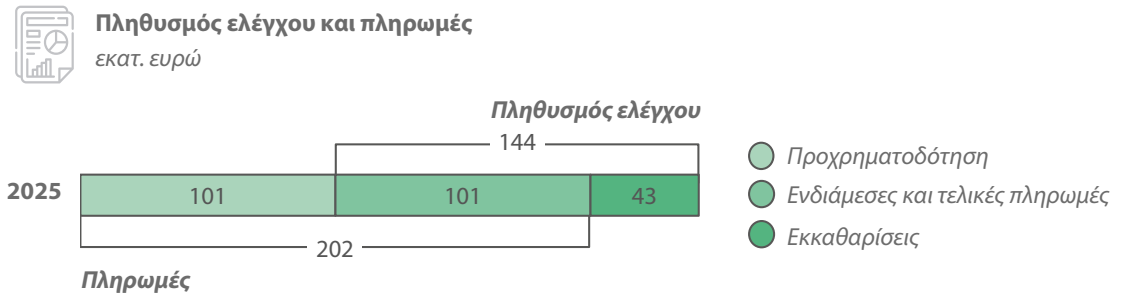
[17] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 73/2008 του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα.

[18] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 557/2014 του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης της πρωτοβουλίας για τα καινοτόμα φάρμακα 2.

Γράφημα 3.4.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ ΙΗΙ

*Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.

**Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.4.4. Στο ***γράφημα 3.4.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ ΙΗΙ για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (12ο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ ΙΗΙ είχε επιτύχει περί το 88 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Αιτία για αυτό ήταν η

καθυστέρηση στην υλοποίηση του προγράμματος «Ορίζων 2020» και την είσπραξη των εισφορών, κυρίως λόγω της μακράς διάρκειας του έργου που επιβάλλεται από τη φύση του συγκεκριμένου ερευνητικού πεδίου της ΚΕ ΙΗΙ και της μεγάλης κλίμακας των παγκόσμιων κοινοπραξιών που αναλαμβάνουν την υλοποίηση των έργων.

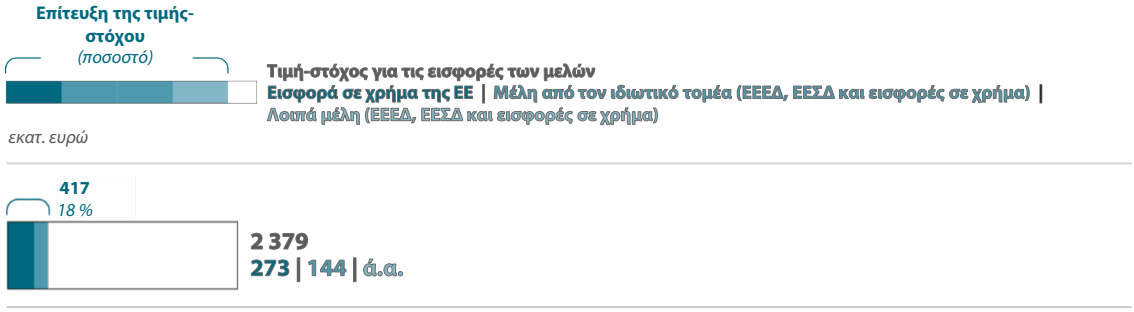
Γράφημα 3.4.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ ΙΗΙ για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος 2025.

3.4.5. Στο ***γράφημα 3.4.3*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ ΙΗΙ για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ ΙΗΙ είχε επιτύχει το 18 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Αιτία για αυτό ήταν κυρίως η αργή έναρξη της υλοποίησης των πολύπλοκων έργων του «Ορίζων Ευρώπη» που είχε αναλάβει.

Γράφημα 3.4.3 – Εισφορές των μελών της ΚΕ ΙΗΙ για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.4.6. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (ΚΕ ΙΗΙ), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα ΙΙ***.

3.4.7. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ ΙΗΙ οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.4.8. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.4.10. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.4.11. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ ΙΗΙ και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.4.12. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.4.13. Ελέγξαμε έξι πράξεις πληρωμών και μία πράξη διοικητικής δαπάνης του προγράμματος «Ορίζων 2020», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ ΙΗΙ για

το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε δύο πράξεις στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Για τη μία από τις πράξεις αυτές, τα σφάλματα οφείλονταν στην εσφαλμένη ταξινόμηση των δαπανών υπεργολαβίας ως δαπανών προσωπικού και σε εσφαλμένες χρηματοοικονομικές αναφορές. Για την άλλη, διαπιστώσαμε μη επιλέξιμες δαπάνες εξοπλισμού λόγω του ότι ο δικαιούχος είχε δηλώσει το πλήρες ποσό της ετήσιας απόσβεσης αντί του τμήματος που έχει οριστεί για την πραγματική χρήση του εξοπλισμού στο πλαίσιο του ελεγχθέντος έργου.

3.4.14. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιστοιχούσαν περίπου στο 85 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ ΙΗΙ ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 4,1 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,8 %, τα οποία υπολόγισε βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Η ΚΕ ΙΗΙ δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί το 15 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), καθώς δεν ήταν ακόμη διαθέσιμα τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της CAS[19].

Συστάσεις

3.4.15. Η ΚΕ ΙΗΙ δεν έχει εκκρεμείς συστάσεις από τις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024, οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025.

3.4.16. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ΚΕ ΙΗΙ-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η ΚΕ ΙΗΙ οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, καθώς και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

[19] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ ΙΗΙ για το 2025, κεφάλαιο 4.1.

— τα στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Απαντήσεις της ΚΕ ΙΗΙ

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2025/IHI-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.5. Κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (KE Clean H2)

Εισαγωγή

3.5.1. Η κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (KE Clean H2), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[20]. Η KE Clean H2 αντικατέστησε την κοινή επιχείρηση για την υλοποίηση της κοινής τεχνολογικής πρωτοβουλίας «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο» (FCH 1), που είχε συσταθεί τον Μάιο του 2008, στο πλαίσιο του έβδομου προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (7ο ΠΠ), με διάρκεια μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017[21], η οποία παρατάθηκε τον Μάιο του 2014, ως KE FCH 2, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»[22]. Για την περίοδο από το 2023 έως το 2025, η KE Clean H2 εισέπραξε επίσης χορηγήσεις 200 εκατομμυρίων ευρώ από το REPowerEU για την αύξηση του αριθμού των «κοιλάδων υδρογόνου» (ολοκληρωμένα τοπικά οικοσυστήματα από την παραγωγή έως την τελική χρήση) που καλύπτονται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

3.5.2. Η KE Clean H2 αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα στο πεδίο της τεχνολογικής έρευνας και καινοτομίας όσον αφορά το υδρογόνο και τις κυψέλες καυσίμου. Τα μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), η κλαδική ένωση «Hydrogen Europe» και η ερευνητική ένωση «Hydrogen Europe Research».

3.5.3. Στο ***γράφημα 3.5.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της KE Clean H2. Ο αυξημένος προϋπολογισμός πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τις συσσωρευμένες ανάγκες πληρωμών από έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», για τα οποία δεσμεύθηκαν κονδύλια στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων την περίοδο 2022-2025. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 99 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 93 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της KE Clean H2 παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

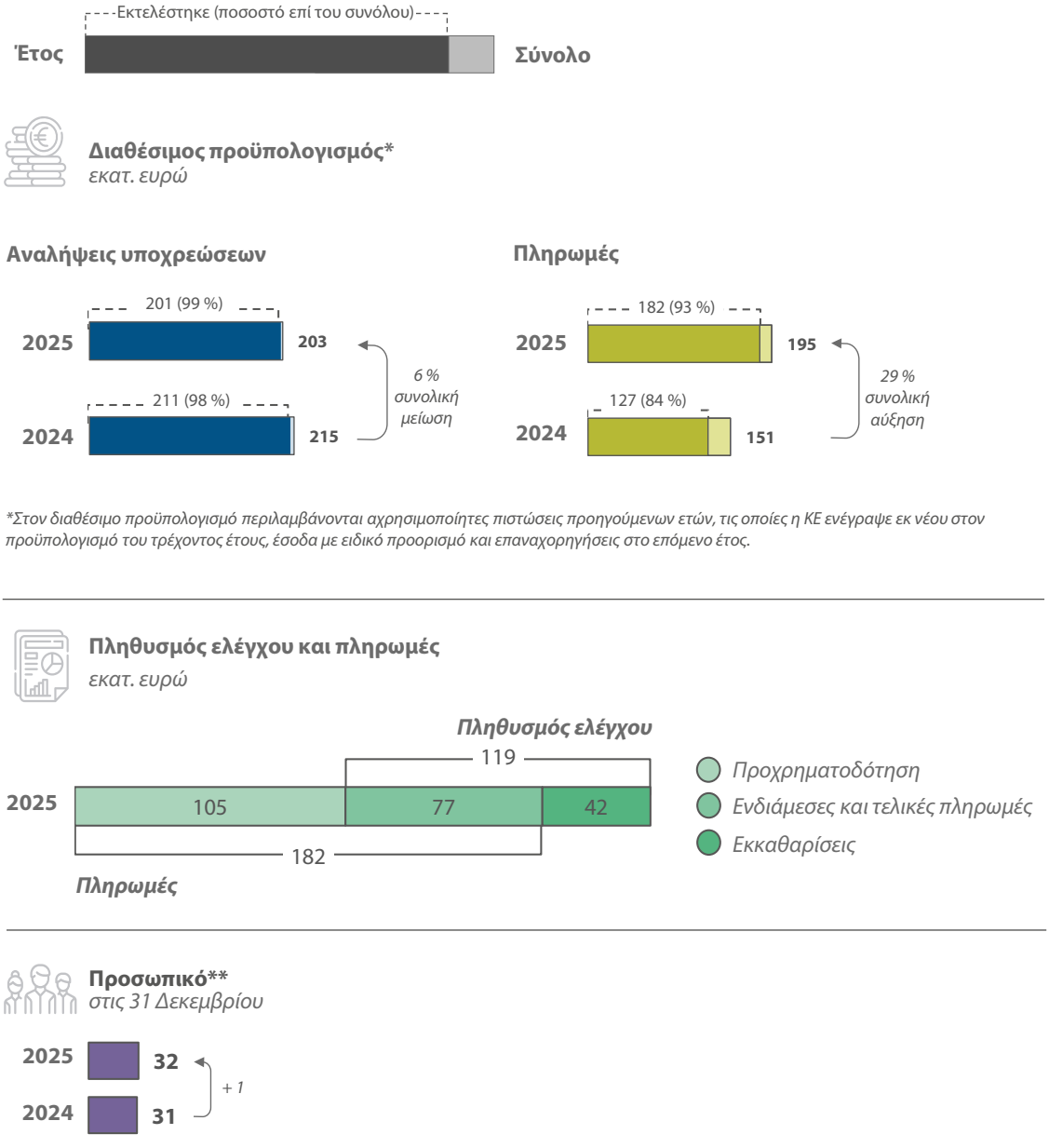
---

[20] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

[21] Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 521/2008 του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο».

[22] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 559/2014 του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης «Κυψέλες καυσίμου και υδρογόνο 2».

Πίνακας 3.5.1 – Βασικά δεδομένα για την KE Clean H2

*Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.

**Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ Clean H2 για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.5.4. Στο ***γράφημα 3.5.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ Clean H2 για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (12ο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ Clean H2 είχε επιτύχει το 181 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Αυτό οφειλόταν

στις σημαντικές εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με έργα χρηματοδοτούμενα από την KE Clean H2, αλλά που παρ' όλα αυτά στηρίζουν την επίτευξη των στόχων της ΚΕ.

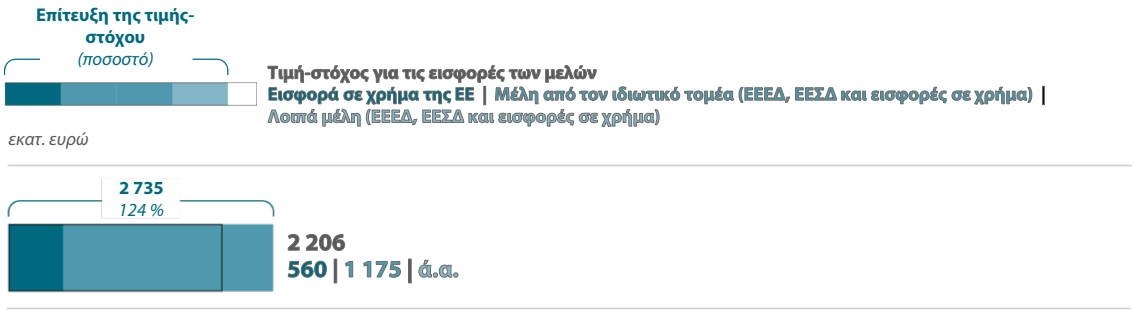
Γράφημα 3.5.2 – Εισφορές των μελών της KE Clean H2 για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της KE Clean H2 για το οικονομικό έτος 2025.

3.5.5. Στο ***γράφημα 3.5.3*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της KE Clean H2 για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» (συμπεριλαμβανομένων των πόρων του RePowerEU) με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η KE Clean H2 είχε επιτύχει το 124 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Όσον αφορά το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», αυτό οφείλεται στις σημαντικές εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για συμπληρωματικές δραστηριότητες που δεν συνδέονται άμεσα με έργα χρηματοδοτούμενα από την KE Clean H2, αλλά που παρ' όλα αυτά στηρίζουν την επίτευξη των στόχων της ΚΕ.

Γράφημα 3.5.3 – Εισφορές των μελών της KE Clean H2 για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το RePowerEU

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της KE Clean H2 για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.5.6. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Καθαρό υδρογόνο» (KE Clean H2), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.5.7. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της KE Clean H2, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.5.8. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της KE Clean H2 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της KE Clean H2 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.5.10. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της KE Clean H2 για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.5.11. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της KE Clean H2 και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.5.12. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.5.13. Ελέγξαμε δύο πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων 2020» και τρεις του «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της KE Clean H2 για το 2025,

προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε δύο πράξεις πληρωμών του «Ορίζων Ευρώπη». Τα σφάλματα αυτά οφείλονταν σε δηλωθείσες δαπάνες που δεν είχαν καταχωριστεί ως δαπάνες στους λογαριασμούς του δικαιούχου, στη χρήση των κανόνων του «Ορίζων 2020» για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού και στη δήλωση εξόδων ταξιδίου που δεν σχετίζονταν με την περίοδο της χρηματοοικονομικής αναφοράς.

3.5.14. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιστοιχούσαν περίπου στο 38 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η KE Clean H2 ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 2,8 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,3 %, τα οποία υπολόγισε βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί το 62 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η KE Clean H2 εκτίμησε το ποσοστό σφάλματος σε 1,7 %, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τον υπολογισμό των ποσοστών των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων σφαλμάτων. Για την εκτίμησή της, η KE χρησιμοποίησε δεδομένα της CAS σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος από τους τελευταίους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της[23].

Συστάσεις

3.5.15. Στον ***πίνακα 3.5.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η KE Clean H2 υλοποίησε ως επί το πλείστον τη μόνη εκκρεμή σύσταση.

[23] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της KE Clean H2 για το 2025, κεφάλαιο 4.1.

Πίνακας 3.5.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2022	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **KE Clean H2** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.			Το 2025, η διευθύντρια της KE Clean H2 ενέκρινε έγγραφο με τίτλο «JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy», με το οποίο καθορίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση για την εκτέλεση των προληπτικών και των κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η KE Clean H2 εφάρμοσε πλήρως την προσέγγισή της όσον αφορά τις δικλίδες βάσει κινδύνου για τις πληρωμές των επιχορηγήσεων του «Ορίζων Ευρώπη» βασιζόμενη στην επιστροφή πραγματικών δαπανών. Απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις για την κατ' αποκοπή χρηματοδότηση (προσκλήσεις υποβολής προτάσεων από το 2024 και μετά), ιδίως όσον αφορά τον προσδιορισμό των προφίλ κινδύνου και τα κριτήρια για την επιλογή των εκ των υστέρων τεχνικών επισκοπήσεων από την CAS.

Απαντήσεις της KE Clean H2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.6. Κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (ΚΕ «Μικροκυκλώματα»)

Εισαγωγή

3.6.1. Η κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (ΚΕ «Μικροκυκλώματα»), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023 στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη» για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031, μέσω τροποποίησης της ενιαίας βασικής πράξης[24]. Αντικατέστησε την κοινή επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες» (ΚΕ KDT), η οποία είχε συσταθεί τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»[25].

3.6.2. Η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» προωθεί την ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών ημιαγωγών επόμενης γενιάς και ενισχύει τις ικανότητες παραγωγής μικροκυκλωμάτων στην ΕΕ, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Μικροκυκλώματα για την Ευρώπη». Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), τα συμμετέχοντα κράτη και τρεις κλαδικές ενώσεις.

3.6.3. Στο ***γράφημα 3.6.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ «Μικροκυκλώματα». Ο αυξημένος προϋπολογισμός πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τις συσσωρευμένες ανάγκες πληρωμών από επιχορηγήσεις και επενδυτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ψηφιακή Ευρώπη» και «Ορίζων Ευρώπη», για τις οποίες τα σχετικά κονδύλια δεσμεύθηκαν το 2025 και τα προηγούμενα έτη. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού πληρωμών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» ήταν χαμηλή (42 %) λόγω της καθυστέρησης της ΚΕ να συνάψει τις συμφωνίες επιχορήγησης που προέκυψαν από τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2024 και του 2025 για το «Ορίζων Ευρώπη», καθώς και λόγω της πολυπλοκότητας των κοινών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων για αγορές υποδομών (πιλοτικές γραμμές) που χρηματοδοτούνταν από το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη». Κατά συνέπεια, περί τα 520 εκατομμύρια ευρώ αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών (58 %) ανακατανεμήθηκαν στους προϋπολογισμούς πληρωμών των επόμενων

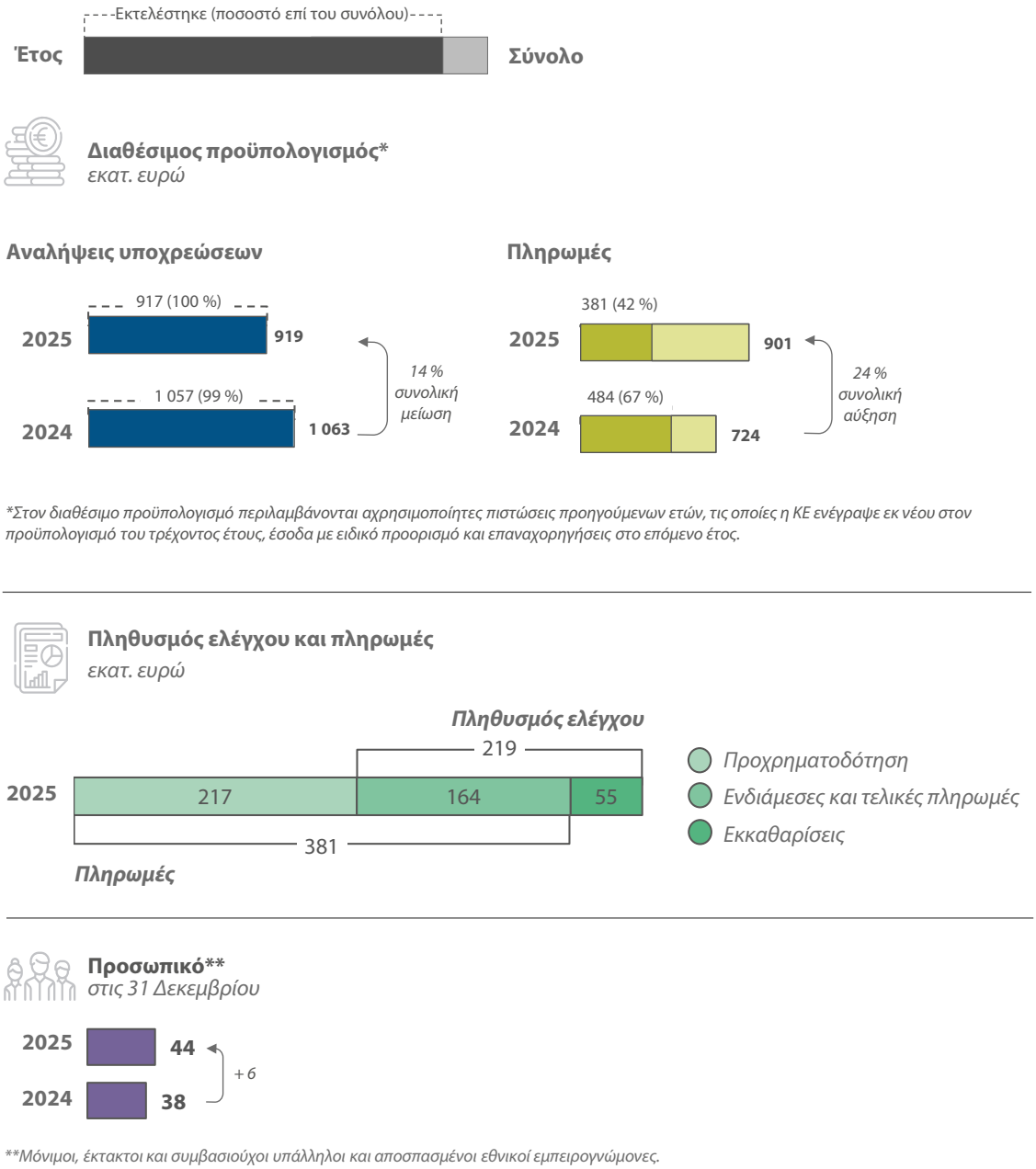
---

[24] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1782 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2085 σχετικά με τη σύσταση των ΚΕ επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» όσον αφορά την κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα».

[25] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

ετών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της αυξήθηκε κατά 16 % σε σχέση με τον αριθμό που προβλεπόταν στον εγκεκριμένο πίνακα προσωπικού.

Γράφημα 3.6.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ «Μικροκυκλώματα»

**Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.*

***Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.*

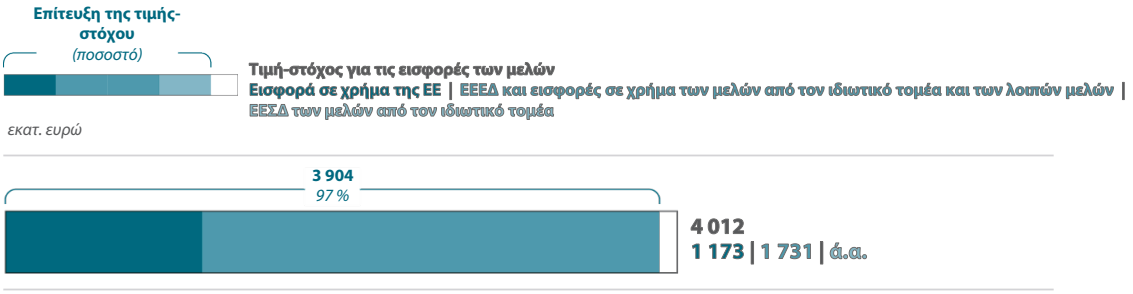
Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση των προγραμμάτων

3.6.4. Στο ***γράφημα 3.6.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» με

τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (12ο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» είχε επιτύχει το 97 % των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές.

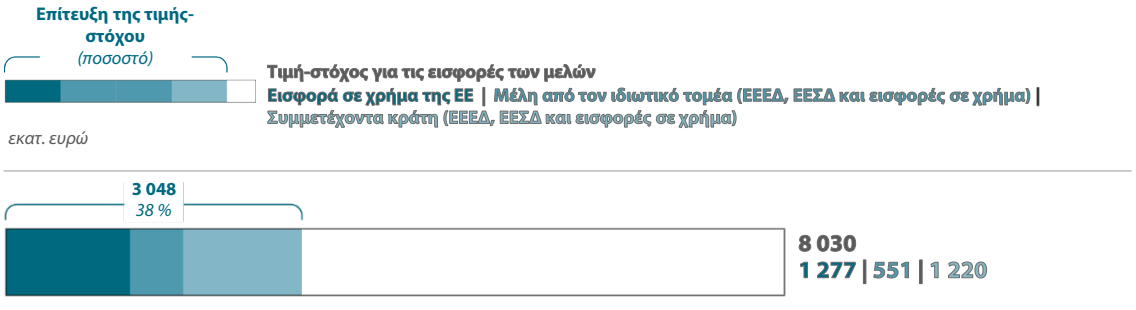
Γράφημα 3.6.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος 2025.

3.6.5. Στο ***γράφημα 3.6.3*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 38 % των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, μέχρι στιγμής, δεν έχει επικυρωθεί καμία από τις αναφερόμενες εισφορές σε είδος των μελών από τον ιδιωτικό τομέα, παρά μόνο περί το 20 % των εισφορών άλλων μελών (συμμετεχόντων κρατών).

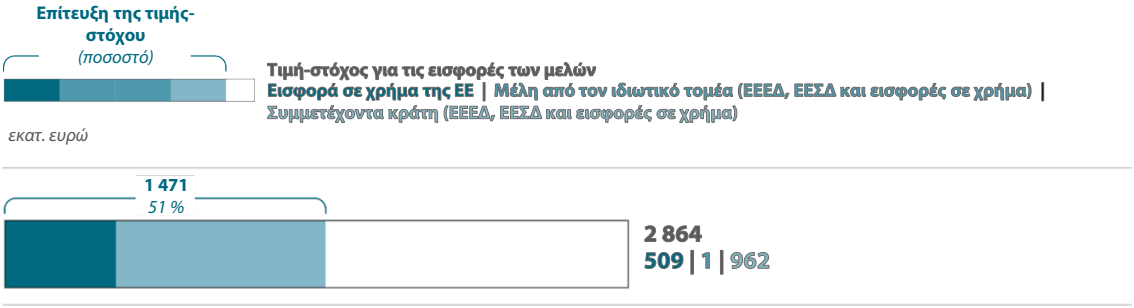
Γράφημα 3.6.3 – Εισφορές των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος 2025.

3.6.6. Στο ***γράφημα 3.6.4*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 51 % των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές.

Γράφημα 3.6.4 – Εισφορές των μελών της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.6.7. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Μικροκυκλώματα» (ΚΕ «Μικροκυκλώματα»), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.6.8. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ «Μικροκυκλώματα», οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.6.9. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.10. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.6.11. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.6.12. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την

ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.6.13. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.6.14. Ελέγξαμε τρεις πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων 2020» και πέντε του «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε μία πράξη στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Τα σφάλματα αυτά ανάγονταν σε μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού λόγω της εσφαλμένης βάσης που χρησιμοποίησε ο δικαιούχος για τον υπολογισμό των ωρομισθίων.

3.6.15. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιστοιχούσαν περίπου στο 27 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 2,2 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,8 %, τα οποία υπολόγισε βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί το 73 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ εκτίμησε το ποσοστό σφάλματος σε 1,8 %, βάσει των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τον υπολογισμό των ποσοστών των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων σφαλμάτων. Για την εκτίμησή της, η ΚΕ χρησιμοποίησε δεδομένα της CAS σχετικά με τα ποσοστά σφάλματος από τους τελευταίους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της[26].

Συστάσεις

3.6.16. Στον ***πίνακα 3.6.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις

[26] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ «Μικροκυκλώματα» για το 2025, κεφάλαιο 4.1.1.

περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» υλοποίησε μερικώς τη μόνη εκκρεμή σύσταση.

Πίνακας 3.6.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2023	**Σύσταση 2** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2025, η **ΚΕ «Μικροκυκλώματα»** πρώτον, να αναπτύξει διορθωτικούς μηχανισμούς για τη μείωση σε λογικά επίπεδα των ταμειακών πλεονασμάτων της και, δεύτερον, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να ευθυγραμμίζουν τα αιτήματά της για εισφορές σε χρήμα για κάθε οικονομικό έτος με τις εκτιμώμενες ανάγκες σε δαπάνες.			Η ΚΕ «Μικροκυκλώματα» αύξησε περαιτέρω το σωρευτικό ταμειακό πλεόνασμά της από 479 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024 σε 831 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2025 (αύξηση κατά 73,5 %). Η ΚΕ διευκρίνισε ότι αυτό οφειλόταν στην αργή εφαρμογή των πολύπλοκων κοινών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων για έργα υποδομών του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (πιλοτικές γραμμές). Ως εκ τούτου, συζητά επί του παρόντος με την Επιτροπή λύσεις για τη βελτιστοποίηση της κατάστασης των εσόδων της για τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

Απαντήσεις της ΚΕ «Μικροκυκλώματα»

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2025/Chips-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.7. Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE)

Εισαγωγή

3.7.1. Η κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[27]. Αντικατέστησε την ΚΕ Βιομηχανιών Βιοπροϊόντων που είχε συσταθεί τον Μάιο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»[28].

3.7.2. Η ΚΕ CBE είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που επικεντρώνεται στην έρευνα και την καινοτομία για την ανάπτυξη ενός βιώσιμου και ανταγωνιστικού κλάδου κυκλικών βιομηχανιών βιοπροϊόντων. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD, ΓΔ AGRI και ΓΔ GROW), και κλαδικοί εταίροι, εκπροσωπούμενοι από την κοινοπραξία βιομηχανιών βιοπροϊόντων (Bio-based Industries Consortium).

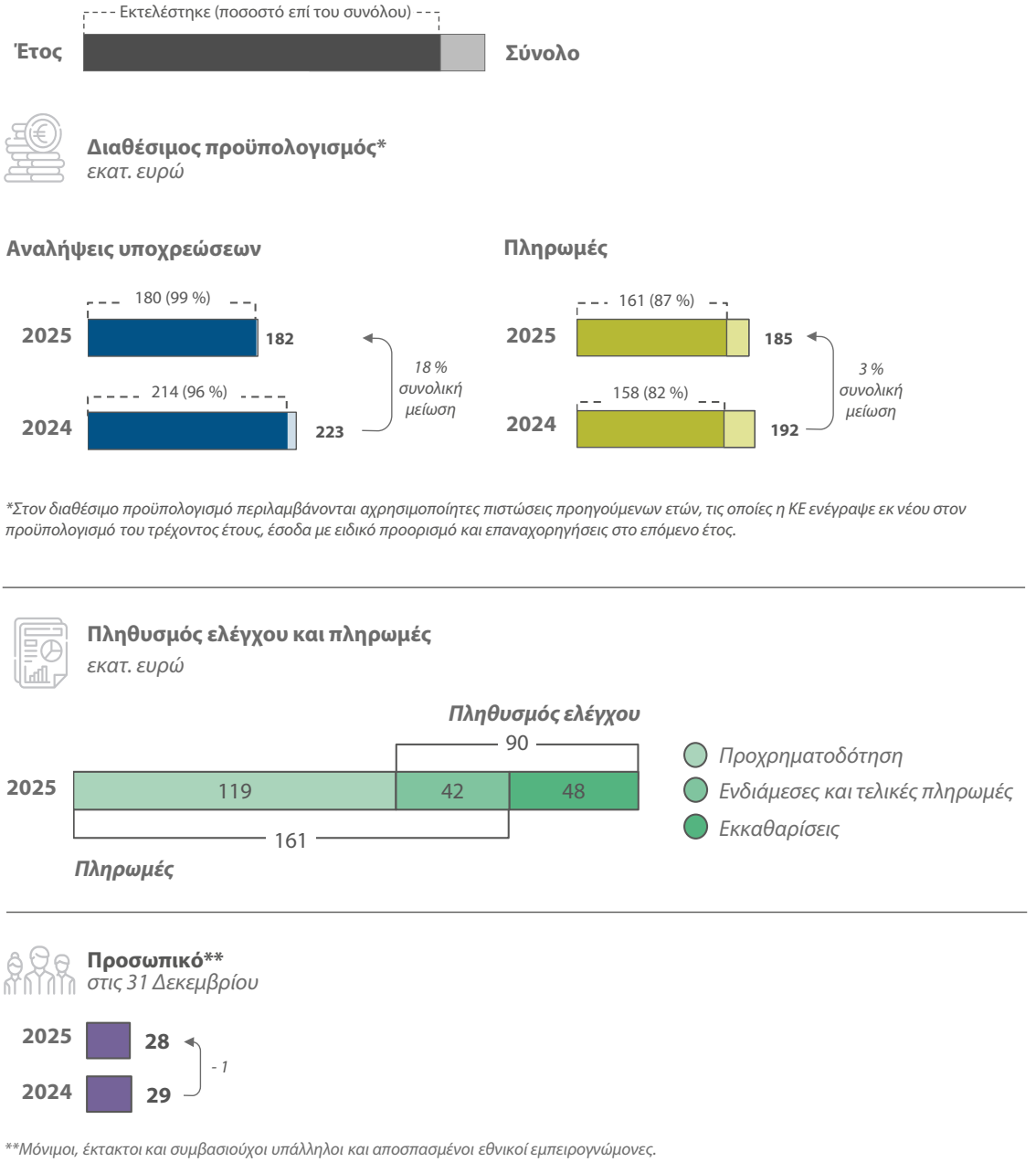
3.7.3. Στο ***γράφημα 3.7.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ CBE. Ο μειωμένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων της ΚΕ CBE για το 2025 αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων του προηγούμενου έτους περιλάμβανε σημαντική ανακατανομή των πιστώσεων που σχετίζονταν με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2022 και του 2023. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 99 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 87 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

---

[27] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

[28] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 560/2014 του Συμβουλίου σχετικά με την κοινή επιχείρηση βιομηχανιών βιοπροϊόντων.

Γράφημα 3.7.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ CBE

*Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.

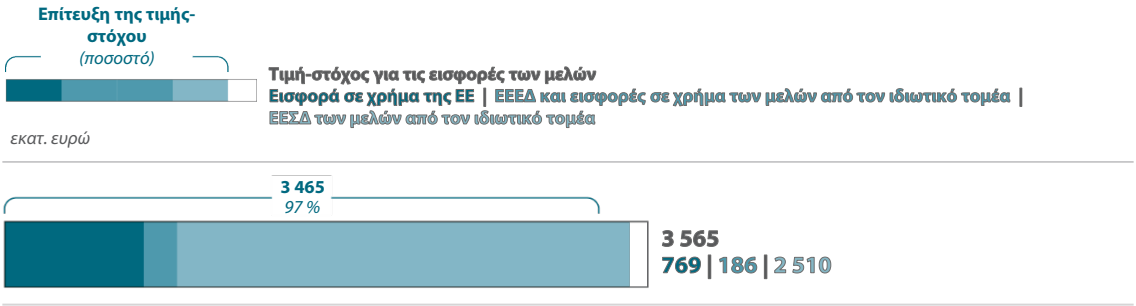
**Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.7.4. Στο ***γράφημα 3.7.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ CBE για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (12ο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ CBE είχε επιτύχει το 97 % των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές.

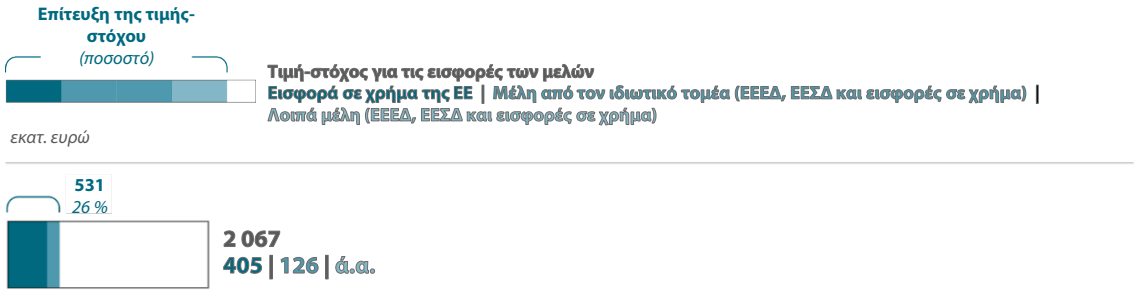
Γράφημα 3.7.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ CBE για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος 2025.

3.7.5. Στο ***γράφημα 3.7.3*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ CBE για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 26 % των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές. Αυτό οφείλεται στην αργή έναρξη της υλοποίησης των έργων του «Ορίζων Ευρώπη». Προκειμένου να αντισταθμίσει το έλλειμμα των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα και να διευκολύνει την επίτευξη των στόχων των δραστηριοτήτων της, το 2025 η ΚΕ προέβη σε σημαντική αναθεώρηση του πεδίου αναφοράς των πρόσθετων δραστηριοτήτων των μελών από τον ιδιωτικό τομέα σε σχέση με τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2022, του 2023 και του 2024.

Γράφημα 3.7.3 – Εισφορές των μελών της ΚΕ CBE για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.7.6. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (ΚΕ CBE), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.7.7. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ CBE, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.7.8. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.7.10. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.7.11. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ CBE και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.7.12. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.7.13. Ελέγξαμε δύο πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων 2020» και πέντε του «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ CBE για το 2025, προκειμένου

να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε μία πράξη στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη». Τα σφάλματα αυτά ανέκυψαν από την εφαρμογή των κανόνων του «Ορίζων 2020» για τον υπολογισμό των δαπανών προσωπικού και από τη δήλωση μη επιλέξιμων στοιχείων δαπανών προσωπικού.

3.7.14. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιστοιχούσαν περίπου στο 52 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ CBE ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 1,6 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 1,1 %, τα οποία υπολόγισε βάσει των αποτελεσμάτων των κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Η ΚΕ δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί το 48 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), καθώς δεν ήταν ακόμη διαθέσιμα τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων της CAS[29].

Συστάσεις

3.7.15. Στον ***πίνακα 3.7.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η ΚΕ CBE υλοποίησε πλήρως τη μόνη εκκρεμή σύσταση.

3.7.16. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

[29] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ CBE για το 2025, κεφάλαιο 4.1.1.

Σύσταση ΚΕ CBE-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η ΚΕ CBE οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, καθώς και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— τα στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής και του ΕΕΣ σχετικά με το πλέον πρόσφατο ποσοστό σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Πίνακας 3.7.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2022	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ CBE** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.			Το 2025, ο διευθυντής της ΚΕ CBE ενέκρινε έγγραφο με τίτλο «JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy», με το οποίο καθορίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση για την εκτέλεση των προληπτικών και των κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η ΚΕ υλοποίησε και εφάρμοσε τις κύριες διαδικασίες της προσέγγισής της όσον αφορά τις δικλίδες βάσει κινδύνου.

Απαντήσεις της ΚΕ CBE

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2025/CBE-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.8. Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (ΚΕ EU-Rail)

Εισαγωγή

3.8.1. Η κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (ΚΕ EU-Rail), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[30]. Αντικατέστησε την ΚΕ Shift2Rail που είχε συσταθεί τον Ιούνιο του 2014 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»[31].

3.8.2. Η ΚΕ EU-Rail είναι σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την έρευνα και την καινοτομία στον σιδηροδρομικό τομέα. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ MOVE και ΓΔ RTD), και εταίροι από τον σιδηροδρομικό κλάδο (περιλαμβανομένων κατασκευαστών σιδηροδρομικού εξοπλισμού, σιδηροδρομικών εταιρειών, διαχειριστών υποδομών και ερευνητικών κέντρων).

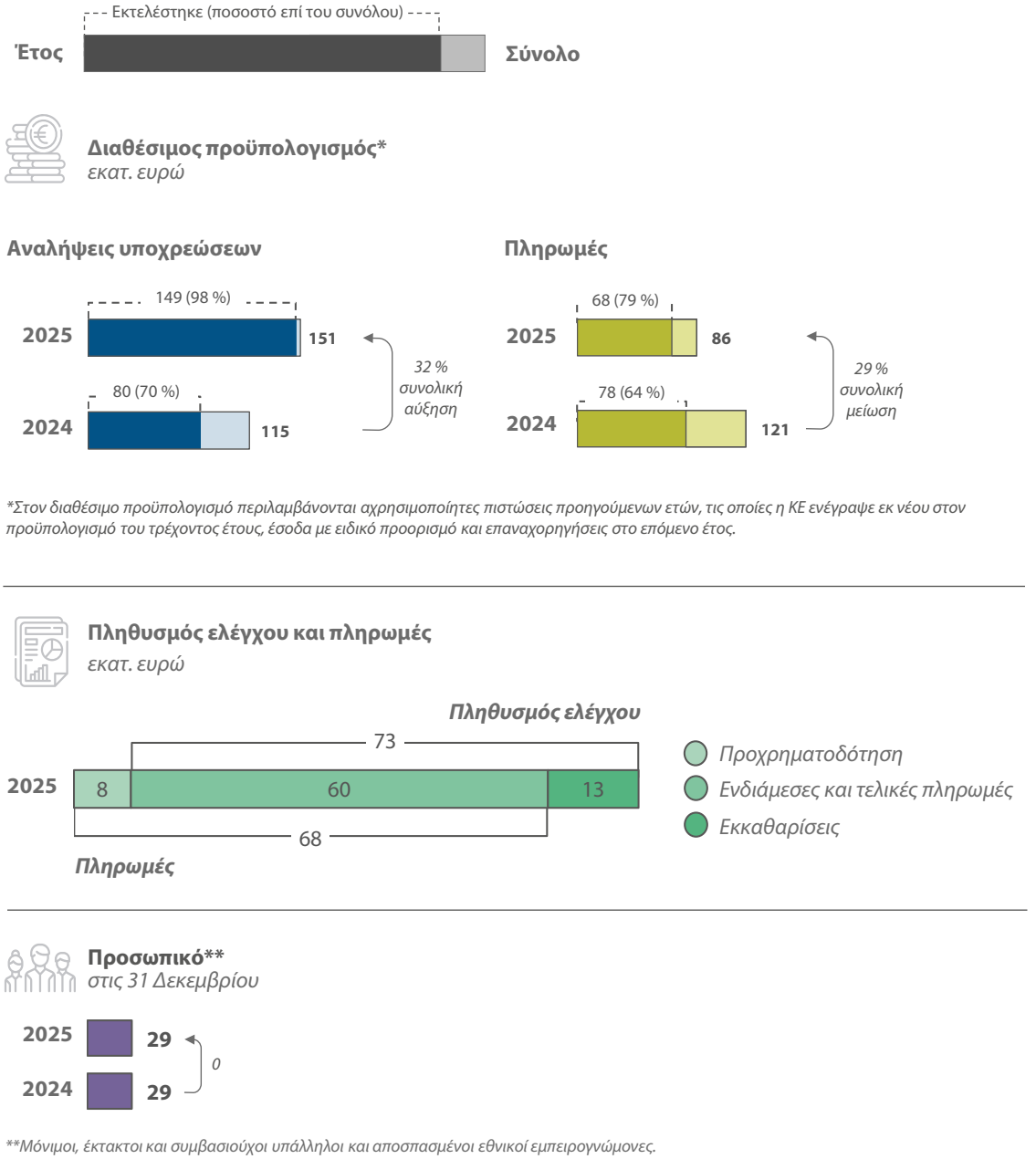
3.8.3. Στο ***γράφημα 3.8.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ EU-Rail. Ο αυξημένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τη σημαντική αξία των τμηματικών καταβολών του 2025 από τις πολυετείς προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί τα 140 εκατομμύρια ευρώ). Ο μειωμένος προϋπολογισμός πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τις χαμηλότερες ανάγκες πληρωμών από έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για την περίοδο 2022-2025. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 98 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 79 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

---

[30] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

[31] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 642/2014 του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης Shift2Rail.

Γράφημα 3.8.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ EU-Rail

**Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.*

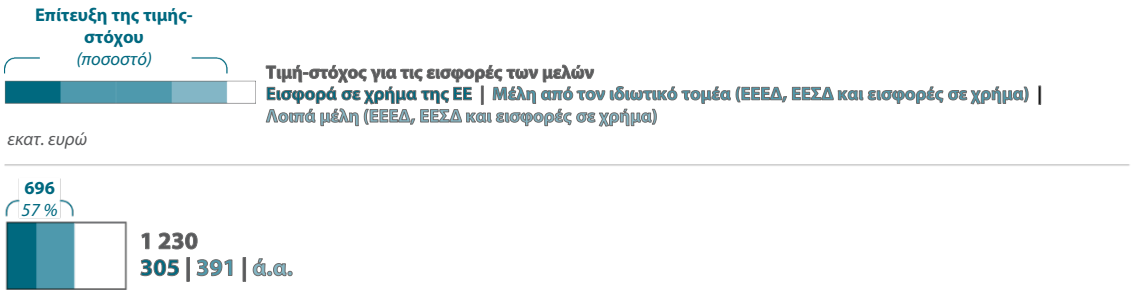
***Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.*

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.8.4. Στο ***γράφημα 3.8.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ EU-Rail για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 57 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές.

Γράφημα 3.8.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ EU-Rail για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.8.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (ΚΕ EU-Rail), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.8.6. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ EU-Rail οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.8.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη

χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.8.9. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ενότητα ***3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.8.10. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EU-Rail και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.8.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.8.12. Ελέγξαμε πέντε πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ EU-Rail για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Τέσσερις πράξεις αφορούσαν κατ' αποκοπή χρηματοδότηση και μία την προμήθεια πληροφοριακών συστημάτων. Καμία πράξη δεν περιείχε σφάλμα με δημοσιονομικές επιπτώσεις.

3.8.13. Για τις δραστηριότητες επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η ΚΕ EU-Rail χρησιμοποιεί αποκλειστικά κατ' αποκοπή χρηματοδότηση. Πρόκειται για *επιλογή απλουστευμένου κόστους*, προβλεπόμενη στο άρθρο 125 του δημοσιονομικού κανονισμού, που απαιτεί λεπτομερείς εκ των προτέρων εκτιμήσεις για κάθε κατηγορία δαπανών, για κάθε δικαιούχο και ενότητα εργασιών. Πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης, η ΚΕ αναθέτει σε εμπειρογνώμονες την αξιολόγηση των εκτιμήσεων αυτών σε συνάρτηση με τις προτεινόμενες δραστηριότητες, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτές δεν είναι υπερβολικές αλλά εύλογες. Στη συνέχεια, καταβάλλει το ποσό της επιχορήγησης, υπό την προϋπόθεση «ορθής εκτέλεσης» των σχετικών ενοτήτων εργασιών, κάτι που αξιολογείται με τη βοήθεια εμπειρογνωμόνων.

3.8.14. Με τον έλεγχο της κατ' αποκοπή χρηματοδότησης διαπιστώθηκαν οι εξής δύο αδυναμίες:

- απουσία τεκμηρίων που να αποδεικνύουν μια εμπεριστατωμένη εκ των προτέρων εκτίμηση των προϋπολογισμένων δαπανών προσωπικού στις οποίες βασιζόταν η κατ' αποκοπή χρηματοδότηση,
- η εισφορά ορισμένων δικαιούχων σε συγκεκριμένα παραδοτέα δεν είναι αρκούντως ειδική, με συνέπεια να είναι αδύνατη η σωστή εκτίμηση.

3.8.15. Παρόμοια ευρήματα έχουμε αναφέρει για άλλες τρεις πράξεις κατ' αποκοπή χρηματοδότησης στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες υλοποιήθηκαν από την Επιτροπή[32].

3.8.16. Η ΚΕ EU-Rail δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις της στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη» (100 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025)[33].

---

[32] Σημεία 5.24-5.25 και πλαίσιο 5.3 της ετήσιας έκθεσης για το 2025.

[33] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ EU-Rail για το 2025, κεφάλαιο 4.1.1.

Συστάσεις

3.8.17. Η ΚΕ EU-Rail δεν έχει εκκρεμείς συστάσεις από τις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024, οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025.

3.8.18. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ΚΕ EU-Rail-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η ΚΕ EU-Rail οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, καθώς και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— δεδομένα της ΚΕ EU-Rail και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος σε σχέση με τους δικαιούχους της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

3.8.19. Επιπλέον, όσον αφορά την ανάγκη βελτίωσης των διαδικασιών για την εκτέλεση της κατ' αποκοπή χρηματοδότησης στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», παραπέμπουμε στη **σύσταση 5.1** της ετήσιας έκθεσής μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2025.

Απαντήσεις της ΚΕ EU-Rail

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.9. Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΚΕ EuroHPC)

Εισαγωγή

3.9.1. Η κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΚΕ EuroHPC), με έδρα στο Λουξεμβούργο, συστάθηκε τον Οκτώβριο του 2018 για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026[34]. Τον Ιούλιο του 2021, το Συμβούλιο ενέκρινε νέο ιδρυτικό κανονισμό με τον οποίο παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της και διεύρυνε την αποστολή της στο πλαίσιο των προγραμμάτων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 για την περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033[35]. Το 2024, κατόπιν πρότασης της Επιτροπής, το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της ΚΕ, θεσπίζοντας έναν επιπλέον στόχο που καλύπτει την ανάπτυξη εργοστασίων για την ενίσχυση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης όσον αφορά την τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ)[36].

3.9.2. Η ΚΕ EuroHPC είναι σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που διευκολύνει την από κοινού αξιοποίηση των πόρων για την ανάπτυξη και τη διάδοση της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων και της ΤΝ στην Ευρώπη. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), τα συμμετέχοντα κράτη και τρία μέλη από τον ιδιωτικό τομέα: η Ευρωπαϊκή τεχνολογική πλατφόρμα πληροφορικής υψηλών επιδόσεων, η Ένωση για την αξιοποίηση των μεγάλων δεδομένων και η Κοινοπραξία της ευρωπαϊκής κβαντικής βιομηχανίας.

3.9.3. Στο ***γράφημα 3.9.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ EuroHPC. Ο αυξημένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τις σημαντικές δραστηριότητές της για υποδομές σε σχέση με τα

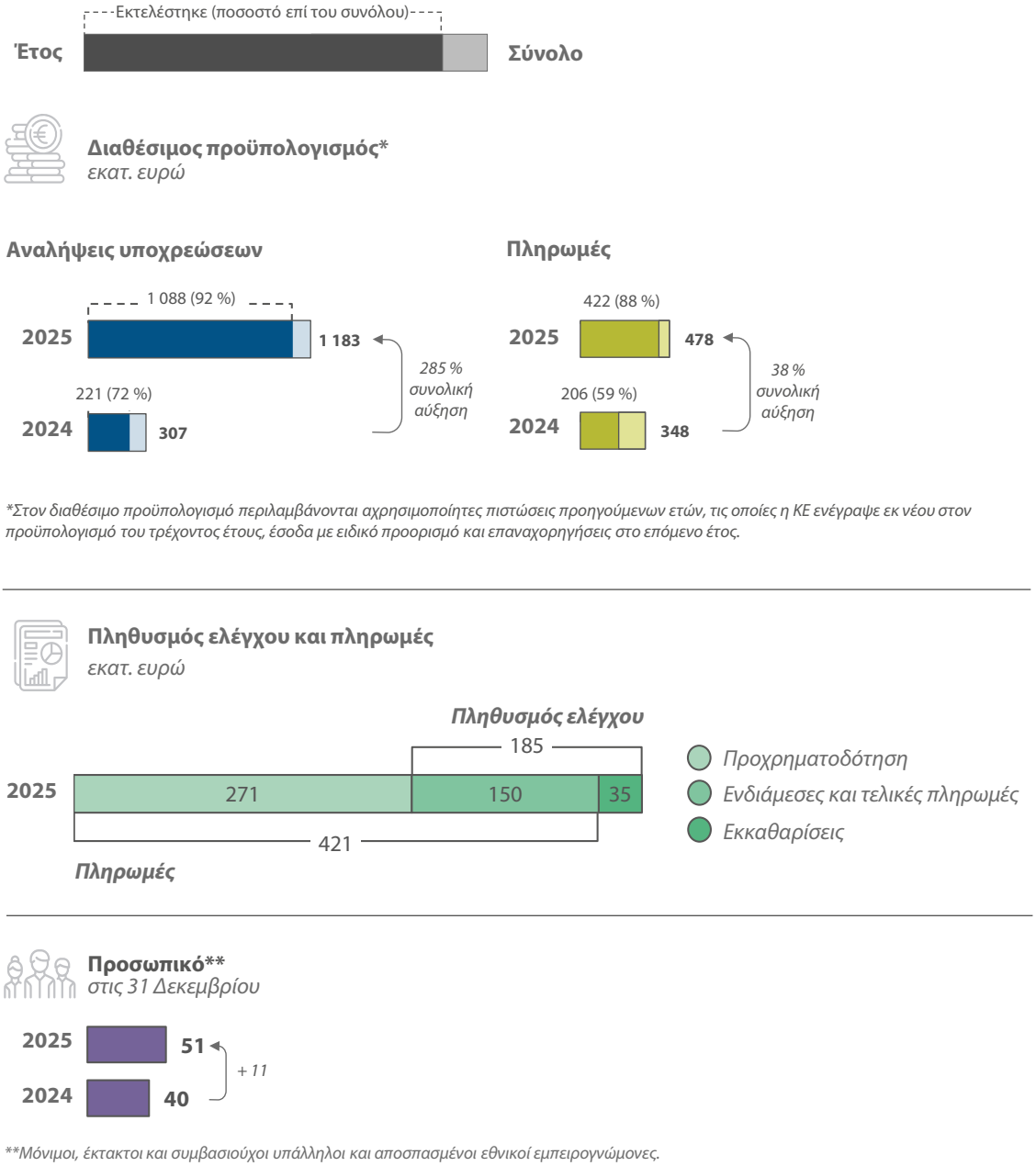
[34] Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1488 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων.

[35] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1173 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση της κοινής επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1488.

[36] Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1732 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1173 όσον αφορά την πρωτοβουλία EuroHPC για νεοφυείς επιχειρήσεις με σκοπό την ενίσχυση της ηγετικής θέσης της Ευρώπης στον τομέα της αξιόπιστης τεχνητής νοημοσύνης.

εργοστάσια ΤΝ. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 92 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 88 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της αυξήθηκε κατά 28 % σε σχέση με τον αριθμό που προβλεπόταν στον εγκεκριμένο πίνακα προσωπικού.

Γράφημα 3.9.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ EuroHPC

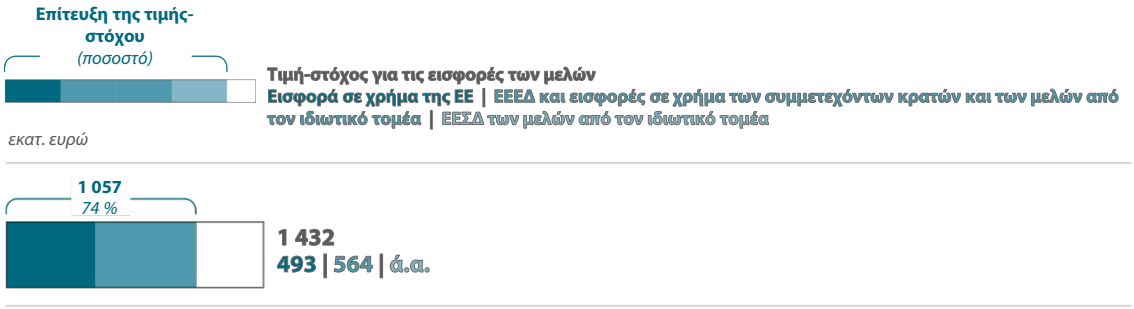

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση των προγραμμάτων

3.9.4. Στο ***γράφημα 3.9.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ EuroHPC για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (όγδοο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 74 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Όπως αναφέραμε και τα προηγούμενα χρόνια[37], ο λόγος είναι το χαμηλό επίπεδο των εισφορών των μελών από τον ιδιωτικό τομέα (περί τα 25 εκατ. ευρώ) σε σύγκριση με την ελάχιστη τιμή-στόχο των 420 εκατομμυρίων ευρώ. Τα μέλη από τον ιδιωτικό τομέα μπορούν να παράγουν μόνο εισφορές σε είδος για επιχορηγήσεις στην καινοτομία, οι οποίες αντιπροσωπεύουν περί το 30 % των συνολικών δραστηριοτήτων επιχορήγησης της ΚΕ.

Γράφημα 3.9.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ EuroHPC για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος 2025.

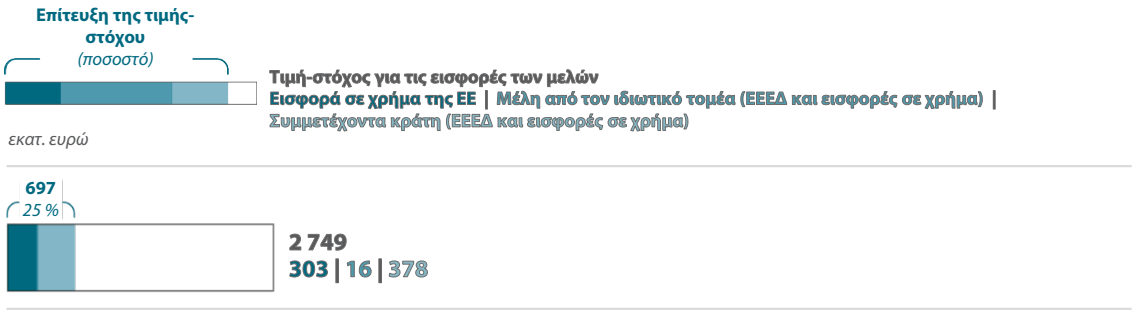
3.9.5. Στο ***γράφημα 3.9.3*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ EuroHPC για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 25 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Όπως επισημάναμε πέρσι[38], εάν οι χρηματοδοτικές ρυθμίσεις της ΚΕ ή η τιμή-στόχος αναφορικά με τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα παραμείνουν αμετάβλητες, η ΚΕ ενδέχεται να μην επιτύχει τη σημαντικά υψηλότερη τιμή-στόχο των 900 εκατομμυρίων ευρώ για τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα υπό το ΠΔΠ 2021-2027.

---

[37] Παραδείγματος χάριν, ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2023, σημείο 3.9.16, και ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το 2024, σημείο 3.9.15.

[38] Ειδικές ετήσιες εκθέσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2024, σημείο 3.9.21.

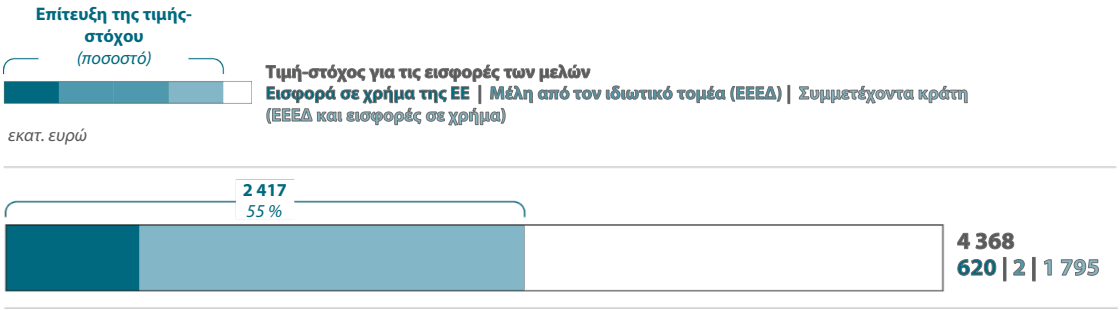
Γράφημα 3.9.3 – Εισφορές των μελών της ΚΕ EuroHPC για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος 2025.

3.9.6. Στο ***γράφημα 3.9.4*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ EuroHPC για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 55 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές.

Γράφημα 3.9.4 – Εισφορές των μελών της ΚΕ EuroHPC για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» και τον ΜΣΕ

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.9.7. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής

επιχείρησης για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΚΕ EuroHPC), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.9.8. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ EuroHPC, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.9.9. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.10. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.9.11. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.9.12. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ EuroHPC και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.9.13. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.9.14. Ελέγξαμε έξι πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων 2020», δύο του «Ορίζων Ευρώπη» και έξι του «Ψηφιακή Ευρώπη» (τέσσερις από τις οποίες αφορούσαν συμβάσεις), οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ EuroHPC για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Εντοπίσαμε σφάλματα με οικονομική επίπτωση σε μία πράξη στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020». Τα σφάλματα αυτά ανάγονταν σε μη επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού λόγω υπερεκτίμησης των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης από τον δικαιούχο και υπέρβασης του ετήσιου ανώτατου ορίου για τις ώρες που δηλώθηκαν ανά μέλος του προσωπικού.

3.9.15. Όσον αφορά τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (οι οποίες αντιστοιχούσαν περίπου στο 31,5 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), η ΚΕ EuroHPC ανέφερε αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος 0,6 % και υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος 0,1 %, τα οποία υπολόγισε βάσει των αποτελεσμάτων των

κατασταλτικών ελέγχων της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου (CAS) της Επιτροπής. Η ΚΕ δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (περί το 5,5 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), μολονότι τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων ήταν διαθέσιμα από την CAS[39].

3.9.16. Όσον αφορά τις δαπάνες του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (περί το 62 % των επιχειρησιακών πληρωμών της το 2025), τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων δεν ήταν ακόμη διαθέσιμα από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA). Όσον αφορά τις δαπάνες της στο πλαίσιο του ΜΣΕ (περί το 1 % των επιχειρησιακών πληρωμών της το 2025), η ΚΕ δεν διενήργησε ειδικούς κατασταλτικούς ελέγχους.

Συστάσεις

3.9.17. Στον ***πίνακα 3.9.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Από τις τέσσερις εκκρεμείς συστάσεις, η ΚΕ EuroHPC υλοποίησε πλήρως δύο, μία ως επί το πλείστον και μία μερικώς.

[39] Ενοποιημένη ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ EuroHPC για το 2025, κεφάλαιο 4.1.1.

3.9.18. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ΚΕ EuroHPC-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες (επιχορηγήσεις) των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η ΚΕ EuroHPC οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— τα στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής, του HaDEA και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Πίνακας 3.9.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2022	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ EuroHPC** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.			Το 2025, ο διευθυντής της ΚΕ EuroHPC ενέκρινε έγγραφο με τίτλο «JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy», με το οποίο καθορίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση για την εκτέλεση των προληπτικών και των κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Η ΚΕ υλοποίησε και εφάρμοσε τις κύριες διαδικασίες της προσέγγισής της όσον αφορά τις δικλίδες βάσει κινδύνου.

Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (ΚΕ EuroHPC)

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2023	**Σύσταση 1** Συστήσαμε, μέχρι τα μέσα του 2025, η **ΚΕ EuroHPC** να υποστηρίξει την επανεκτίμηση από την Επιτροπή της τιμής-στόχου όσον αφορά την εισφορά των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027 («Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»).	✓		Η τιμή-στόχος για τις εισφορές των μελών από τον ιδιωτικό τομέα δεν επανεκτιμήθηκε στο πλαίσιο των δύο τελευταίων τροποποιήσεων του ιδρυτικού κανονισμού της ΚΕ EuroHPC (Ιούνιος 2024 και Ιανουάριος 2026), όπως επισημαίνεται συγκεκριμένα για την ΚΕ EuroHPC στην έκθεση σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού των κοινών επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2024 [βλέπε σημείο 24, στοιχείο γ)].
2023	**Σύσταση 2** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2025, η **ΚΕ EuroHPC** πρώτον, να αναπτύξει διορθωτικούς μηχανισμούς για τη μείωση σε λογικά επίπεδα των ταμειακών πλεονασμάτων της και, δεύτερον, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να ευθυγραμμίζουν τα αιτήματά της για εισφορές σε χρήμα για κάθε οικονομικό έτος με τις εκτιμώμενες ανάγκες σε δαπάνες.	✓		Η ΚΕ EuroHPC μείωσε σημαντικά το σωρευτικό ταμειακό πλεόνασμά της από 904,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2024 σε 551,7 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2025 (μείωση κατά 39 %).
2023	**Σύσταση 3** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ EuroHPC** να αξιοποιήσει τον αυξημένο αριθμό των υπαλλήλων της για την επίτευξη της τιμής-στόχου για τις προσλήψεις μέχρι το τέλος του 2024.	✓		Μέχρι το τέλος του 2023, η ΚΕ EuroHPC αναμενόταν να έχει προσλάβει 39 νέους υπαλλήλους από τους 54 που απαιτούνταν συνολικά για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της υπό το ΠΔΠ 2021-2027. Μέχρι το τέλος του 2025, μόνο τρεις θέσεις παρέμεναν κενές, για δύο εκ των οποίων οι σχετικές συμβάσεις εργασίας είχαν υπογραφεί τον Δεκέμβριο του 2025.

Απαντήσεις της ΚΕ EuroHPC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.10. Κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»(ΚΕ SNS)

Εισαγωγή

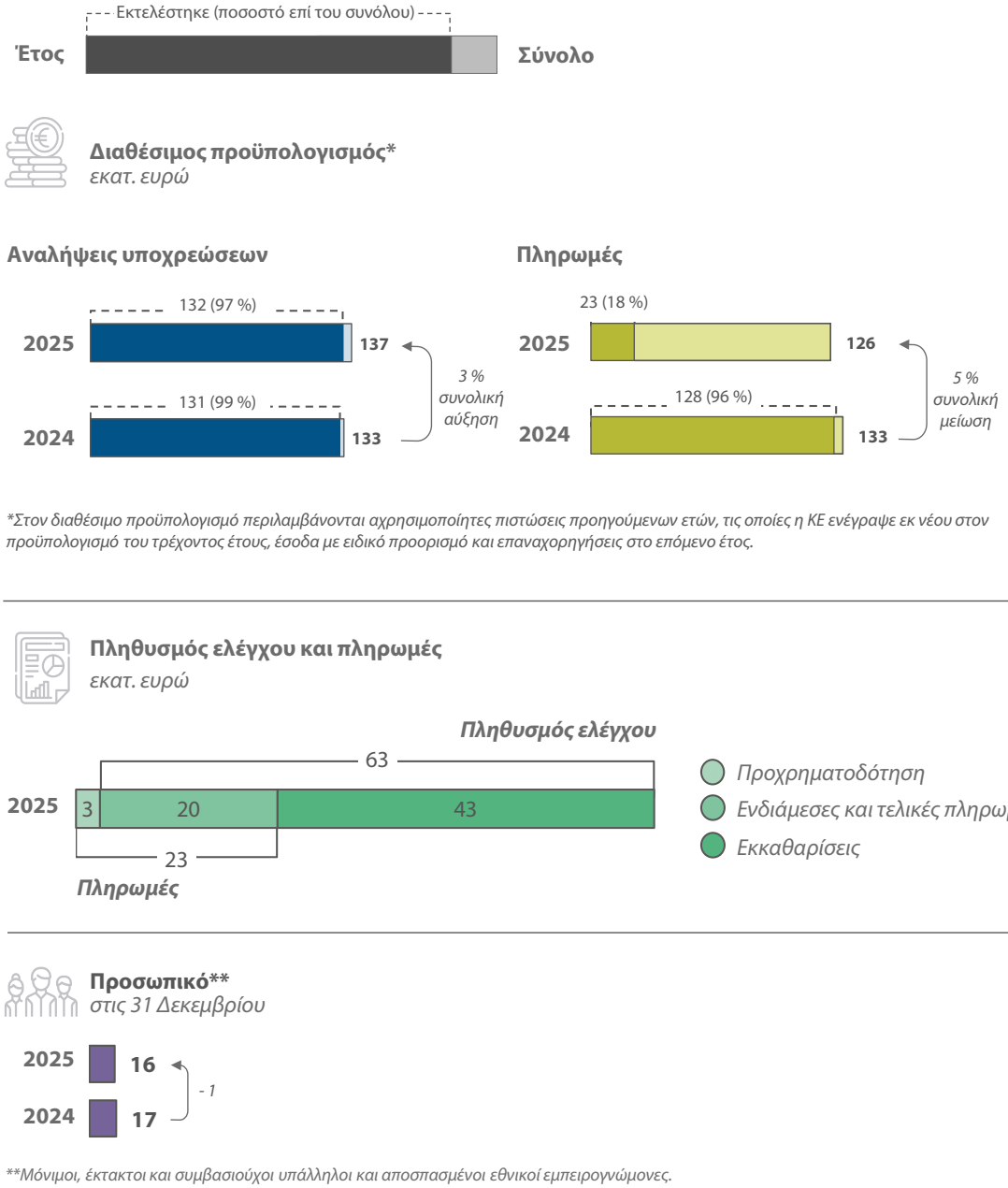
3.10.1. Η κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (ΚΕ SNS), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[40].

3.10.2. Η ΚΕ SNS αποτελεί σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού τομέα που αποσκοπεί στη διευκόλυνση και την ανάπτυξη της βιομηχανικής υπεροχής της Ευρώπης στον τομέα των δικτύων και υπηρεσιών 5G και 6G. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), και η ένωση βιομηχανιών έξυπνων δικτύων και υπηρεσιών 6G (6G-IA).

3.10.3. Στο ***γράφημα 3.10.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ SNS. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 97 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων αλλά μόνο το 18 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Το χαμηλό ποσοστό εκτέλεσης του προϋπολογισμού πληρωμών οφειλόταν σε καθυστερήσεις στην εσωτερική διαδικασία λήψης αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με τις διατάξεις ασφάλειας βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 5, του κανονισμού για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», προκειμένου να καθιερωθούν το πλαίσιο για περιορισμένες προσκλήσεις υποβολής προτάσεων ή για προσκλήσεις ευαίσθητες από άποψη ασφάλειας και ο κατάλογος των χωρών που αξιολογήθηκαν θετικά και των οποίων η συμμετοχή στις εν λόγω προσκλήσεις κρίθηκε δεκτή. Δεδομένου ότι οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2025 δεν μπορούσαν να δημοσιευθούν πριν ληφθεί η συγκεκριμένη απόφαση, η ΚΕ χρειάστηκε να αναβάλει τη σύναψη των συμφωνιών επιχορήγησης, καθώς και τις σχετικές πληρωμές προχρηματοδότησης, για το πρώτο εξάμηνο του 2026. Κατά συνέπεια, περί τα 104 εκατομμύρια ευρώ (82 %) αχρησιμοποίητων πιστώσεων πληρωμών επαναδιατέθηκαν στον προϋπολογισμό πληρωμών των επόμενων ετών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

[40] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Γράφημα 3.10.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ SNS

**Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.*

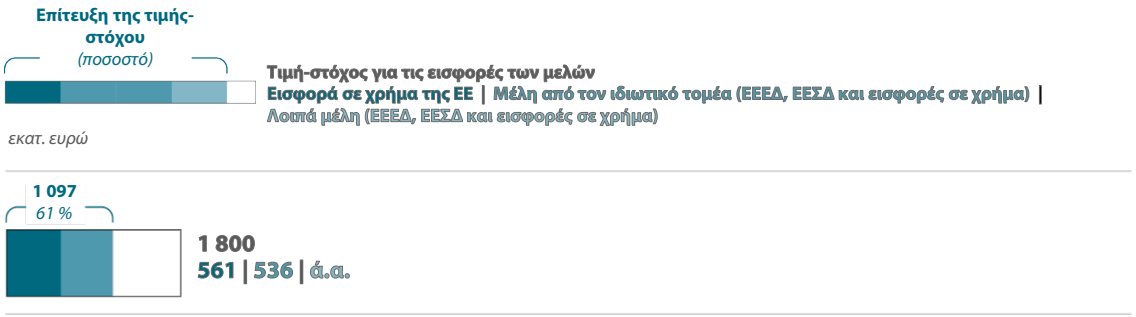
***Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.*

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ SNS για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση των προγραμμάτων

3.10.4. Στο ***γράφημα 3.10.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ SNS για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 61 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές.

Γράφημα 3.10.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ SNS για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ SNS για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.10.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (ΚΕ SNS), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.10.6. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ SNS, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.10.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της KE SNS για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.10.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της KE SNS για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.10.9. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της KE SNS για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.10.10. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της KE SNS και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των

σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.10.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.10.12. Ελέγξαμε πέντε πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ SNS για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Καμία από τις πράξεις δεν περιείχε σφάλμα.

3.10.13. Η ΚΕ SNS δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (το 100 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025), μολονότι τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων ήταν διαθέσιμα από την Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής.

Συστάσεις

3.10.14. Στον ***πίνακα 3.10.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η ΚΕ υλοποίησε μερικώς τη μόνη εκκρεμή σύσταση.

3.10.15. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση KE SNS-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η KE SNS οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, καθώς και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— τα στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Πίνακας 3.10.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2022	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ SNS** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.			Το 2025, η διευθύντρια της ΚΕ SNS ενέκρινε έγγραφο με τίτλο «JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy», με το οποίο καθορίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση για την εκτέλεση των προληπτικών και των κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Το πρώτο εξάμηνο του 2026, η ΚΕ υλοποίησε βασικά στοιχεία της προσέγγισής της όσον αφορά τις δικλίδες βάσει κινδύνου. Απαιτούνται περαιτέρω εργασίες για την ενίσχυση της συστηματικής εφαρμογής των υποκείμενων διαδικασιών.

Απαντήσεις της KE SNS

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2025/SNS-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.11. Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3 (ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»)

Εισαγωγή

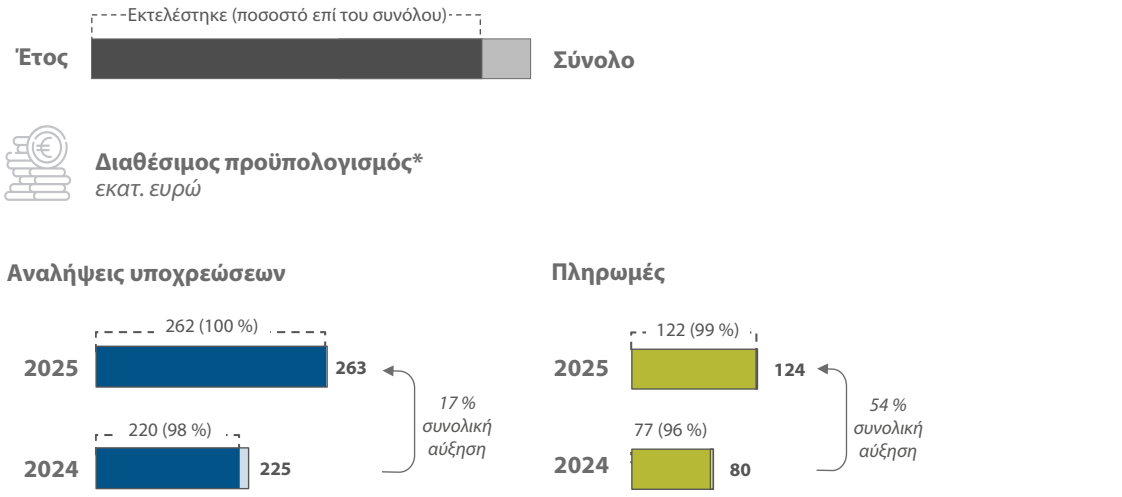
3.11.1. Η Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Νοέμβριο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2031[41]. Βασίστηκε στο πρώτο και το δεύτερο πρόγραμμα της σύμπραξης ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές (EDCTP). Απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 23 Νοεμβρίου 2023.

3.11.2. Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» είναι μια σύμπραξη μεταξύ της ΕΕ και της ένωσης EDCTP, στην οποία, κατά τον χρόνο κατάρτισης της παρούσας έκθεσης, μετέχουν 16 ευρωπαϊκές και 33 αφρικανικές χώρες. Αποσκοπεί στην παροχή νέων λύσεων για τη μείωση της επιβάρυνσης από τις λοιμώδεις νόσους στην υποσαχάρια Αφρική και στην ενίσχυση των ερευνητικών ικανοτήτων για την εξασφάλιση ετοιμότητας και αντίδρασης όσον αφορά την επανεμφάνιση λοιμωδών νόσων τόσο στην περιοχή αυτή όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο. Μέλη της είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή (ΓΔ RTD), και η ένωση EDCTP.

3.11.3. Στο ***γράφημα 3.11.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3». Ο αυξημένος προϋπολογισμός πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τις ανάγκες πληρωμών που ανέκυψαν από την υλοποίηση έργων στο πλαίσιο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του προηγούμενου έτους και τις υψηλότερες δαπάνες. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 100 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 98 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων της αυξήθηκε κατά 32 % σε σχέση με τον αριθμό που προβλεπόταν στον εγκεκριμένο πίνακα προσωπικού.

[41] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2085 του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση των κοινών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Γράφημα 3.11.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

*Στον διαθέσιμο προϋπολογισμό περιλαμβάνονται αχρησιμοποίητες πιστώσεις προηγούμενων ετών, τις οποίες η ΚΕ ενέγραψε εκ νέου στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, έσοδα με ειδικό προορισμό και επαναχορηγήσεις στο επόμενο έτος.

**Μόνιμοι, έκτακτοι και συμβασιούχοι υπάλληλοι και αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες.

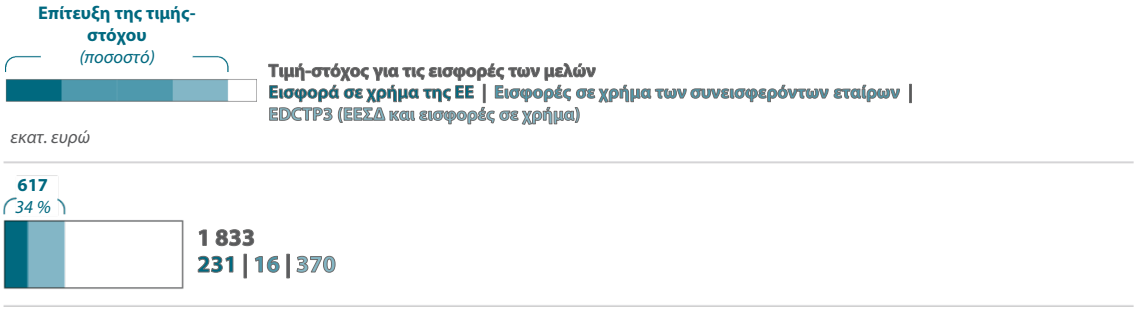
Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Υλοποίηση του προγράμματος

3.11.4. Στο ***γράφημα 3.11.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος),

όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς της. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), η ΚΕ είχε επιτύχει το 34 % της τιμής-στόχου ως προς τις εισφορές. Αυτό οφείλεται κυρίως στο χαμηλό επίπεδο εισφορών σε χρήμα από συνεισφέροντες εταίρους (17 εκατ. ευρώ ή περίπου 4 % της τιμής-στόχου των 400 εκατ. ευρώ), όπως και στο χαμηλότερο επίπεδο εκτέλεσης της εισφοράς της ΕΕ (231 εκατ. ευρώ ή 26 % της τιμής-στόχου των 883 εκατ. ευρώ).

Γράφημα 3.11.2 – Εισφορές των μελών της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.11.5. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της κοινής επιχείρησης «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.11.6. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3», οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού της για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.11.7. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.11.8. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη με επιφύλαξη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.11.9. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ενότητα ***3.1*** και στο ***παράρτημα II***, εξαιρουμένων των συνεπειών του θέματος που περιγράφεται κατωτέρω, στα σημεία υπό τον τίτλο «Βάση για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη», δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Βάση για τη θεμελίωση γνώμης με επιφύλαξη

3.11.10. Το 2025, ελέγξαμε δείγμα πέντε πράξεων που επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Και οι πέντε πράξεις αφορούσαν πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Διαπιστώσαμε ότι τέσσερις από τις πέντε πράξεις περιείχαν ουσιώδη σφάλματα, που συνίσταντο στη δήλωση από τον δικαιούχο δαπανών προσωπικού που υπερέβαιναν τις πραγματικές και τα οποία δεν εντοπιστεί από την ΚΕ.

3.11.11. Όσον αφορά την πρώτη πράξη, από το έλεγχό μας διαπιστώσαμε ότι περίπου το 8 % του ελεγχθέντος ποσού ήταν παράτυπο λόγω εσφαλμένου υπολογισμού των ημερομισθίων. Παρόμοιο εύρημα, σε συνδυασμό με τη χρήση εσφαλμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας, αναφέραμε και για τη δεύτερη πράξη, στην οποία διαπιστώσαμε σφάλμα της τάξης του 14 %. Ως προς την τρίτη πράξη, ήταν εσφαλμένος ο υπολογισμός των ημερών που μπορούσαν να δηλωθούν, με αποτέλεσμα σφάλμα της τάξης του 5 %. Για την τέταρτη πράξη, παρατηρήσαμε ότι είχε δηλωθεί υψηλό επίπεδο μη επιλέξιμων επιμισθίων, ότι είχαν χρησιμοποιηθεί εσφαλμένες συναλλαγματικές ισοτιμίες και ότι είχαν καταβληθεί ημερήσιες αποζημιώσεις σε άτομα που δεν εργάζονταν για τον δικαιούχο. Οι παρατυπίες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα συνολικό σφάλμα για την πράξη της τάξης του 67 %.

Λοιπά θέματα

3.11.12. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.11.13. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.11.14. Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις της στο πλαίσιο του «Ορίζων Ευρώπη» (100 % των επιχειρησιακών δαπανών της το 2025).

Συστάσεις

3.11.15. Στον ***πίνακα 3.11.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025. Γενικά, εξετάζουμε τη συνέχεια που είχε δοθεί στις συστάσεις μας κατά τη λήξη της προθεσμίας υλοποίησής τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» υλοποίησε ως επί το πλείστον τη μόνη εκκρεμή σύσταση.

3.11.16. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της η ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, καθώς και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— τα στοιχεία της Κοινής Υπηρεσίας Ελέγχου της Επιτροπής και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων της.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Πίνακας 3.11.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2022	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.			Το 2025, η διευθύντρια της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» ενέκρινε έγγραφο με τίτλο «JUs common implementation approach to the Horizon Europe control strategy», με το οποίο καθορίζεται εναρμονισμένη προσέγγιση για την εκτέλεση των προληπτικών και των κατασταλτικών ελέγχων σχετικά με τις πληρωμές επιχορηγήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Στο πλαίσιο του ελέγχου των πέντε πράξεων πληρωμών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για το 2025, διαπιστώσαμε συχνά ουσιώδες επίπεδο σφάλματος στις δηλωθείσες δαπάνες προσωπικού (βλέπε σημεία ***3.11.10*** και ***3.11.11***). Αυτό υποδηλώνει ότι η ΚΕ πρέπει να βελτιώσει περαιτέρω τα συστήματα εσωτερικών δικλίδων της. Εντούτοις, σημειώνουμε ότι, το 2025 και το πρώτο εξάμηνο του 2026, η ΚΕ εφάρμοσε τις βασικές διαδικασίες που προβλέπει η προσέγγισή της όσον αφορά τις δικλίδες βάσει κινδύνου.

Απαντήσεις της ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

3.12. Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC)

Εισαγωγή

3.12.1. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC), με έδρα στο Βουκουρέστι, συστάθηκε τον Μάιο του 2021 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και για το διάστημα μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2029[42]. Το ECCC απέκτησε οικονομική αυτονομία στις 24 Σεπτεμβρίου 2024. Μέλη του είναι η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και τα κράτη μέλη της.

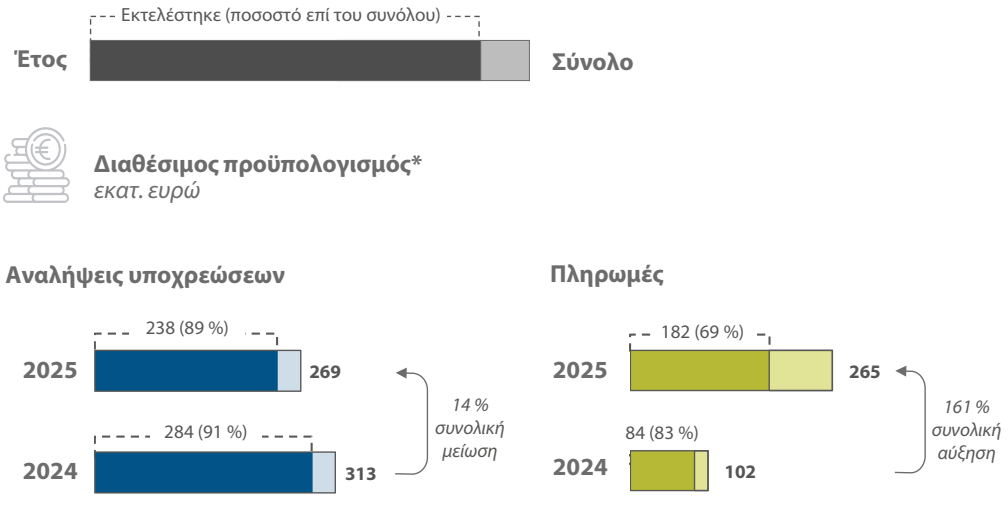
3.12.2. Το ECCC, από κοινού με το δίκτυο εθνικών κέντρων συντονισμού, υποστηρίζει την καινοτομία και τη βιομηχανική πολιτική στον τομέα της κυβερνοασφάλειας σε συνεργασία με τον κλάδο, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ευρωπαϊκούς οργανισμούς έρευνας και τυποποίησης, δημόσιους φορείς και ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.

3.12.3. Στο ***γράφημα 3.12.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό του ECCC. Ο αυξημένος προϋπολογισμός πληρωμών του ECCC για το 2025 αντικατοπτρίζει τις σημαντικές συσσωρευμένες ανάγκες πληρωμών από επιχορηγήσεις και επενδυτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ψηφιακή Ευρώπη» και «Ορίζων Ευρώπη», για τις οποίες τα σχετικά κονδύλια δεσμεύθηκαν το 2025 και τα προηγούμενα έτη. Μέχρι το τέλος του 2025, το ECCC είχε εκτελέσει το 89 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 69 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Ο αριθμός των υπαλλήλων του ECCC αυξήθηκε κατά 22 % σε σχέση με τον αριθμό που προβλεπόταν στον εγκεκριμένο πίνακα προσωπικού.

---

[42] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/887 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας και του δικτύου εθνικών κέντρων συντονισμού.

Γράφημα 3.12.1 – Βασικά δεδομένα για το ECCC

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί του ECCC για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από το ίδιο.

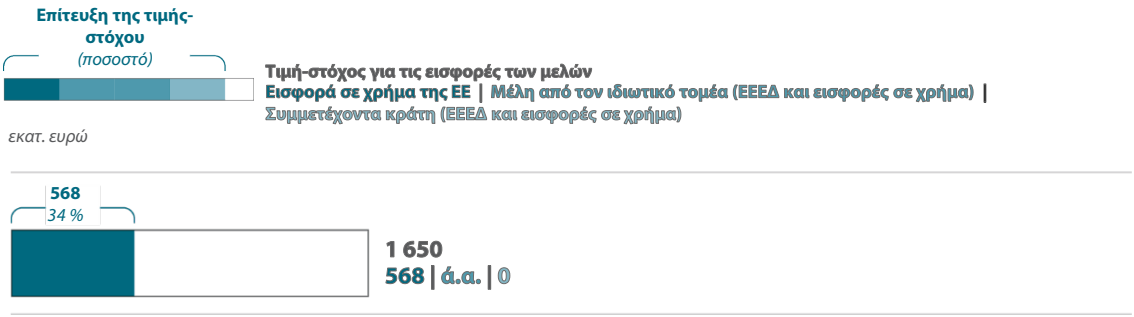
Υλοποίηση του προγράμματος

3.12.4. Το άρθρο 21 του ιδρυτικού κανονισμού του ECCC ορίζει ότι οι δραστηριότητές του στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ψηφιακή Ευρώπη» και «Ορίζων Ευρώπη» χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν από την Επιτροπή (ΓΔ CNECT), ενώ οι κοινές δράσεις χρηματοδοτούνται εξίσου από την Επιτροπή και από εθελοντικές εισφορές των κρατών μελών

(όπως και από τα άλλα μέλη του). Η διάταξη θέτει μέγιστη τιμή-στόχο για την εισφορά σε χρήμα της Επιτροπής για τις δραστηριότητες του ECCC στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (περί τα 1 650 εκατ. ευρώ), αλλά όχι για τις δραστηριότητές του στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

3.12.5. Στο ***γράφημα 3.12.2*** παρατίθεται συγκριτική επισκόπηση των τιμών-στόχου ως προς τις εισφορές των μελών του ECCC για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» με τις πραγματικές εισφορές τους (σε χρήμα και σε είδος), όπως αυτές αναφέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς του. Μέχρι το τέλος του 2025 (πέμπτο έτος υλοποίησης του προγράμματος), το ECCC είχε επιτύχει το 34 % της τιμής-στόχου για τις εισφορές σε χρήμα της Επιτροπής, ενώ τα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη προβεί σε εθελοντικές εισφορές στις κοινές δράσεις του.

Γράφημα 3.12.2 – Εισφορές των μελών του ECCC για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί του ECCC για το οικονομικό έτος 2025.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.12.6. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Κέντρου Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.12.7. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς του ECCC, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού του για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.12.8. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί του ECCC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση του κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών του, τις ταμειακές ροές του και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό του και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.12.9. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί του ECCC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.12.10. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να

πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί του ECCC για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.12.11. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί του ECCC και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.12.12. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.12.13. Ελέγξαμε τέσσερις πράξεις πληρωμών του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης του ECCC για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των επιχειρησιακών δαπανών του. Καμία από τις πράξεις δεν περιείχε σφάλμα.

3.12.14. Το ECCC δεν υπολόγισε εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για τις πράξεις του στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (το 100 % των επιχειρησιακών πληρωμών του το 2025), μολονότι τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων ήταν διαθέσιμα από τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA).

Συστάσεις

3.12.15. Το ECCC δεν έχει εκκρεμείς συστάσεις από την ειδική ετήσια έκθεσή μας για το 2024, οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το 2025.

3.12.16. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ECCC-2025-1 – Εκτίμηση και δημοσίευση του ποσοστού σφάλματος για τις δαπάνες του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»

Στις μελλοντικές ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων του το ECCC οφείλει να εκτιμά και να δημοσιεύει ποσοστό σφάλματος για τις δαπάνες του στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», με βάση:

— τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων σχετικά με τον υπολογισμό των εντοπισθέντων και των υπολειπόμενων ποσοστών σφάλματος, καθώς και του χρηματοοικονομικού ανοίγματος ως επισφαλούς ποσού,

— τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA) και του ΕΕΣ σχετικά με τα πλέον πρόσφατα ποσοστά σφάλματος από τους κατασταλτικούς ελέγχους επί των δικαιούχων του.

Ημερομηνία-στόχος: μέσα του 2027.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (ECCC)

Απαντήσεις του ECCC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025/ECCC-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

Κοινή Επιχείρηση που λειτουργεί στο πλαίσιο της Ευρατόμ

3.13. Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E)

Εισαγωγή

3.13.1. Η Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E) συστάθηκε τον Απρίλιο του 2007 και για χρονικό διάστημα 35 ετών[43]. Ένα από τα βασικά καθήκοντά της είναι η παροχή της εισφοράς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) στον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας από Σύντηξη (ΔΟ ITER), που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση του ομώνυμου έργου. Επιπλέον, συνεισφέρει σε διάφορα διεθνή έργα που αφορούν αντιδραστήρες επίδειξης της σύντηξης, όπως η συμφωνία ευρύτερης θεώρησης με την Ιαπωνία[44]. Οι κύριες εγκαταστάσεις σύντηξης βρίσκονται στο Cadarache της Γαλλίας, τη χώρα υποδοχής του ITER, η έδρα της ΚΕ F4E ωστόσο βρίσκεται στη Βαρκελώνη. Τα μέλη της είναι η Ευρατόμ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, τα κράτη μέλη της Ευρατόμ και τα συνδεδεμένα κράτη της Ευρατόμ (προς το παρόν η Ελβετία).

3.13.2. Στο ***γράφημα 3.13.1*** παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τον προϋπολογισμό, περιλαμβανομένης της εκτέλεσής του, τον πληθυσμό ελέγχου και το προσωπικό της ΚΕ F4E. Ο αυξημένος προϋπολογισμός αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών της ΚΕ για το 2025 αντικατοπτρίζει τις σημαντικές ανακατανομές αχρησιμοποίητων πιστώσεων προηγούμενων ετών που συνδέονται με τις εισφορές του κράτους υποδοχής του ITER και τις δραστηριότητες του ΔΟ ITER. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε εκτελέσει το 92 % του προϋπολογισμού αναλήψεων υποχρεώσεων και το 93 % του προϋπολογισμού πληρωμών. Το ποσοστό μεταφοράς των μη διαχωριζόμενων διοικητικών πιστώσεων του προϋπολογισμού (περί τα 87 εκατ. ευρώ) ήταν 8,6 %. Ο αριθμός των υπαλλήλων της παρέμεινε σε γενικές γραμμές αμετάβλητος.

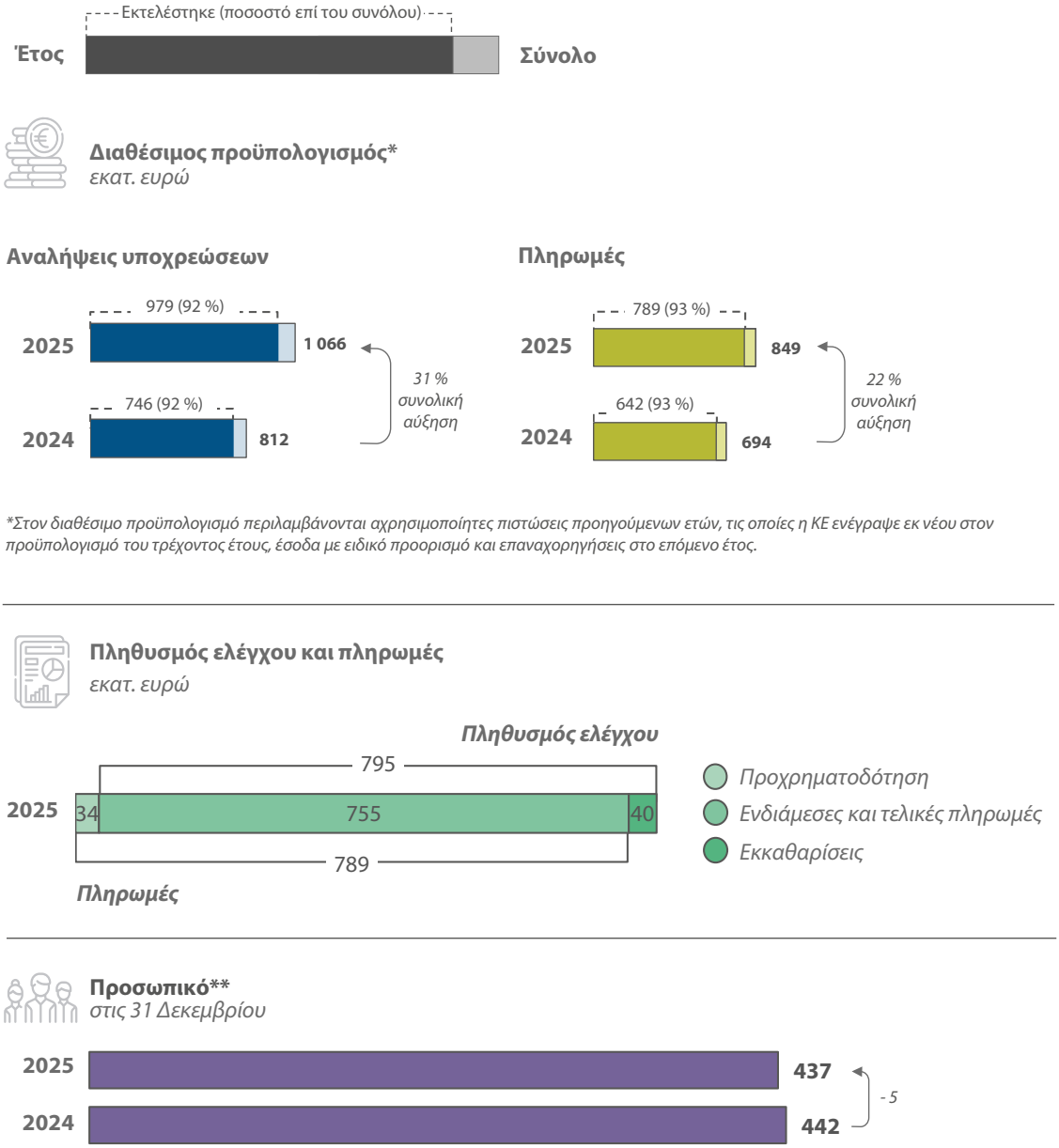
---

[43] Απόφαση του Συμβουλίου 2007/198/Ευρατόμ, περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη και περί παραχωρήσεως προνομίων σε αυτήν.

[44] Άρθρο 4 της απόφασης 2007/198/Ευρατόμ του Συμβουλίου.

Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E)

Γράφημα 3.13.1 – Βασικά δεδομένα για την ΚΕ F4E

Πηγή: Ετήσιοι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025. Τα στοιχεία περί προσωπικού παρασχέθηκαν από την ίδια.

Δήλωση διασφάλισης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο – Έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή

Γνώμη

3.13.3. Η προσέγγιση ελέγχου που εφαρμόζουμε, η βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας, οι ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E), καθώς και οι ευθύνες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των υποκείμενων πράξεων, περιγράφονται στην ενότητα ***3.1*** και στο ***παράρτημα II***.

3.13.4. Ελέγξαμε:

α) τους λογαριασμούς της ΚΕ F4E, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 και

β) τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί,

όπως επιτάσσει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

3.13.5. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 απεικονίζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της κατά την 31η Δεκεμβρίου 2025, τα αποτελέσματα των πράξεών της, τις ταμειακές ροές της και τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Θέμα έμφασης

3.13.6. Εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 5.4.2 των ετήσιων λογαριασμών της ΚΕ F4E για το 2025, όπου αναφέρεται ότι το συνολικό κόστος της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της ΚΕ όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER και τη συμφωνία ευρύτερης θεώρησης («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») εκτιμάται σε 27,5 δισεκατομμύρια ευρώ (σε τιμές 2025), έναντι 25,8 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε

τιμές 2024). Η αύξηση αυτή ανάγεται κυρίως στην αναθεώρηση της βάσης αναφοράς του ITER.

Η γνώμη μας δεν διαφοροποιείται όσον αφορά το θέμα αυτό.

Νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Έσοδα

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.13.7. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμα και κανονικά.

Θέμα έμφασης

3.13.8. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση την ανωτέρω γνώμη, εφιστούμε την προσοχή στη σημείωση 5.4.4 των λογαριασμών της ΚΕ F4E, η οποία περιγράφει τη μείωση της εισφοράς στις πιστώσεις πληρωμών του κράτους υποδοχής του ITER (Γαλλία) από 126,6 εκατομμύρια ευρώ σε 60 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με την αλληλογραφία που ανταλλάχθηκε μεταξύ των γαλλικών αρχών και της Επιτροπής, η ανωτέρω μείωση πρέπει να τακτοποιηθεί πριν από τη λήξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027.

Το θέμα αυτό δεν επιβάλλει τη διατύπωση διαφοροποιημένης γνώμης.

Πληρωμές

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

3.13.9. Βάσει των εργασιών μας που περιγράφονται στην ***ενότητα 3.1*** και στο ***παράρτημα II***, δεν υπέπεσε στην αντίληψή μας κανένα στοιχείο βάσει του οποίου να πρέπει να θεωρήσουμε ότι οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025 δεν είναι, από κάθε ουσιώδη άποψη, νόμιμες και κανονικές.

Λοιπά θέματα

3.13.10. Χωρίς να θέτουμε υπό αμφισβήτηση τη γνώμη που διατυπώνουμε ανωτέρω, εφιστούμε την προσοχή στο γεγονός ότι, αφενός, αρχής γενομένης από τη

γνώμη μας για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρέχουμε περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΚΕ F4E και, αφετέρου, τροποποιήσαμε τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούμε για την ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων στις δημόσιες συμβάσεις. Οι αλλαγές αυτές περιγράφονται λεπτομερέστερα στο ***παράρτημα II***.

3.13.11. Οι παρατηρήσεις που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τη γνώμη μας.

Παρατηρήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών

3.13.12. Ελέγξαμε 20 πράξεις πληρωμών που αφορούσαν επιχειρησιακές δαπάνες και μία πράξη που αφορούσε διοικητική δαπάνη, οι οποίες επιλέχθηκαν τυχαία από το σύνολο των ενδιάμεσων/τελικών πληρωμών και των εκκαθαρίσεων προχρηματοδότησης της ΚΕ F4E για το 2025, προκειμένου να αξιολογήσουμε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών της. Καμία πράξη δεν περιείχε σφάλμα με δημοσιονομικές επιπτώσεις.

3.13.13. Ωστόσο, σε μία περίπτωση, αναφέραμε μη ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα που αφορούσε αδυναμίες στη διαχείριση και την εκτέλεση σύμβασης-πλαισίου από την ΚΕ F4E. Αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι η ΚΕ δεν κίνησε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης μετά τη σημαντική αύξηση του αρχικού ανώτατου ορίου πληρωμών που προέβλεπε η σύμβαση. Διαπιστώσαμε ότι το συνολικό ποσό των πληρωμών που είχε πραγματοποιήσει μέχρι τότε η ΚΕ στο πλαίσιο της εν λόγω σύμβασης ήταν χαμηλότερο από το αρχικό ανώτατο όριο.

Λοιπές παρατηρήσεις

3.13.14. Όπως αναφέραμε πέρσι[45], τον Ιούνιο του 2024, ο ΔΟ ITER πρότεινε στο συμβούλιο του ITER αναθεωρημένο σχέδιο έργου, με νέα τιμή βάσης προς αντικατάσταση εκείνης που είχε συμφωνηθεί το 2016. Το συγκεκριμένο σχέδιο περιλαμβάνει αρκετές σημαντικές τεχνικές αλλαγές στο έργο ITER, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά το μέγεθος των εισφορών σε είδος στην ΚΕ F4E. Μολονότι αναγνωρίζουμε ότι η προσαρμογή της τιμής βάσης ήταν αναγκαία για την αντιμετώπιση των σημαντικών υφιστάμενων καθυστερήσεων, κυρίως διά της απλούστευσης της υλοποίησης του έργου, παρατηρήσαμε ότι αύξησε σημαντικά την έκθεση της ΚΕ F4E σε κινδύνους βιωσιμότητας, καθώς και σε

[45] Ειδική ετήσια έκθεση του ΕΕΣ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2024, σημεία 3.13.14-3.13.16.

νομικούς, τεχνικούς και οικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Μέχρι το τέλος του 2025, η ΚΕ είχε συμπεριλάβει αυτούς τους βασικούς κινδύνους στο μητρώο κινδύνων που τηρεί.

3.13.15. Το Συμβούλιο ενέκρινε τη χρηματοδότηση της Ευρατόμ μέχρι το 2028. Ωστόσο, σύμφωνα με τη σημείωση 5.4.2 των ετήσιων λογαριασμών της ΚΕ F4E για το 2025, το συνολικό κόστος της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της όσον αφορά τα παραδοτέα για το έργο ITER και τη συμφωνία ευρύτερης θεώρησης («εκτίμηση κατά την ολοκλήρωση») αυξήθηκε περαιτέρω. Αυτό οφείλεται κυρίως στη σημαντική παράταση του σταδίου κατασκευής του ITER από το 2025 (πρώτο πλάσμα) στο 2035 (έναρξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων), γεγονός που αύξησε τις ετήσιες εισφορές σε χρήμα της ΚΕ στον ΔΟ ITER. Η ΚΕ εκτίμησε τις εν λόγω υποχρεώσεις σε 27,5 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2025, έναντι της εκτίμησης των 25,8 δισεκατομμυρίων ευρώ στο τέλος του 2024.

3.13.16. Οι διαρκείς εξελίξεις των τεχνικών απαιτήσεων σχεδιασμού του ΔΟ ITER ενέχουν τον κίνδυνο να προκαλέσουν πρόσθετες δαπάνες και καθυστερήσεις στην εισφορά της ΚΕ F4E στην υλοποίηση του έργου ITER. Οι τεχνικές αλλαγές στο έργο ITER που απαιτούνται από τη νέα γραμμή βάσης για το ITER ενδέχεται να επιτείνουν περαιτέρω τον κίνδυνο αυτό.

Συστάσεις

3.13.17. Στον ***πίνακα 3.13.1*** παραθέτουμε τα ευρήματά μας από τη μεταπαρακολούθηση των συστάσεων που διατυπώσαμε στις ειδικές ετήσιες εκθέσεις μας για το 2022, το 2023 και το 2024 και οι οποίες έπρεπε να υλοποιηθούν μέχρι το τέλος του 2025. Κατά κανόνα, εξετάζουμε τη συνέχεια που έχει δοθεί στις συστάσεις μας μόλις λήξει η προθεσμία για την υλοποίησή τους, και στις περισσότερες περιπτώσεις το αργότερο μετά την παρέλευση τριετίας. Η ΚΕ F4E υλοποίησε πλήρως δύο από τις εναπομένουσες εκκρεμείς συστάσεις.

3.13.18. Βάσει των ευρημάτων μας για το 2025, συνιστούμε τα εξής:

Σύσταση ΚΕ F4E-2025-1 – Ενίσχυση της συνεργασίας με τον ΔΟ ITER για τον σχεδιασμό του έργου

Η ΚΕ F4E πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με τον ΔΟ ITER, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις των σχεδιαστικών αλλαγών του αντικειμένου του έργου και να υποστηρίξει τη σταθερότητα του σχεδιασμού.

Ημερομηνία-στόχος: τέλος του 2027.

Πίνακας 3.13.1 – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
2023	**Σύσταση 4** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2025, η **ΚΕ F4E** να συγκροτήσει κεντρική υπηρεσία συντονισμού και διαχείρισης για τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών και να εγκρίνει ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την τακτική εκτίμηση των συνολικών αναγκών της σε ανθρώπινους πόρους (μόνιμο και λοιπό προσωπικό και εξωτερικοί πάροχοι) βάσει του φόρτου εργασίας και των απαιτούμενων δεξιοτήτων. Η ΚΕ οφείλει επίσης να συμπεριλάβει στο μητρώο κινδύνων τους σοβαρότερους κινδύνους που συνδέονται με την εκτεταμένη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών μακροπρόθεσμα.			Το 2025, ο συντονισμός και η διαχείριση των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών συγκεντρώθηκαν στο τμήμα ελέγχου διαδικασιών, αλυσίδας εφοδιασμού και οικονομικών της ΚΕ F4E. Το τμήμα αυτό περιλαμβάνει το γραφείο διαχείρισης έργου, το οποίο είναι υπεύθυνο για τον κεντρικό συντονισμό των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών. Μια ανεξάρτητη εξωτερική ομάδα εμπειρογνωμόνων ολοκλήρωσε την αξιολόγηση των τρεχουσών και των προβλεπόμενων αναγκών των εργαζομένων της ΚΕ F4E (συμπεριλαμβανομένων των εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών). Το συμπέρασμα ήταν ότι η χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών από την ΚΕ F4E ήταν εύλογη και εντασσόταν στο φάσμα παρόμοιων τεχνικών έργων, τα οποία αντιστοιχούσαν στις πραγματικές απαιτήσεις και ανάγκες των έργων. Το τελευταίο μητρώο κινδύνων της ΚΕ F4E επικαιροποιήθηκε με όλους τους κύριους δυνητικούς

Έτος	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Ανάλυση από το ΕΕΣ της προόδου που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση της σύστασης	
			Βαθμός υλοποίησης	Παρατηρήσεις
				κινδύνους που σχετίζονται με τη χρήση σε μεγάλο βαθμό εξωτερικών παρόχων μακροπρόθεσμα.
2023	**Σύσταση 5** Συστήσαμε, μέχρι τα μέσα του 2025, η **ΚΕ F4E** να εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου στο πλαίσιο των εσωτερικών δικλίδων της, για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων.			Το 2025, η ΚΕ F4E εφάρμοσε το πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνοντας ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων. Τον Φεβρουάριο του 2026, το τμήμα εσωτερικών δικλίδων της ΚΕ ολοκλήρωσε τον έλεγχο της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης κινδύνων. Βάσει της έκθεσης αυτής, η διοίκηση της ΚΕ F4E ενέκρινε σχέδιο δράσης με στόχο την πλήρη ολοκλήρωση της στρατηγικής δικλίδων και της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (ΚΕ F4E)

Απαντήσεις της ΚΕ F4E

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECAReplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2025/F4E-Replies-SAR-JUS-2025_EL.pdf

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Petri Sarvamaa, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, στις 16 Σεπτεμβρίου 2026.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παράρτημα Ι – Κατάσταση των ΚΕ της ΕΕ και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων που καλύπτει η παρούσα έκθεση

Ακρωνύμιο	Πλήρης ονομασία
ECCC	Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας
ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»	Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»
ΚΕ «Μικροκυκλώματα»	Κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»
ΚΕ CA	Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»
ΚΕ CBE	Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία»
ΚΕ Clean H2	Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»
ΚΕ EU-Rail	Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»
ΚΕ EuroHPC	Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
ΚΕ F4E	Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη
ΚΕ IHI	Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»
ΚΕ SESAR 3	Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3»
ΚΕ SNS	Κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»

Παράρτημα ΙΙ – Μεθοδολογία και προσέγγιση του ελέγχου

Το παρόν παράρτημα περιγράφει την προσέγγιση και τη μεθοδολογία που εφαρμόζουμε για τον έλεγχο της αξιοπιστίας των λογαριασμών των ΚΕ και των εξομοιούμενων με αυτές φορέων, καθώς και της κανονικότητας των πράξεων εσόδων και πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί.

Η ελεγκτική μεθοδολογία που εφαρμόζουμε είναι σύμφωνη με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου που εκδίδουν η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και ο Διεθνής Οργανισμός των Ανώτατων Οργάνων Ελέγχου (INTOSAI) και διασφαλίζει ότι τα συμπεράσματα του ελέγχου υποστηρίζονται από επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια.

Η προσέγγιση του ελέγχου που εφαρμόζουμε έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να παρέχουμε στους προβλεπόμενους χρήστες της έκθεσής μας χωριστές ελεγκτικές γνώμες για κάθε ΚΕ βάσει:

α) *εύλογης διασφάλισης* σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών,

β) *εύλογης διασφάλισης* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων,

γ) σε *περιορισμένη διασφάλιση* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών.

Παρέχουμε επίσης στους χρήστες στους οποίους απευθυνόμαστε δύο γνώμες για όλες τις ΚΕ ως σύνολο βάσει:

α) *εύλογης διασφάλισης* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των εσόδων τους, και

β) *εύλογης διασφάλισης* σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών τους.

ΜΕΡΟΣ 1 – Ελεγκτική προσέγγιση όσον αφορά την αξιοπιστία των λογαριασμών

Εξετάζουμε τους λογαριασμούς των ΚΕ, προκειμένου να αξιολογήσουμε την αξιοπιστία τους. Οι λογαριασμοί αυτοί περιλαμβάνουν:

α) τις επιμέρους χρηματοοικονομικές καταστάσεις των ΚΕ (που περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση χρηματοοικονομικής επίδοσης, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών των καθαρών περιουσιακών στοιχείων, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις) και

β) τις καταστάσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Οι επιμέρους λογαριασμοί πρέπει να απεικονίζουν σωστά, από κάθε ουσιώδη άποψη:

α) τη χρηματοοικονομική θέση της ΚΕ κατά την ημερομηνία λήξης του οικονομικού έτους,

β) τα αποτελέσματα των πράξεών της και των ταμειακών ροών της,

γ) τις μεταβολές των καθαρών περιουσιακών στοιχείων για το οικονομικό έτος που έληξε.

Στο πλαίσιο του ελέγχου μας:

α) κατανοούμε τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων, ιδίως τις βασικές συνιστώσες των εσωτερικών δικλίδων και το περιβάλλον των λογιστικών δικλίδων·

β) ελέγχουμε τις βασικές λογιστικές διαδικασίες, καθώς και τη διαδικασία κλεισίματος κατά τη λήξη του οικονομικού έτους·

γ) αναλύουμε τα κύρια λογιστικά δεδομένα ως προς τη συνέπεια και τον εύλογο χαρακτήρα τους·

δ) αναλύουμε και συμφωνούμε τους λογαριασμούς και τα υπόλοιπα και ελέγχουμε τις σχετικές γνωστοποιήσεις·

ε) διενεργούμε ουσιαστικές ελεγκτικές δοκιμασίες και αναλυτικές διαδικασίες επί αναλήψεων υποχρεώσεων, πληρωμών και συγκεκριμένων στοιχείων του ισολογισμού, βάσει αντιπροσωπευτικών δειγμάτων και συνεκτίμησης του ουσιώδους μεγέθους·

στ) διενεργούμε επισκόπηση των λογιστικών διαδικασιών και των διαδικασιών του προϋπολογισμού·

ζ) αξιολογούμε κατά πόσον η συνολική παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι σύμφωνη με το εφαρμοστέο πλαίσιο χρηματοοικονομικής αναφοράς·

η) χρησιμοποιούμε τις εργασίες άλλων ελεγκτών, όπως προβλέπεται στο άρθρο 70, παράγραφος 6, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου·

θ) εξετάζουμε κατά πόσον οι λογιστικές πολιτικές που ακολουθούνται είναι κατάλληλες και κατά πόσον οι λογιστικές εκτιμήσεις και οι σχετικές γνωστοποιήσεις στις οποίες προβαίνει η διοίκηση είναι εύλογες·

ι) αξιολογούμε την ενδεδειγμένη ή μη χρήση από τη διοίκηση της λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας·

ια) αξιολογούμε κατά πόσον οι λογαριασμοί, συμπεριλαμβανομένων όλων των γνωστοποιήσεων, απεικονίζουν εύλογα τις υποκείμενες πράξεις και συμβάντα.

ΜΕΡΟΣ 2 – Ελεγκτική προσέγγιση όσον αφορά την κανονικότητα των πράξεων εσόδων και πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

Προκειμένου να αξιολογήσουμε κατά πόσον οι πράξεις εσόδων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συμμορφώνονται με τους κανόνες και τους κανονισμούς της ΕΕ, βασιζόμαστε κυρίως στην εξέταση των σχετικών συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων των ΚΕ. Συμπληρωματικά, προβαίνουμε σε άμεσες δοκιμασίες επί δείγματος πράξεων.

Η προσέγγιση που εφαρμόζουμε για την εκτίμηση του κατά πόσον οι πράξεις πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί συμμορφώνονται με τους ενωσιακούς κανόνες και κανονισμούς βασίζεται κυρίως σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες επί δείγματος πράξεων. Συμπληρωματικά, εξετάζουμε τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων.

Εξέταση των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων

Για κάθε ΚΕ εξετάζουμε:

α) τις αξιολογήσεις και τα αποτελέσματα του ελέγχου του οικείου εσωτερικού ελεγκτή ή συντονιστή εσωτερικών δικλίδων,

β) τις αξιολογήσεις και τα αποτελέσματα του ελέγχου της Υπηρεσίας Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου της Επιτροπής,

γ) την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΚΕ και τη δήλωση διασφάλισης που παρέχει ο/η διευθυντής/-τριά του.

Πέραν των εργασιών επισκόπησης που περιγράφονται ανωτέρω, αξιολογούμε τις βασικές δικλίδες των συστημάτων εποπτείας και δικλίδων των ΚΕ, ώστε να μπορούμε να σχεδιάσουμε κατάλληλες ελεγκτικές διαδικασίες.

Εάν διαπιστώσουμε σοβαρές αδυναμίες στις εσωτερικές δικλίδες, προσπαθούμε, ει δυνατόν, να ποσοτικοποιήσουμε τις επιπτώσεις τους και να προσαρμόσουμε την από μέρους μας εκτίμηση κινδύνου για το επόμενο έτος.

Ελεγκτικές δοκιμασίες επί των πράξεων εσόδων και πληρωμών

Διενεργούμε ετήσια ανάλυση κινδύνου, βάσει των αποτελεσμάτων των προηγούμενων ελέγχων μας και της από μέρους μας αξιολόγησης των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων των ΚΕ. Στη συνέχεια και προκειμένου να καθορίσουμε το μέγεθος των δειγμάτων μας, χωρίζουμε τον πληθυσμό ελέγχου των πράξεων εσόδων και πληρωμών σε πράξεις υψηλού, μεσαίου και χαμηλού κινδύνου.

Επίσης, εξετάζουμε κατά πόσο μπορούμε να αξιοποιήσουμε αποδοτικά τις εργασίες που έχουν ήδη διενεργήσει άλλοι ελεγκτές. Σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου, όταν

επιθυμούμε να χρησιμοποιήσουμε τα αποτελέσματα των ελέγχων τους για τις δικές μας ελεγκτικές εργασίες, αξιολογούμε την ανεξαρτησία και τις ικανότητες των εν λόγω ελεγκτών, καθώς και το εύρος και την επάρκεια των εργασιών τους.

Όσον αφορά τις πράξεις εσόδων, ελέγχουμε τις εισφορές που έχουν εισπραχθεί από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, από άλλα μέλη ή από συμμετέχουσες χώρες σε σχέση με τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό κάθε ΚΕ, καθώς και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στους ιδρυτικούς κανονισμούς και στις συμφωνίες με τα μέλη, και αξιολογούμε τις διαδικασίες που εφαρμόζει κάθε ΚΕ για την είσπραξη τυχόν άλλων εσόδων.

Για τις πράξεις πληρωμών, χρησιμοποιούμε στρωματοποιημένη *δειγματοληψία νομισματικής μονάδας* για την επιλογή πληρωμών και, σε κατώτερο επίπεδο, επιμέρους στοιχείων στο πλαίσιο συγκεκριμένης πράξης. Εφόσον χρειάζεται, επιλέγουμε πρόσθετες πληρωμές βάσει κινδύνου. Για κάθε πράξη που επιλέγουμε, εξετάζουμε τον τρόπο υπολογισμού του ποσού της πληρωμής. Αυτό συνεπάγεται την παρακολούθηση της πορείας της πράξης από τους λογαριασμούς του προϋπολογισμού έως το επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. δικαιούχου συμφωνίας επιχορήγησης ή εταιρείας που παρέχει εργασίες ή υπηρεσίες στο πλαίσιο δημόσιας σύμβασης) και τη διενέργεια δοκιμασιών σχετικά με τη συμμόρφωση σε κάθε επίπεδο.

Εξακριβώνουμε αν η πληρωμή πραγματοποιήθηκε για τον σκοπό που έχει εγκριθεί στον προϋπολογισμό και ορίζει η νομοθεσία, καθώς και αν ήταν σύμφωνη με τους ισχύοντες ενωσιακούς νόμους και κανονισμούς. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι δημοσιονομικοί κανόνες (ΣΛΕΕ και δημοσιονομικός κανονισμός της εκάστοτε ΚΕ), η βασική νομοθεσία με την οποία θεσπίζεται η σχετική πολιτική, πρόγραμμα ή δραστηριότητα, τυχόν κανόνες ή κανονισμοί που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με αυτή τη βασική νομοθεσία, καθώς και το συμβατικό πλαίσιο.

Εξετάζουμε τις δαπάνες αφού αυτές πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και γίνουν δεκτές είτε από την ΚΕ είτε από τους τελικούς αποδέκτες των κονδυλίων της ΕΕ κατά την ανάληψη των χρηματοδοτούμενων δραστηριοτήτων και στη συνέχεια από την ΚΕ («δεκτές δαπάνες»). Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι ο πληθυσμός ελέγχου περιλαμβάνει τόσο ενδιάμεσες όσο και τελικές πληρωμές. Δεν εξετάζουμε τις πληρωμές προχρηματοδότησης (προκαταβολές) στο χρονικό σημείο της καταβολής τους, αλλά αφότου:

α) έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τις χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες ή/και έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες στο επίπεδο του τελικού αποδέκτη (π.χ. δικαιούχου συμφωνίας επιχορήγησης ή εταιρείας που παρέχει έργα ή υπηρεσίες στο πλαίσιο δημόσιας σύμβασης)· και

β) η ΚΕ που διαχειρίζεται τα ενωσιακά κονδύλια έχει αποδεχθεί την τελική χρήση των κονδυλίων αυτών (την πρόοδο που έχει σημειωθεί ή/και τις σχετικές δαπάνες), εκκαθαρίζοντας την προκαταβολή.

Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργούμε επί των πράξεων

Ορίζουμε ως «σφάλμα» ένα ποσό που δεν θα έπρεπε να έχει καταβληθεί από τον προϋπολογισμό της ΚΕ. Σφάλματα εμφανίζονται όταν χρηματικά ποσά δεν χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία ή συγκεκριμένους ισχύοντες κανόνες.

Το σφάλμα μπορεί να αφορά το σύνολο ή μέρος του ποσού μιας μεμονωμένης πράξης. Εξετάζουμε αν τα σφάλματα είναι ποσοτικοποιήσιμα ή μη, ήτοι αν είναι δυνατό να μετρηθεί το μέρος του εξεταζόμενου ποσού που περιέχει σφάλμα.

Η προσέγγιση που ακολουθούμε για την αξιολόγηση της επίπτωσης των σφαλμάτων που εντοπίζονται στις δημόσιες συμβάσεις στην κανονικότητα των πληρωμών περιγράφεται στη διαδικτυακή πλατφόρμα AWARE (Accessible Web-based Audit Resource for the ECA) του ΕΕΣ, όπου παρουσιάζεται η μεθοδολογία μας και παρέχεται σχετική καθοδήγηση.

Τα σφάλματα που εντοπίζονται και διορθώνονται πριν από τους ελέγχους μας και ανεξάρτητα από αυτούς εξαιρούνται από τον από μέρους μας υπολογισμό του επιπέδου σφάλματος, αφού ο εντοπισμός και η διόρθωσή τους καταδεικνύουν ότι τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων λειτούργησαν αποτελεσματικά.

Όταν διαπιστώνουμε σφάλμα σε δείγμα, αναλύουμε κατά πόσον οι υποκείμενοι λόγοι ενδέχεται να επηρεάσουν άλλες, παρόμοιες πληρωμές και, στην περίπτωση αυτή, προσπαθούμε, στο μέτρο του δυνατού, να οριοθετήσουμε το πρόβλημα και να εκτιμήσουμε το συνολικό σχετικό σφάλμα στον πληθυσμό μέσω πρόσθετων ελεγκτικών εργασιών.

Δήλωση διασφάλισης – διαμόρφωση της ελεγκτικής γνώμης μας

Βασίζουμε τη γνώμη μας σε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια, τα οποία συλλέγουμε μέσω της εξέτασης των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων και μέσω του ελέγχου πράξεων.

Βάσει των ελεγκτικών εργασιών μας διαμορφώνουμε εμπεριστατωμένη γνώμη σχετικά με το κατά πόσον τα σφάλματα που περιέχει ο πληθυσμός υπερβαίνουν ή όχι τα όρια ουσιώδους μεγέθους. Για τη διαμόρφωση της ελεγκτικής γνώμης μας χρησιμοποιούμε ποσοστό 2,0 % ως όριο ουσιώδους μεγέθους, ενώ λαμβάνουμε επίσης υπόψη τη φύση, τη συχνότητα και το πλαίσιο των σφαλμάτων και τα ποσά που επηρεάζονται από αυτά, καθώς και άλλες διαθέσιμες πληροφορίες.

Για τη διατύπωση της γνώμης μας με την οποία παρέχεται εύλογη διασφάλιση όσον αφορά τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών όλων των ΚΕ ως συνόλου εξετάζουμε αντιπροσωπευτικό δείγμα πληρωμών. Παρεκβάλλουμε τα σφάλματα του δείγματός μας για να καταλήξουμε σε στατιστική εκτίμηση, το λεγόμενο εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος. Θεωρούμε, με βαθμό εμπιστοσύνης 95 %, ότι το επίπεδο σφάλματος στον πληθυσμό κυμαίνεται μεταξύ του κατώτατου και του ανώτατου ορίου σφάλματος του δικού μας εύρους τιμών.

Για τη συνολική αξιολόγησή μας, λαμβάνουμε επίσης υπόψη τα αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων που διενεργεί η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου (CAS) της Γενικής Διεύθυνσης Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΔ RTD) της Επιτροπής σχετικά με τις δαπάνες επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων 2020» και «Ορίζων Ευρώπη» και ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA) σχετικά με τις δαπάνες επιχορηγήσεων των ΚΕ στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη».

Για τη διατύπωση της γνώμης μας με την οποία παρέχεται περιορισμένη διασφάλιση σχετικά με τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πληρωμών κάθε ΚΕ, λαμβάνουμε υπόψη το συνολικό ποσό όλων των σφαλμάτων που εντοπίστηκαν[1], καθώς και τη συχνότητα, το μέγεθος και τη φύση τους, όπως και άλλα σχετικά ευρήματα ελέγχου (συμπεριλαμβανομένων επισκόπησης των συστημάτων διαχείρισης και δικλίδων και των κατασταλτικών ελέγχων της CAS). Ασκούμε επαγγελματική κρίση για να αξιολογήσουμε αν το επίπεδο σφάλματος είναι πιθανό να είναι ουσιώδες.

Όταν διαπιστώνουμε ουσιώδες επίπεδο σφάλματος και καθορίζουμε την επίδρασή του στην ελεγκτική γνώμη μας, οφείλουμε να προσδιορίζουμε κατά πόσο τα σφάλματα είναι «διάχυτα»[2] στον πληθυσμό ελέγχου. Όταν τα σφάλματα είναι ουσιώδη **και** διάχυτα, διατυπώνουμε αρνητική γνώμη.

Σφάλματα ή απουσία ελεγκτικών τεκμηρίων είναι «διάχυτα» εάν, κατά την κρίση του ελεγκτή, δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα στοιχεία, λογαριασμούς ή κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (ήτοι είναι διάσπαρτα στους λογαριασμούς ή στις πράξεις επί των οποίων διενεργήσαμε ελεγκτικές δοκιμασίες). Ακόμη και αν εντοπίζονται σε περιορισμένο πεδίο, εξακολουθούν να είναι διάχυτα, εάν αφορούν ή θα μπορούσαν να αφορούν σημαντικό τμήμα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή σχετίζονται με γνωστοποιήσεις που είναι θεμελιώδεις για την κατανόηση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τους χρήστες.

ΜΕΡΟΣ 3 – Ελεγκτικές διαδικασίες σχετικά με την απάτη

Απάτη είναι κάθε εκ προθέσεως πράξη ή παράλειψη που σχετίζεται με τη χρήση ή την υποβολή ψευδών, ανακριβών ή ελλιπών δηλώσεων ή εγγράφων, την αποσιώπηση απαιτούμενων πληροφοριών ή τη μη προσήκουσα χρήση ενωσιακών κεφαλαίων. Η απάτη έχει ως πραγματική ή πιθανή συνέπεια τη βλάβη των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

---

[1] Οι διαδικασίες που εφαρμόζονται στο πλαίσιο ενός ελέγχου που παρέχει περιορισμένη διασφάλιση διαφέρουν από εκείνες που απαιτούνται για την άντληση εύλογης διασφάλισης. Ωστόσο, κατά την επαγγελματική κρίση μας, το επίπεδο διασφάλισης προβλέπεται να έχει ουσιαστική σημασία για τους χρήστες της έκθεσής μας.

[2] Διεθνές Πρότυπο Ελέγχου (ISA) 705 (αναθεωρημένο), «Διαφοροποιήσεις της γνώμης στην έκθεση του ανεξάρτητου ελεγκτή».

Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους ανακρίβειας στους λογαριασμούς των ΚΕ και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων εσόδων και πληρωμών με τις απαιτήσεις του ενωσιακού δικαίου, οφειλόμενων είτε σε απάτη είτε σε σφάλμα.

Ο κίνδυνος να μην εντοπιστεί σημαντική ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση οφειλόμενη σε απάτη είναι υψηλότερος από τον αντίστοιχο κίνδυνο μη εντοπισμού σημαντικής ανακρίβειας ή μη συμμόρφωσης λόγω σφάλματος, καθότι η απάτη μπορεί να συνίσταται σε αθέμιτη σύμπραξη, παραποίηση, εσκεμμένη παράλειψη, ψευδή δήλωση ή καταστρατήγηση εσωτερικών δικλίδων. Σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες που προσφέρονται για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων και συλλέγουμε ελεγκτικά τεκμήρια επαρκή και κατάλληλα ως βάση για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Κοινοποιούμε στην OLAF ή την EPPO κάθε υπόνοια που ανακύπτει στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών μας, μολονότι οι έλεγχοί μας δεν σχεδιάζονται με σκοπό τον εντοπισμό των περιπτώσεων απάτης.

ΜΕΡΟΣ 4 – Σχέση των ελεγκτικών γνωμών για την αξιοπιστία των λογαριασμών με τις ελεγκτικές γνώμες για την κανονικότητα των πράξεων

Τα διεθνή πρότυπα ελέγχου[3] ορίζουν ότι, όταν οι ελεγκτές/ελέγκτριες εκδίδουν ελεγκτικές γνώμες που αφορούν τόσο την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί αυτοί, οι δύο γνώμες πρέπει να διαχωρίζονται σαφώς. Μια διαφοροποιημένη γνώμη σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων δεν οδηγεί, αφ’ εαυτής, σε διαφοροποιημένη γνώμη για την αξιοπιστία των λογαριασμών.

[3] ISSAI 4000, σημείο 16.

Παράρτημα III – Άλλες δημοσιεύσεις του ΕΕΣ σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις και τους εξομοιούμενους με αυτές φορείς (ειδικές εκθέσεις, επισκοπήσεις και γνώμες)

Ειδική έκθεση 12/2025 του ΕΕΣ:

Η στρατηγική της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα – Παρά την ικανοποιητική πρόοδο, εξαιρετικά απίθανη η επίτευξη με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και μόνο του υπερφιλόδοξου στόχου της ψηφιακής δεκαετίας

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου ελέγχου αξιολογήθηκε η πρόοδος στην εφαρμογή της στρατηγικής της ΕΕ για τα μικροκυκλώματα, με έμφαση στην αποτελεσματικότητα της πράξης για τα μικροκυκλώματα της Επιτροπής όσον αφορά την επίτευξη της φιλόδοξης τιμής-στόχου της ψηφιακής δεκαετίας για διασφάλιση μεριδίου 20 % υπέρ της ΕΕ στην παγκόσμια παραγωγή μικροκυκλωμάτων μέχρι το 2030. Αξιολογήθηκε επίσης η αποτελεσματικότητα των μηχανισμών χρηματοδότησης και των βιομηχανικών στρατηγικών και η ικανότητα της ΕΕ να μειώσει την εξάρτηση από ξένους προμηθευτές ημιαγωγών.

Ευρήματα του ελέγχου

Ο στόχος της ψηφιακής δεκαετίας είναι απίθανο να επιτευχθεί με την πράξη για τα μικροκυκλώματα και τη σχετική χρηματοδότηση και μόνο, λόγω της μεγάλης εξάρτησης της ΕΕ από εξωτερικούς προμηθευτές και των τρωτών σημείων στην αλυσίδα εφοδιασμού, ιδίως όσον αφορά τις τεχνολογίες κατασκευής προηγμένων μικροκυκλωμάτων.

Η μερίδα του λέοντος στις επενδύσεις εξακολουθεί να προέρχεται από τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα.

Οι ελλείψεις δεξιοτήτων και τα σημεία συμφόρησης στην παραγωγή παραμένουν βασικά εμπόδια στην αύξηση των ικανοτήτων της ΕΕ στον τομέα των ημιαγωγών.

Η ανεπαρκής πρόσβαση της ΕΕ σε πρώτες ύλες, το υψηλό ενεργειακό κόστος και οι γεωπολιτικές εντάσεις συνιστούν πρόσθετες προκλήσεις.

Συστάσεις

Η Επιτροπή οφείλει:

- να διενεργήσει επείγουσα αποτίμηση της πραγματικής κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής και να λάβει τα αναγκαία βραχυπρόθεσμα διορθωτικά μέτρα· και
- να αρχίσει να εκπονεί την επόμενη στρατηγική για τους ημιαγωγούς.

Γνώμη 01/2026 του ΕΕΣ
(κατ' εφαρμογή του άρθρου 322, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ)

όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας (ΕΤΑ), συμπεριλαμβανομένου του ειδικού προγράμματος για δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της άμυνας

Κύρια μηνύματα

- Ο διαχωρισμός των προγραμμάτων του ΕΤΑ από το «Ορίζων Ευρώπη» ενδέχεται να οδηγήσει σε αλληλεπικαλύψεις, πρόσθετη διοικητική πολυπλοκότητα και κινδύνους κατακερματισμού.
- Κάποια τμήματα του ΕΤΑ και του «Ορίζων Ευρώπη» μπορούν να υλοποιούνται υπό έμμεση διαχείριση μέσω ευρωπαϊκών συμπράξεων, συμπεριλαμβανομένων των ΚΕ που συστήνονται δυνάμει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ και στις οποίες μετέχουν εταίροι από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα για τη στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας. Οι ΚΕ εξακολουθούν να αποτελούν βασικά εργαλεία υλοποίησης, αλλά ενδέχεται να χρειάζονται σαφέστερος σχεδιασμός, μεγαλύτερη αποδοτικότητα και περιορισμός του αριθμού τους. Το ΕΕΣ εκφράζει την ικανοποίησή του για την προτεινόμενη θέσπιση υποχρεωτικών χρηματοδοτικών εισφορών για όλους τους εταίρους με σκοπό τη βελτίωση της λογοδοσίας και της μόχλευσης (βλέπε επίσης γνώμη 02/2026 σχετικά με την πρόταση για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»).
- Οι αδυναμίες στον συντονισμό των προγραμμάτων (συμπεριλαμβανομένων των ΚΕ) δυσχεραίνει ενδεχομένως ακόμη περισσότερο τη σωστή εστίαση του ΕΤΑ και των άλλων ενωσιακών μέσων, καθώς και την εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας και την αποτροπή των αλληλεπικαλύψεων με εθνικά χρηματοδοτικά μέσα.

Γνώμη 02/2026 του ΕΕΣ
(κατ' εφαρμογή του άρθρου 322, παράγραφος 1, της ΣΛΕΕ)

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαισίου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» για την περίοδο 2028 2034, και τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του

Κύρια μηνύματα

- Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» μπορεί να υλοποιείται υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, με ΚΕ που συστήνονται ως συμπράξεις δυνάμει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ εντός ενιαίου εναρμονισμένου νομικού πλαισίου. Μολονότι εκφράζει την ικανοποίησή του για τη μετάβαση προς μια ενιαία ιδρυτική πράξη και εναρμονισμένους κανόνες, το ΕΕΣ επισήμανε ότι η δομή των ΚΕ θα μπορούσε να επαναξιολογηθεί για τη βελτίωση του συντονισμού και των συνεργιών, τη μείωση του διοικητικού φόρτου και τη βελτιστοποίηση της διακυβέρνησης.
- Όσον αφορά τις ΚΕ, η πρόταση προβλέπει την κατάργηση των εισφορών σε είδος των εταίρων εκτός ΕΕ και την πλήρη χρηματοδότηση των διοικητικών δαπανών από τον εταίρο της ΕΕ, με σκοπό την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και την αποφυγή πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων.
- Η ασάφεια της πρότασης σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των συνδυασμένων προγραμμάτων εργασίας και των χρηματοδοτικών ροών (π.χ. με το ΕΤΑ) δημιουργεί κινδύνους για τους δικαιούχους και την αποδοτικότητα της υλοποίησης (βλέπε επίσης γνώμη 01/2026).

Πηγή: Λεπτομέρειες σχετικά με τις ειδικές εκθέσεις και γνώμες διατίθενται στον ιστότοπο του ΕΕΣ.

Παράρτημα IV – Μεταπαρακολούθηση των συστάσεων προηγούμενων ετών

Βαθμός αποδοχής: δεκτή εν μέρει δεκτή μη δεκτή καμία πληροφορία

Βαθμός υλοποίησης: πλήρως ως επί το πλείστον μερικώς δεν υλοποιήθηκε αδύνατη η εξαγωγή συμπεράσματος ή πλέον άνευ αντικειμένου

Έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Βαθμός υλοποίησης
2022	**ΚΕ SESAR 3, ΚΕ CBE, ΚΕ EuroHPC**	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του -2024, η **ΚΕ SESAR 3**, η **ΚΕ CBE** και η **ΚΕ EuroHPC** να εφαρμόσουν, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισής τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΚΕ οφείλουν συγκεκριμένα να διασφαλίζουν: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.		
2022	**ΚΕ Clean H2 και ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»**	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, οι **ΚΕ Clean H2** και η **ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»** να εφαρμόσουν, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία να καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισής τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΚΕ οφείλουν συγκεκριμένα να διασφαλίζουν: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται		

Έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Βαθμός υλοποίησης
		δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.		
2022	**ΚΕ SNS**	**Σύσταση 7** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ SNS** να εφαρμόσει, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», μια προσέγγιση βάσει κινδύνου για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, η οποία θα καλύπτει τα κύρια στάδια διαχείρισή τους, από την προετοιμασία έως την πληρωμή. Στο πλαίσιο αυτό, η ΚΕ οφείλει συγκεκριμένα να διασφαλίζει: α) ότι οι δικαιούχοι και τα έργα δυνητικά υψηλής επικινδυνότητας θα υπόκεινται σε ενισχυμένες προληπτικές δικλίδες ή σε κατασταλτικούς ελέγχους, και β) ότι τα σημαντικά αποτελέσματα των κατασταλτικών ελέγχων θα λαμβάνονται δεόντως υπόψη κατά την εκτίμηση κινδύνου για μελλοντικές προληπτικές δικλίδες.		
2023	**ΚΕ EuroHPC**	**Σύσταση 1** Συστήσαμε, μέχρι τα μέσα του 2025, η **ΚΕ EuroHPC** να υποστηρίξει την επανεκτίμηση από την Επιτροπή της τιμής-στόχου όσον αφορά την εισφορά των μελών από τον ιδιωτικό τομέα για τα προγράμματα της περιόδου 2021-2027 («Ορίζων Ευρώπη» και «Ψηφιακή Ευρώπη»).		
2023	**ΚΕ EuroHPC**	**Σύσταση 2** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2025, η **ΚΕ EuroHPC**, πρώτον, να αναπτύξει διορθωτικούς μηχανισμούς για τη μείωση σε λογικά επίπεδα των ταμειακών πλεονασμάτων της και, δεύτερον, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να ευθυγραμμίζουν τα αιτήματά της για εισφορές σε χρήμα για κάθε οικονομικό έτος με τις εκτιμώμενες ανάγκες σε δαπάνες.		
2023	**ΚΕ «Μικροκυκλώματα»**	**Σύσταση 2** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2025, η **ΚΕ «Μικροκυκλώματα»**, πρώτον, να αναπτύξει διορθωτικούς μηχανισμούς για τη μείωση σε λογικά επίπεδα των ταμειακών πλεονασμάτων της και, δεύτερον, σε συνεργασία με την Επιτροπή, να ευθυγραμμίζουν τα αιτήματά της για εισφορές		

Έτος	ΚΕ	Σύσταση του ΕΕΣ	Βαθμός αποδοχής	Βαθμός υλοποίησης
		σε χρήμα για κάθε οικονομικό έτος με τις εκτιμώμενες ανάγκες σε δαπάνες.		
2023	**ΚΕ EuroHPC**	**Σύσταση 3** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2024, η **ΚΕ EuroHPC** να χρησιμοποιήσει τον αυξημένο αριθμό υπαλλήλων της για την επίτευξη της τιμής-στόχου για τις προσλήψεις μέχρι το τέλος του 2024.		
2023	**ΚΕ F4E**	**Σύσταση 4** Συστήσαμε, μέχρι το τέλος του 2025, η **ΚΕ F4E** να συγκροτήσει κεντρική υπηρεσία συντονισμού και διαχείρισης για τους εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών και να εγκρίνει ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την τακτική εκτίμηση των συνολικών αναγκών της σε ανθρώπινους πόρους (μόνιμο και λοιπό προσωπικό και εξωτερικοί πάροχοι) βάσει του φόρτου εργασίας και των απαιτούμενων δεξιοτήτων. Η ΚΕ οφείλει επίσης να συμπεριλάβει στο μητρώο κινδύνων τους σοβαρότερους κινδύνους που συνδέονται με την εκτεταμένη χρήση εξωτερικών παρόχων υπηρεσιών μακροπρόθεσμα.		
2023	**ΚΕ F4E**	**Σύσταση 5** Συστήσαμε, μέχρι τα μέσα του 2025, η **ΚΕ F4E** να εφαρμόσει μια ολοκληρωμένη διαδικασία διαχείρισης κινδύνου στο πλαίσιο των εσωτερικών δικλίδων της, για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων.		

Συντομογραφίες

7ο ΠΠ	Έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (2007-2013)
CAS	Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
ECCC	Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας
EDCTP	Σύμπραξη ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές
EPPO	Ευρωπαϊκή Εισαγγελία
EUAN	Δίκτυο των Οργανισμών της ΕΕ
HaDEA	Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα
ISSAI	Διεθνή πρότυπα των ανώτατων οργάνων ελέγχου
ITER	Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας
ΚΕ «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»	Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία» και σύμπραξη ευρωπαϊκών και αναπτυσσόμενων χωρών για τις κλινικές δοκιμές 3
OLAF	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης
ΓΔ CNECT	Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών της Επιτροπής
ΓΔ MOVE	Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών της Επιτροπής
ΓΔ RTD	Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας της Επιτροπής
ΔΟ ITER	Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας από Σύντηξη ITER
ΔΠΕ	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου
ΕΕΕΔ	Εισφορές σε είδος για επιχειρησιακές δραστηριότητες
ΕΕΣΔ	Εισφορές σε είδος για συμπληρωματικές δραστηριότητες
ΕΠΥ	Εξωτερικός πάροχος υπηρεσιών
Ευρατόμ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΚΕ	Κοινή επιχείρηση
ΚΕ «Μικροκυκλώματα»	Κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»
ΚΕ CA	Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»

ΚΕ CBE	Κοινή Επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία»
ΚΕ Clean H2	Κοινή Επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»
ΚΕ EU-Rail	Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»
ΚΕ EuroHPC	Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
ΚΕ F4E	Κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια»
ΚΕ IHI	Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»
ΚΕ IMI	Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για τα καινοτόμα φάρμακα»
ΚΕ SESAR 3	Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ΑΤΜ του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3»
ΚΕ SNS	Κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»
ΜΣΕ	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»
ΠΔΠ	Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο
ΣΕΣ	Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΤΝ	Τεχνητή νοημοσύνη

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Γράφημα 1.2: Δημιουργήθηκε από τη Eurostat και τροποποιήθηκε από το ΕΕΣ.
Διοικητικά όρια: © EuroGeographics © OpenStreetMap, με άδεια του Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0 (CC BY-SA)
Χαρτογραφία: Eurostat – IMAGE, 06/2026.

Γραφήματα 1.6 και 1.7: Δημιουργήθηκαν με τη χρήση εικονιδίων από το Flaticon.com.
© Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.
Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, τα λογότυπα και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

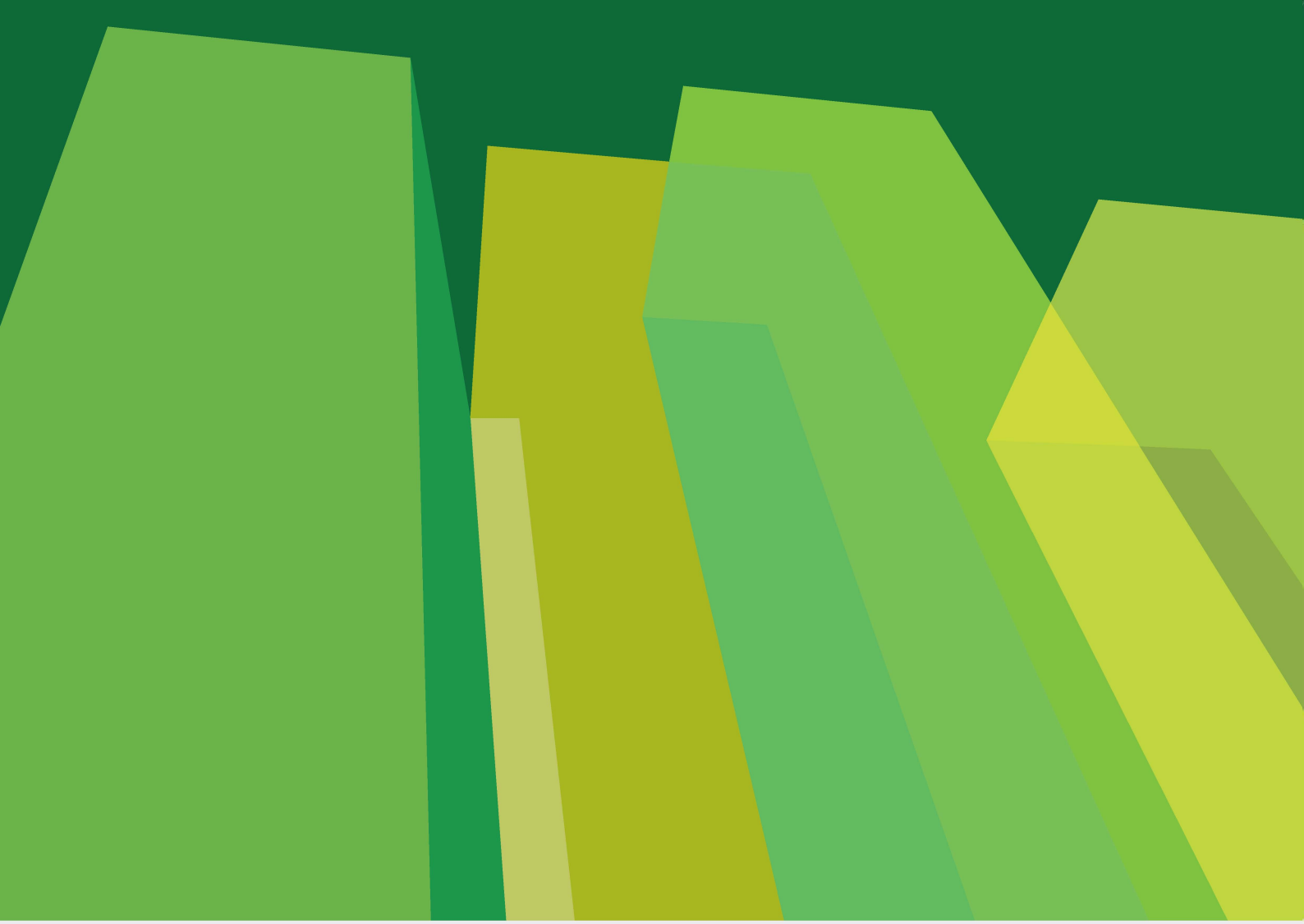
Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-849-7829-8	ISSN 2812-0027	doi:10.2865/5056811	QJ-01-26-031-EL-N

Παραπομπή στην παρούσα έκθεση να γίνεται ως εξής:

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, ετήσια έκθεση σχετικά με τις κοινές επιχειρήσεις της ΕΕ και τους εξομοιούμενους με αυτές φορείς για το οικονομικό έτος 2025, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026.

CURIA RATIONUM
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης